

TVEDESTRAND
KOMMUNE

Foto: Stein Harald Øigård, Agderposten

Årsberetning 2020

2020

Innholdsfortegnelse

1	Tvedestrand kommune årsberetning	6
1.1	Innledning	6
1.2	Sammendrag	7
1.3	Hovedstrategi.....	9
1.4	Hovedbilder/ Utviklingstrekk.....	11
1.4.1	Folketall	11
1.4.2	Arbeidsmarked.....	12
1.4.3	Folkehelse	12
1.5	Styringssystem og målekart.....	14
1.5.1	Målekart.....	14
1.5.2	Handlingsregler.....	15
1.5.3	Politisk og administrativ organisering	16
1.5.4	Utviklings- og omstillingsarbeid	17
1.6	Tjenester, forvaltning og klimatiltak	19
1.6.1	Tjenester.....	19
1.6.2	Forvaltning	19
1.6.3	Klimatiltak	19
1.6.4	Brukertilfredshet.....	20
1.6.5	Tilsyn	21
1.6.6	Internkontroll	22
1.7	Medarbeidere.....	25
1.7.1	Antall årsverk	25
1.7.2	Medarbeiderundersøkelse og arbeidsmiljø.....	25
1.7.3	Sykefravær	25
1.7.4	Seniortiltak	26
1.7.5	Kompetansetiltak	27
1.7.6	Likestilling og mangfold.....	27
1.7.7	Etikk.....	33
1.7.8	AKAN-arbeid.....	34
1.8	Økonomi	35
1.8.1	Hovedtrekk.....	35
1.8.2	Driftsregnskapet, inklusive avvik	44
1.8.3	Investeringsregnskapet, inklusive avvik	53

1.8.4	Finansforvaltning.....	54
1.8.5	Finansielle nøkkeltall.....	59
2	Kommunedirektør, stab og IKT (200).....	61
2.1	Sektorenes rapporter	61
2.1.1	Oppsummering økonomi og årsverk	61
2.1.2	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	62
2.1.3	Sykefravær	64
2.1.4	Målekart.....	64
2.1.5	Fokusområder.....	64
2.1.6	Helse, miljø og sikkerhet (HMS).....	65
3	Samfunn og infrastruktur (210)	66
3.1	Sektorenes rapporter	66
3.1.1	Oppsummering økonomi og årsverk	66
3.1.2	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	68
3.1.3	Sykefravær	71
3.1.4	Målekart.....	71
3.1.5	Fokusområder.....	71
3.1.6	Helse, miljø og sikkerhet (HMS).....	72
3.2	Vedlegg	73
4	Læring og oppvekst (220)	74
4.1	Sektorenes rapporter	74
4.1.1	Oppsummering økonomi og årsverk	74
4.1.2	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	76
4.1.3	Sykefravær	78
4.1.4	Målekart.....	78
4.1.5	Fokusområder.....	79
4.1.6	Helse, miljø og sikkerhet (HMS).....	80
5	Velferd, psykisk helse og habilitering (230)	82
5.1	Sektorenes rapporter	82
5.1.1	Oppsummering økonomi og årsverk	82
5.1.2	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	83
5.1.3	Sykefravær	89
5.1.4	Målekart.....	89
5.1.5	Fokusområder.....	90

5.1.6	<i>Helse, miljø og sikkerhet (HMS).....</i>	90
6	Helse, familie og rehabilitering (240)	93
6.1	Sektorenes rapporter	93
6.1.1	<i>Oppsummering økonomi og årsverk</i>	93
6.1.2	<i>Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....</i>	94
6.1.3	<i>Sykefravær</i>	101
6.1.4	<i>Målekart.....</i>	101
6.1.5	<i>Fokusområder.....</i>	101
6.1.6	<i>Helse, miljø og sikkerhet (HMS).....</i>	102

VEDLEGG: s. 104

1 Tvedestrand kommune årsberetning

1.1 Innledning

Etter kommuneloven skal kommunen hvert år utarbeide årsregnskap og en årsberetning. Disse skal behandles av kommunestyret senest innen 1. juli.

Årsberetningen skal gjøre rede for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Det skal redegjøres for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og regnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Videre skal det redegjøres for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne.

Det skal også beskrives tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.

Den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling skal omtales.

Hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26 er også et tema.

Dette dokumentet har først en del (kap. 1- 8) som er selve årsberetningen, deretter følger del 2 (kap. 9) som er gir en grundigere omtale av tjenesteområdene, kalt sektorenes rapporter. Disse årsrapportene er utarbeidet i tråd med den nye administrative organiseringen som ble innfasert fra høsten 2020, og er dermed ikke direkte sammenlignbare med rapportene fra enhetene i tidligere årsrapporter.

Årsberetningen gir først et kortfattet sammendrag, kapittel 2, over de viktigste resultatene innenfor tjenestene og økonomi for kommunen i 2020. Så følger hovedelementene i hovedstrategien for Tvedestrand kommune. Deretter kommer en gjennomgang av samfunnsutviklingen i Tvedestrand, styringssystem, handlingsregler, målekart, organisering og utviklingsarbeid samt tjenester og forvaltning inkludert internkontroll og tilsyn. Videre er medarbeidere, inkludering, mangfold og etikk samt kommunens økonomiske resultater beskrevet.

Hvis en innledningsvis leser kapittel 2 med sammendraget og kapittel 8 om økonomi i årsberetningsdelen, vil nok det gi en god første oversikt.

Tvedestrand den 16.04.2021

Jarle Bjørn Hanken

Kommunedirektør

Øyvind Johannesen
Ass. kommunedirektør

1.2 Sammendrag

Tvedestrand kommunes oppdrag er å gi dagens og fremtidens innbyggerne tjenester med god kvalitet gjennom god ressursutnyttelse, og legge til rette for fremtidig vekst, utvikling og bærekraft. Hovedbildet for 2020 er at kommunen også dette året har klart å produsere et vell av tjenester for innbyggerne, kommunen har arbeidet med/fullført flere store utbyggingsprosjekter, det har blitt gjennomført omstillinger og omorganisering og en har «landet på føttene» økonomisk sett. Dette på tross av at 2020 har vært et år med usedvanlig stor grad av usikkerhet.

Året 2020 har vært et «annerledes-år» uten sidestykke i moderne tid for hele verden, for Norge og for kommunesektoren. Koronaepidemien har gitt Tvedestrand, både som samfunn og organisasjon, stor usikkerhet, mangel på forutsigbarhet og mange helsemessige, sosiale og praktiske utfordringer. Noen momenter for kommunen som samfunn (ikke uttømmende) er:

- Tidvis nedstenging av ulike næringsvirksomheter, permitteringer og kraftig økning i arbeidsledigheten. Kommunen har flere måneder hatt den største/nest største arbeidsledigheten på Agder.
- Det er mange næringsvirksomheter som sliter, mens andre faktisk har hatt veldig god aktivitet i 2020.
- Mye sosiale og kulturelle aktiviteter har blitt avlyst, ligger midlertidig nede eller eksisterer i redusert form.
- Epidemien har gitt mange enkeltmennesker utfordringer av praktisk og/eller økonomisk og helsemessig art.

Noen momenter for kommunen som organisasjon (ikke uttømmende) er:

- Epidemien har ført til mye omlegging av vanlig drift og krevd håndtering av nye rutiner og oppgaver fra ulike typer personale, enten det nå er i barnehager, skoler, innen ulike helse- og omsorgstjenester, renhold eller andre områder.
- Svært mye administrativ tid har gått med til koronahåndtering/krisehåndtering, planlegging, etablering av nye tjenester (som opprettelse av isolat, testing, sporing og vaksinerings), informasjonsarbeid, rapportering mv.
- Epidemien har tidvis skapt betydelig med usikkerhet, frustrasjon og slitasje på ansatte, noe som også i noen grad vises på sykefraværet.
- Kommunen har fått mange uforutsigbare ekstrautgifter (men som kommunen etter hvert i rimelig grad har fått kompensert fra staten).
- Samtidig som en har håndtert koronaepidemien har organisasjonen opprettholdt mye av eksisterende tjenester, dvs. «holdt hjula i gang» om enn på noen nye måter. En del tjenester/ aktiviteter har tidvis vært nedstengt/ redusert/forsinket og/eller gjennomført på andre måter. Den digitale modenheten har f.eks. gjort store sprang gjennom året, og i dag brukes digitale løsninger klart mer utstrakt enn tidligere.

Ved 2. tertialrapport var prognosen for det økonomiske resultatet for 2020 preget av ekstra stor grad av usikkerhet pga. koronaepidemien. Det ble skissert scenarier på resultat mellom minus 7,7 mill. kroner og ned mot balanse. Sluttresultatet ble et totalt mindreforbruk (les «overskudd») på 3,1 mill. kroner som var et noe bedre resultat enn det beste scenariet i 2. tertialrapport. Formelt skal ikke et regnskap etter nye forskrifter lenger

avlegges med et mindreforbruk, men mindreforbruket skal avsettes til disposisjonsfond slik at regnskapet nå er avsluttet i balanse.

Netto driftsresultat ble på pluss 9,8 mill. kroner, som utgjør +1,7 % av driftsinntektene og som er et betydelig bedre resultat enn budsjettert (budsjettert med -0,1 %). Dette er også et betydelig bedre resultat enn de siste årene. Foreløpige tall for hele landet viser et netto driftsresultat på 2,3 prosent, det vil si noe bedre enn i Tvedestrand kommune. Det må i denne sammenhengen sies at resultatet er noe misvisende ikke minst pga. inntektsføring av mer øremerkede tilskudd (mye relatert til covid-19-situasjonen) enn normalt for hele kommunesektoren, og hvor en del av utgiftene først påløper i 2021. KS mener at nettodriftsresultat etter bundne avsetninger er et bedre måltall for 2020. For kommunesektoren som helhet er da det foreløpige resultatet 1,7%. For Tvedestrand er tilsvarende resultat etter korrigering for bundne avsetninger på 0,6 %, noe som tilsvarer netto korrigert driftsresultat på 3,37 mill. kroner.

Noen hovedforklaringer til det positive resultatet (ikke uttømmende) er:

- Koronaepidemien har ført til lavere lønns- og prisvekst enn beregnet, og har dermed også påvirket pensjonsinnbetalingene.
- Netto skatt og rammeoverføring ble bedre enn budsjettert.
- Epidemien har ført til lavere utgifter enn tidligere på flere tjenesteområder, dette grunnet driftsomlegginger, mindre etterspørsel etter enkelte tjenester og tydelig lavere utgifter til kurs, opplæring og reiseaktivitet.
- Innen omsorgstjenestene har en hatt klart lavere belegg på Strannasenteret og også lavere etterspørsel etter hjemmetjenester enn foregående år. Om dette skyldes naturlige variasjoner, hvor mye som er koronarelatert eller kombinasjon av flere forhold har en ikke noe sikkert svar på.
- Flere interkommunale tjenester har hatt innsparinger ift. budsjett, dette trolig relatert til koronasituasjonen og til strammere økonomisk oppfølging. Dette var informasjon som en i liten grad hadde før regnskapsavslutningen for de ulike vertskommuneløsningene.
- Kommunen har kjørt svært stram linje med begrenset innkjøps- og ansettelsesstopp for deler av året, det har vært vakanser i enkelte stillinger. En har også sett de første effektene av ny organisering med reduksjon i flere administrative årsverk. Negative konsekvenser av dette er mindre administrativ kapasitet og mer press på ulike deler av virksomheten.

Kommunens disposisjonsfond vil med resultatet for 2020 utgjøre 17,4 mill. kroner (pr. 31.12.20). Dette betyr en noe bedre fondssituasjon enn budsjettert. Dette er ikke minst viktig for å ha litt mer reserver til å møte de økonomiske utfordringene kommunen står foran i årene framover. Dette er likevel ikke en særlig høy fondsreserve for en kommune på vår størrelse.

Når det gjelder investeringsbudsjettet gikk dette i balanse i 2020 med svært få avvik på de enkelte prosjektene.

Det har også i 2020 vært stor aktivitet på ulike investeringsprosjekter i kommunen.

Kommunens historisk største investeringsprosjekt på 230 mill. kroner til bygging av idrettsanlegg ved ny videregående skole ved Mjåvann ble i all hovedsak fullført i 2020. Anlegget ble offisielt åpnet 17.8.2020. Fremdriften og økonomien ble godt innenfor vedtatte planer og forutsetninger, endelig sluttregnskap for prosjektet kommer i 2020.

I desember 2018 la kommunestyret til grunn at det skulle bygges en ny felles barneskole i kommunen for 525 elever innen 01.08.2023. Planleggingsarbeidet har pågått gjennom hele året, og i desember 2020 vedtok kommunestyret rom- og funksjonsprogram og kostnadsramme på 292,4 mill. kroner inkl. rehabilitering av Lyngmyrhallen, parkering og bussløsninger og VA-anlegg for Lyngmyrområdet.

Kommunestyret vedtok i juni 2019 å bygge ny barnehage på Bronsbu med seks avdelinger, som erstatning for tre eldre barnehagebygg. Arbeidet startet fysisk opp i 2020. Bygget skal stå ferdig 1.8.2022 med kostnadsramme 59,5 mill. kroner.

Arbeidet med bygging nye boliger for personer med funksjonsutfordringer ble startet i 2020 og anbudsrunden førte til lavere kostnadsramme enn forutsatt. Ny kostnadsramme ble om lag 36 mill. kroner.

En del mindre arbeider knyttet til A67 næringspark på Grenstøl er også gjort, og kommunen solgte tomter for 15,6 mill. kroner, noe som var over forventning. Det gode salget har også fortsatt inn i 2021.

I tillegg har det vært arbeidet med flere større prosjekter innenfor VA-sektoren i 2020 (Genistreken, Bronsbu, Grønland).

I 2020 ble det innfaset en ny administrativ organisering hvor kommunen gikk fra en enhetsmodell med åtte driftsenheter, en støtteenhet og rådmannens stab og over til en modell med fire større sektorer og to støtteavdelinger (personal og organisasjon og økonomi). Som en del av denne omstillingen ble det gjennomført en reduksjon på 4,2 årsverk innen ledelse og administrasjon i hele kommunen.

Gjennom året har det også blitt innfaset flere nye store IKT-systemer som har vært svært arbeidskrevende, men har samtidig gitt kommunen et løft i samsvar med digitaliseringsstrategien.

Høy etisk standard sikres i første rekke gjennom de retningslinjene som er nedfelt i kommunens arbeidsgiverpolitikk under punktet «Etske verdier». Det vises til kapittel 7.7 om etikk. Kommunen har også utarbeidet varslingsrutiner for kritikkverdige forhold.

I kapittel 7.6 er det beskrevet den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling. I tillegg er det omtalt hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Det er medtatt statistikk for menn og kvinner fordelt på stillingsstørrelse, lønnsnivå og andel som jobber i ulike sektorer. Det er videre redegjort for ulike tiltak for å ivareta likestilling og mangfold.

1.3 Hovedstrategi

I handlingsplanen for 2020-2023 vedtok kommunestyret å holde fast på «utviklingsalternativet» som hovedstrategi for kommunen. Strategien har som hensikt å nå hovedmålsettingen for kommunen, som er:

- Attraktiv bokommune med Østre Agder/Agder som arbeidsplassregion
- Styrket næringsutvikling med økt antall arbeidsplasser
- En befolkningsutvikling tilnærmet lik landet
- Bedrede levekår.

Utviklingsalternativet innebar et svært høyt investeringsnivå innenfor følgende prioriterte områder.

- Barn og unge
- Næringsutvikling og infrastruktur
- Kultur, folkehelse og idrett

For å finansiere investeringene ble det innført eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger fra 2017. «Utviklingsalternativet» forutsatte også effektiviseringer i den kommunale tjenesteproduksjonen, da eiendomsskatten i liten grad skulle brukes til ordinær drift. Inntektene fra eiendomsskatten har gitt kommunen muligheter til å gjennomføre store investeringer i perioden 2017-2020.

Det legges opp til store investeringer også fremover innenfor skole og barnehage, samt boliger for personer med nedsatt funksjonsevne og infrastruktur innenfor vann, avløp og vei.

Hovedelementene i strategien var m.a. følgende:

- Tilpasse driftsnivået til det ordinære inntektsnivået, uten vesentlig bruk av eiendomsskatt. Dette skal m.a. skje gjennom:
 - Strukturelle endringer i skolestrukturen som gir vesentlig reduserte driftsutgifter ved å legge ned alle de 4 barneskolene og bygge en ny felles barneskole for hele kommunen (behold V-Sandøya skole 1-4 klasse).
 - Strukturelle endringer barnehagestrukturen i sentrum ved å legge ned 3 barnehager i sentrum og bygge en ny barnehage på Bronsbu.
 - Bevisst satsning på digitalisering, både organisatorisk og samfunnsmessig, med forventning om gevinstrealisering, som gir reduserte driftsutgifter og økt kvalitet.
 - Gjennomføre et organisasjons- og utviklingsprosjekt, som gir redusert driftsutgifter.
 - Redusere ambisjonsnivået på kommunale tjenester, der det er mulig, men fortsatt med fokus på tidlig innsats og et langsiktig perspektiv.
 - Bevisst og systematisk satsning på frivillighet og samskapning som strategi i fremtidige tjenesteløsninger.
- Salgsinntekter ved salg av næringstomter og annen eiendom brukes til å redusere låneopptakene og avsetning til ubundet kapitalfond.
- Lånegjelden til investeringer skal ikke økes etter 2023, og bør ikke overstige 750 mill. kroner. Investeringsnivået etter 2023 bør maksimalt ligge på et nivå på 50 % av det kommunen utgiftsfører i avdrag på lån til investeringer fra 2024.
- Ha som målsetning at disposisjonsfondet i planperioden ikke kommer under 10 mill. kroner. Utvikling en ny lokal strategi for klima og miljø i løpet av planperioden.
- Videreutvikle en balansert og forutsigbar planstrategi i løpet av planperioden, med særlig fokus på kystsonen og by- og stedsutvikling, og som har en målsetning om å ta hele kommunen i «bruk».
- Forvente at den samlede satsningen i kommunen gjennom utviklingsalternativet vil gi en innbyggerutvikling i løpet av planperioden som øker mer enn landet. Det kan bety høyere skatt- og rammeoverføringer enn tidligere prognoser.

1.4 Hovedbilder/ Utviklingstrekk

1.4.1 Folketall

Det kan være mange aktuelle indikatorer på utviklingen i samfunnet Tvedestrand. Her vises folketallsutvikling og aldersfordeling fra SSB. I tillegg har en med en tabell for arbeidsledighet.

År 2010	År 2011	År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020
5 969	6 019	6 064	6 059	6 048	6 014	6 051	6 086	6 069	6 053	6 067

I perioden 2007 til 2012 var det en økning i folketallet i Tvedestrand. Økningen var på 190 personer, eller på 3,2 %. Fra 2013 til 2015 var det en nedgang i folketallet med 50 personer eller -0,8 %, mens innbyggertallet økte igjen fra 2016 til 2017 med 72 personer (1,2 %). I 2018 gikk innbyggertallet ned 17 personer; -0,3 %, mens landet økte med 0,6 %. I 2019 gikk innbyggertallet ytterligere ned med 16 personer; -0,3 %, mens landet økte med 0,7 %. I 2020 gikk innbyggertallet opp igjen med 14 personer en økning på 0,2 %, mens landet økte med 0,4 %.

Fra 2007 til 2017 er det en økning i innbyggertallet i Tvedestrand på 3,6 %. Landet totalt har hatt en vekst på 11,8 %. Årlig gjennomsnitt er 0,36 % for Tvedestrand og 1,18 % for landet. Dette har ytterligere forsterket seg i negativ retning i 2018 og 2019, men endret seg noe positiv igjen i 2020 ved innbyggertallet økte med 14 personer. Økning i 2020 er likevel kun halvparten av den økningen som var på landsbasis i 2020.

Denne utviklingen gir negativ effekt i forhold til blant annet hva kommunen får i frie inntekter gjennom inntektssystemet. Etter at inntektssystemet ble innført med dagens profil, har kommunen hatt et tap i sine samlede skatte- og rammeoverføringer på om lag 1-2 mill. kroner hvert år. Dette har vært et effektiviseringskrav for kommunen de siste 20 årene. Statlig innbyggertilskudd i inntektssystemet ligger på om lag 25.000 kroner pr. innbygger.

Folketallet fordelt på alder ved utgangen av sist år framgår av tabellen nedenfor.

I alt	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80 år +
5 969 (2010)	402	713	347	3 611	569	327
6 019 (2011)	410	715	307	3 669	589	329
6 064 (2012)	406	698	322	3 671	632	335
6 059 (2013)	391	725	297	3 644	677	325
6 048 (2014)	390	710	308	3 601	727	312
6 014 (2015)	376	711	308	3 559	756	304
6 051 (2016)	347	724	305	3 579	794	302
6 086 (2017)	335	711	313	3 591	827	309
6 069 (2018)	319	711	309	3 572	851	307
6 053 (2019)	314	707	293	3 543	899	297
6 067 (2020)	303	696	290	3 572	912	294

Det er forskjellig utvikling for de ulike aldersgruppene over tid. Antall barn og unge

(aldersgruppen 0-19 år) har blitt gradvis redusert de siste årene, fra 1 462 i 2010 til 1 289 i 2020. Dette er en nedgang på -11,8 %. Nedgangen i aldersgruppen 0-5 år er markant, hele -24,6 %.

I samme periode er det aldersgruppen 67-79 år som har en markant økning i antall innbyggere, hele 60,3 % (økning på 343 personer).

Det betyr at kommunen får en stadig eldre befolkning, mens barn/unge har hatt en reduksjon de siste årene. Den yrkesaktive delen av befolkning har holdt seg rimelig stabilt samme antall, reduksjon på om lag 1 %.

Fortsetter denne utviklingen vil det påvirke prioriteringen av de kommunale tjenestene og ressursene i fremtiden. Det vil bety færre barnehage- og skoleplasser og økning i helse- og omsorgsbehovene. I de siste årene har dette påvirket prioriteringene til kommunen ved at antall barnehageplasser og årsverk innenfor barnehagen har blitt redusert, mens tjenestetimer og årsverk i m.a. hjemmesykepleien har økt.

1.4.2 Arbeidsmarked

Utvikling av arbeidsledighet (helt ledige arbeidssøkere) i % av arbeidsstyrken, pr. årsskiftet

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Landet	3,1	2,8	2,5	2,6	3,1	3,4	3,2	2,3	2,2	4,4
Snitt fylket	4,0	3,5	3,6	4,0	3,7	4,7	3,5	2,3	2,3	3,9
Tvedestrand	4,3	3,2	4,0	4,0	4,1	5,4	3,8	2,6	2,7	5,0

Arbeidsledigheten i Tvedestrand har i perioden variert i mellom 2,6 % og 5,4 %. I 2019 var den nede i 2,7 %, mens den i 2016 var oppe i hele 5,4 %. Ledigheten i Tvedestrand har alle årene vært lik med eller høyere enn gjennomsnittet både for Aust-Agder og landet. Arbeidsledigheten har sunket vesentlig i 2018 og 2019 både på landsbasis, i fylket og i kommunen. I 2020 steg arbeidsledigheten veldig mye i perioder av året som følge av Koronapandemien. På det høyeste, i mars og april 2020, lå arbeidsledigheten på mellom 8-10 %. Ved slutten av 2020 er fortsatt arbeidsledigheten høy, og vil kunne utfordre nivået på flere kommunale tjenester innenfor m.a. NAV fremover. Langtidsvirkningen på arbeidsmarkedet som følge av Koronapandemien er p.t. vanskelig å forutsi. Arbeidsledigheten i Tvedestrand har i store deler av 2020 ligget høyest eller blant de høyeste i Agder.

1.4.3 Folkehelse

Folkehelseinstituttet publiserer hvert år en folkehelseprofil for alle landets kommuner. Hensikten er å bidra med en oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne.

Profilen bruker indikatorer innen befolkning, levekår, miljø, skole, levevaner og helse/sykdom. Hver av de 34 indikatorene sammenlignes med landsgjennomsnittet. På mange av de 34 indikatorene ligger kommunen dårligere enn nivået på fylket og landet. Folkehelseprofilen har over flere år vist at kommunen har levekårsutfordringer som m.a. gir seg utslag i et høyere utgiftsbehov for kommunale tjenester til innbyggerne enn

landsgjennomsnittet. Økonomisk blir dette delvis kompensert gjennom inntektssystemet og de statlige rammeoverføringene til kommunen.

Hovedtrekkene i resultatene over er om lag som tidligere år, men med noe variasjon i parameterne. For å se hele folkehelseprofilen vises det til Folkehelseinstituttets hjemmeside: www.fhi.no. Profilen for Tvedestrand for 2021 vedlegges årsberetningen.

1.5 Styringssystem og målekart

Styringssystemet i Tvedestrand kommune er basert på balansert målstyring.

Som navnet antyder, bygger modellen på at mål for kommunens virksomhet ses ut fra ulike perspektiv og at måling av kommunens prestasjoner og resultater må ta høyde for dette.

Fra 2015 er det lagt til grunn følgende tre fokusområder for kommunen og enhetene:

- Brukere
- Medarbeidere
- Økonomi

Kommunens styringssystem bygger på en årshjulstenkning, hvor plan- og styringsprosessene gjennomgår ulike faser i løpet av året. Ledelse, forbedringer, bruker- og medarbeidermedvirkning er sentrale elementer i dette. Målstyringen skal legges opp slik at det søkes balanse mellom økonomiske mål, brukermål og medarbeidermål, som samlet gir best mulige tjenester til innbyggerne og effektiv ressursutnyttelse.

1.5.1 Målekart

Fra 2014 er det satt opp målekart for hver enhet i tillegg til hele kommunen.

Det er i 2020 vedtatt følgende målekart for hele kommunen, hvor resultatene for 2020 er satt inn i målekartet:

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		Se sektorenes målekart
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ble ikke gjennomført i 2020
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	7,0 %	8,5 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	1,8 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	+ 1,2 %

Medarbeidertilfredshet: undersøkelsen 10-faktor er ikke gjennomført i 2020 Sist gjennomført i 2018, vil bli gjennomført i 2021. 55 % svarte i 2018 mot 66 % i 2016. Score: gjennomsnitt 4,2 i 2018 mot 4,2 i 2016.

Sykefravær i 2020 totalt på 8,5 %, mot 7,9 % i 2019, hvorav korttid i 2020 på 1,8 % mot 1,9 % i 2019.

Økonomi: Avvik +1,2 % fra netto budsjetttramme, sum for alle sektorenes/ansvarsområdene 200-270. Netto regnskap ble 399,3 mill. kroner og avviket ble på netto 4,9 mill. kroner.

Det vises til andre kapitler i dette dokumentet for nærmere omtale av de ulike fokusområdene og enhetenes målekart.

1.5.2 Handlingsregler

Ifølge den nye kommunelovens § 14-2, punkt c, skal kommunestyret fastsette finansielle måltall for kommunens økonomi. Loven inneholder likevel ikke noen klare føringer til hvilken måltall som kan være aktuelle og hvilke nivå de skal ligge på.

I budsjettet for 2020 ble det lagt inn en vurdering på hvilken måltall som var aktuelle og hvilket nivå de burde ligge på. Dette ble nærmere avklart i løpet av 2020 og endelig fastsatt i handlingsplanen for 2021-2024. I tråd med det som mange andre kommuner har lagt seg på av hvilke måltall som var aktuelle valgte kommunestyret å bruke følgende måltall

- Netto driftsresultat korrigert for avsetning til og bruk av bundne driftsfond (frie udisponerte midler)
- Disposisjonsfond pr. 31.12. (frie disponible midler, sparepenger)
- Netto lånegjeld pr. 31.12. (investeringslån)
- Netto finansutgifter (renter og avdrag minus renteinntekter og utbytte).

Etter en nærmere vurdering valgte kommunestyret å bruke kroner som verdimål istedenfor prosent, da det er enklere å forholde seg til.

Kommunestyret valgt følgende måleparametere og –størrelser i handlingsplanen for 2021-2024:

Finansielle måltall	Lite handlingsrom	Moderat handlingsrom	Større handlingsrom
Netto driftsresultat korrigert for budne driftsfond	< 2 mill. kr	2 - 8 mill. kr	> 8 mill. kr
Disposisjonsfond	< 10 mill. kr	10-25 mill. kr	> 25 mill. kr
Netto lånegjeld investeringslån	> 600 mill. kr	450-600 mill. kr	< 450mill. kr
Netto finansutgifter	> 35 mill. kr	25-35 mill. kr	< 25 mill. kr

Målsetningene i vedtatt handlingsplan var at de finansielle nøkkeltalene skulle ligge slik i perioden 2020 til 2024:

Tekst - Alle tall i 1 000 kroner - avrundet	B-2020	B-2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Netto driftsresultat korrigert for bundne fond	-400	3 500	4 000	-100	-4 100
Disposisjon fond pr. 31.12.	14 800	11 300	7 300	7 400	11 500
Lånegjeld pr. 31.12 investeringslån	597 400	653 900	744 000	770 900	745 900
Netto finansutgifter	27 200	32 600	34 000	37 800	41 400

Netto driftsresultat med minus som fortegn er overskudd.

Det er i handlingsplanen lagt en klar målsetning av om alle de fire måleparameterne skal ligge i gul sone i 2030.

Regnskapet for 2020 viser følgende resultatet, som da er korrigert videre i økonomiplanperioden til 2024:

Tekst - Alle tall i 1 000 kroner - avrundet	R-2020	B-2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Netto driftsresultat korrigert for bundne fond	-3 400	3 500	4 000	-100	-4 100
Disposisjon fond pr. 31.12.	17 400	13 900	9 900	10 000	14 100
Lånegjeld pr. 31.12 investeringslån	597 400	653 900	744 000	770 900	745 900
Netto finansutgifter	27 600	32 600	34 000	37 800	41 400

Netto driftsresultat med minus som fortegn er overskudd.

Som følge av et bedre regnskapsresultat for 2020 enn budsjettet, blir de finansielle

måltallene bedre i 2020 enn budsjettet, noe som også påvirker måltallene i positiv retning videre i økonomiplanperioden.

1.5.3 Politisk og administrativ organisering

Et grunnprinsipp i den politiske organisering i Tvedestrand er at det er kommunestyret som tar beslutningene i den grad de ikke er delegert til kommunedirektøren, og at de andre politiske organene er forberedende instanser. Unntaket fra denne hovedregelen gjelder saker etter plan- og bygningsloven, der utvalget for teknikk, plan og natur har vedtaksmyndighet som planutvalg.

Organiseringen og de gjeldende reglementene ble sist revidert i 2019. Vedtatte endringer ble innført fra oktober 2019 (etter konstituering av nytt kommunestyre). Det ble gjort en mindre justering i reglementet i februar 2021.

Kommunedirektøren er delegert myndighet i alle saker som ikke er av prinsipiell karakter, jfr. eget delegasjonsreglement. Dette ble sist revidert i februar 2021 (tidligere revidert i 2018).

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har tidligere vært sammensatt av både administrative og politiske ledere på arbeidsgiversiden. Fra høsten 2020 ble dette endret til administrative ledere på arbeidsgiversiden. Dette som følge av den nye kommuneloven.

Politisk organisering for perioden 2019-2023

- Kommunestyre med 23 medlemmer med Marianne Landaas (H) som ordfører og Vidar Holmsen Engh (AP) som varaordfører.
- Formannskap med 9 medlemmer, ledet av ordfører Marianne Landaas (H).
- Teknisk, plan- og naturutvalg med 9 medlemmer, ledet av June A. Marcussen (V).
- Kontrollutvalg med 5 medlemmer, ledet av Åsulv Løvdaal (SP).
- Administrasjons- og likestillingsutvalg med 7 medlemmer, 2 valgt av de ansatte og 5 politikere fra formannskapets medlemmer, ledet av Marianne Landaas (H).

Administrativ organisering fra januar til juli 2020

- Kommunedirektør Jarle Bjørn Hanken og assisterende kommunedirektør Øyvind Johannesen med følgende ni enheter og enhetsledere:
- Administrativ støtteenhet, enhetsleder Tone Vestøl Bråten og økonomisjef Beate Pettersson
- Tvedestrandskolen, enhetsleder Elisabet Christiansen
- Barnehageenheten, enhetsleder Linda Fedje
- Plan, miljø og eiendom, enhetsleder Svein O. Dale
- Teknisk drift, enhetsleder Anton Thomassen
- Omsorg og rehabilitering, enhetsleder Liv Siljan
- Oppfølgingsenheten, enhetsleder Helene Tveide
- Familiehuset – Ressurssenter for barn og unge, enhetsleder Kristin de Lange Johannesen
- NAV, leder Åse Selaasdal (statlig tilsatt)

I tillegg er det noen få stabsfunksjoner som dekker fagområdene politisk sekretariat, beredskap, informasjonssikkerhet, samfunnsplan, skjenke- og salgsbevilgningssaker,

internkontroll, prosjektøkonom, innkjøp, controller, generell saksbehandling, kultur, og næring.

Ledergruppa har normalt møter tirsdag formiddag hver måned, og det har vært gjennomført jevnlig rapporteringsmøter mellom kommunedirektør og assisterende kommunedirektør og de respektive enhetslederne. Det er satt opp detaljert møteplan for 2020.

Det er gjennomført et utviklings- og omstillingsprosjekt i 2019-2020 som resulterte i ny administrativ organisering fra august 2020. En av målsetningen var at dette prosjektet skulle redusere antall årsverk med 5-6 årsverk til ledelse og administrasjon i løpet av 1-3 år. Dette er i stor grad gjennomført i løpet av 2020.

Administrativ organisering fra august 2020

- Kommunedirektør Jarle Bjørn Hanken og assisterende kommunedirektør Øyvind Johannesen med følgende fire sektorer og sektorledere, og to staber og stabsledere:
- Samfunn og infrastruktur, sektorleder Svein O. Dale
- Læring og oppvekst, sektorleder Esther K. Hoel
- Helse, familie og rehabilitering, sektorleder Liv Siljan
- Velferd, psykisk helse og habilitering, sektorleder Helene Tveide
- Økonomiavdeling, økonomileder Beate Pettersson
- Person- og organisasjonsavdeling, personal- og organisasjonsleder Tone V. Bråten.

Som følge av endringen ble kommunedirektørens ledergruppe redusert fra 12 ledere til 8 ledere.

1.5.4 Utviklings- og omstillingsarbeid

Utviklings- og omstillingsarbeid er en del av hverdagen for en kommunal organisasjon, og det er i 2020 satt fokus på forbedringsområder i alle enheter i kommunen. Både kommunedirektør, assisterende kommunedirektør og sektor- og stabslederne har satt opp forbedringsområder i 2020. Disse er vedtatt av kommunestyret i budsjettet og økonomiplanen. Årsrapportene for hver sektor og kommunedirektøren med stab (ansvarsområder) omtaler nærmere hvorledes dette er gjennomført i 2020.

I 2020, som i 2019, har det vært fokus på gjennomføre utviklingsalternativet samtidig som det har vært et sterkere fokus på utvikling av driften og økonomien til kommunen. De økonomiske utfordringene for kommunen har vært noe større enn forventet i 2020 for alle sektorene. Koronapandemien har også medført store utfordringer i 2020, og gjort usikkerhetsmomentene større enn tidligere år. Innføring av nytt ERP-system (økonomi og personalsystem) har også gitt utfordringer i 2020 og vært krevende å innføre, samtidig som ny organisasjons- og ledelsesstruktur skulle innføres.

I forbindelse med behandlingen av budsjett for 2019 og økonomiplan 2019-2022 vedtok kommunestyret å gi kommunedirektøren i oppdrag å starte et større utviklings- og omstillingsprosjekt med tanke på bedre å kunne møte fremtidens utfordringer både økonomisk og faglig, samtidig som utviklingsalternativet gjennomføres. Gjennom 2020 har innføring og gjennomføring av det som ble vedtatt i utviklings- og omstillingsprosjektet hatt hovedfokus, og har i stor grad blitt gjennomført og iverksatt.

Kommunen har i 2020 igangsatt og gjennomført flere av elementene i hovedstrategien og

–satsningsområdene i utviklingsalternativet. Det gjelder m.a. igangsetting av salg av tomter på A67 nytt næringsområde ved E 18 krysset, ferdigstillelse av Tvedestrand idrettspark ved bygging av ny videregående skole ved Mjåvann, planlegging og endelig vedtak om ny barneskole for hele kommunen (som erstatning for de fire eksisterende barneskolene), igangsetting av bygging av ny barnehage ved Bronsbu, flere VA-prosjekter og igangsetting av bygging av nye boliger for personer med nedsatt funksjonsevne m.m.

1.6 Tjenester, forvaltning og klimatiltak

1.6.1 Tjenester

Tjenesteproduksjonen i sektorene har svingt i volum til dels mye i 2020 i forhold til 2019 og budsjettert nivå, jfr. årsrapportene fra sektorene.

Det har vært en økning i tjenestebehovene innenfor sektor for velferd, psykisk helse og habilitering, mens det har vært et noe synkende tjenestebehov innfor helse, familie og rehabilitering vurdert opp mot det svært stigende behovet som var i 2018 og 2019. I sektor for læring og oppvekst har det vært et synkende behov for barnehageplasser pga. færre førskolebarn.

Gjennom hele 2020 har det vært nødvendig å gjøre omprioriteringer, samt opp- og nedstyringer i tråd med endringene i tjenestebehovene til innbyggerne. Dette for å tilpasse seg i størst mulig grad de økonomiske rammene som kommunestyret har satt for virksomheten. Det ble også innført begrenset ansettelse- og innkjøpsstopp i 2 og 3 tertial 2020. Det har for alle sektorene vært krevende å tilpasse seg driftsnivået i tråd med endringene i tjenestebehovene og de økonomiske rammene.

Koronasituasjonen slo for fullt inn i mars 2020 har preget mye av 2020 med høyt beredskapsnivå, og med ulike tiltak for å hindre spredning av smitten. Det har også gitt seg utslag i et høyt nivå på arbeidsledigheten i 2020, på det høyst var den nesten 10 %. Ved slutten av 2020 ligger arbeidsledigheten (helt arbeidsledige) på omlag 5 % i Tvedestrand. Det er høyest i Agder. Dette påvirke selvsagt nivået på utgiftene til m.a. NAV.

Kommunens tjenesteproduksjon overfor innbyggerne og brukerne er nærmere beskrevet i sektorenes årsrapporter. I stor grad har kommunen, selv med større svingninger og Koronasituasjonen klart å levere og opprettholde rimelig gode tjenester til innbygger på et nivå som vurderes til å være «godt nok». 2020 har på flere områder vært et «annerledes år».

1.6.2 Forvaltning

Forvaltningsoppgaver (myndighetsutøvelse) i kommunen knyttes til plan- og bygningsloven, samt lovverk innenfor miljø, landbruk, viltforvaltning, konsesjonsområdet og vannforsyning. I tillegg er det forvaltningsoppgaver innenfor boligområdet mot Husbanken og i saker som gjelder serverings- og skjenkebevilgninger.

Det har vært et høyt aktivitetsnivå på de flere av disse områdene i 2020, noe høyere enn i 2019. Etter avtale med Vegårshei kommune har kommunen også forvaltet landbruk, viltforvaltning og konsesjonsområdet for denne kommunen i 2020.

1.6.3 Klimatiltak

Kommunens klimaplan er fra 2009, og har ikke vært revidert etter det. Planen inneholder 17 punkter som kommunen skal prioritere i sitt arbeid med klima. Flere av disse målene er helt eller delvis oppfylt.

Utarbeidelse av ny klima- og miljøplan er i vedtatt planstrategi og skal utarbeides i 2021-

2022. Dette blir et viktig planarbeid vurdert opp mot en bærekraftig lokal klimastrategi for fremtiden.

I klimasammenheng og med tiltak for å redusere CO2-utslipp nevnes her følgende for årsrapporten 2020:

- Bygging av Tvedestrand videregående skole og idrettspark er gjennomført og tatt i bruk fra høsten 2020, og er bygd samlet som et pluss hus (produsere overskuddskraft).
- Kommunen har i 2019-2020 kjøpt inn 11 el-sykler som er fordelt på kommunens enheter til bruk i arbeidsoppdrag. Det er gitt tilskudd til 50% av kostnadene
- Det er lagt vekt på CO2 reduserende tiltak ved valg av materialer ved bygging av ny videregående skole og idrettspark. Tilsvarende blir også i gjort i vesentlig grad ved bygging av ny barnehage og ved planlegging av ny felles barneskole for hele kommunen.
- Ny felles barneskole for hele kommunen vil bli bygd med passivhus standard.
- Kommunen er medlem i Klimapartner.
- Kommunen viderefører vedtaket om at alle kommunale bygg over 500 m2 skal ha vannbåren varme.
- Etter flommen høsten 2017 ble det iverksatt en planprosess for flomforebyggende tiltak i samarbeid med NVE. Forslag til tiltak ble lagt frem for administrasjonen i november 2019, og ble lagt frem for politikerne i 2020. Det er gjennomført mindre flomreduserende tiltak i og ved Tjenna området i 2020, som har redusert flomrisikoen i sentrum.
- Det er kjøpt inn en el-bil for vaktmestertjenesten og det planlegges fremover for også for videre el-bil innkjøp for renholds- og vaktmestertjenesten.
- Bedre styringssystemer for strøm har gitt reduksjon på strømforbruket i eksisterende bygningsmasse.
- Det er i 2020 opparbeidet ny kommunal parkeringsplass i sentrum for lading av el-biler.
- Tvedestrand har deltatt aktivt i ATP- samarbeidet (ATP – Areal og transportplan – Arendalsregionen), og i arbeidet med ny E18 Dørdal-Grimstad. I begge disse planprosessene er klima og energi viktige parametre for valg av løsninger og arealbruk.

1.6.4 Brukertilfredshet

For å få tilbakemelding fra brukerne om hvordan de oppfatter de tjenester som gis, er det forutsatt gjennom BMS (balansert målstyring) at det skal være systematiske brukerundersøkelser. Ambisjonsnivået i 2020 var at alle sektorene skulle ha gjennomført brukerundersøkelse og evaluert denne.

Flere av sektorene har gjennomført brukerundersøkelser i 2020, men ikke på alle områder. Det har vært noen begrensninger pga. Koronasituasjonen i 2020. Resultatene er kommentert i sektorenes årsrapporter.

God dialog med de som bruker kommunens tjenester forutsettes å gi det beste grunnlaget for utvikling av kommunens tjenester. Dette bør skje gjennom brukermedvirkning på ulike måter. Dette har vært noe mer begrenset i 2020 pga. Koronasituasjonen.

1.6.5 Tilsyn

Det har i 2020 blitt gjennomført flere tilsyn fra fylkesmannens side og andre statlige instanser, samt branntilsyn og lokale tilsyn. Fylkesmannen utarbeider hvert år en samordnet kalender for planlagte tilsyn og egenkontroll med kommunesektoren i hvert fylke. Det har vært noen færre tilsyn i 2020 enn i 2019 som følge av m.a. Koronasituasjon.

I hovedtrekk er følgende tilsyn, kontroller og forvaltningsrevisjoner gjennomført i 2020:

- **Arbeidstilsynet:** Det ble gjennomført tilsyn høsten 2020 på hvorledes kommunen fulgt opp forskrift om lønns- og arbeidsvilkår ved offentlige anskaffelser. Det ble gitt et pålegg om utarbeidelse av en rutinebeskrivelse på hvorledes kommunen følger opp forskrift og kommunens egne vedtatte seriøsitetsskrav på dette området. Rutinebeskrivelse er utarbeidet og iverksatt, og pålegget/avviket er lukket innen fristen 04.03.2021.
- **Revisjonen:** Det er gjennomført forvaltningsrevisjon for plan og byggesak etter bestilling fra kontrollutvalget. Flere forbedringspunkter påvist, men som helhet godt resultat. Det er iverksatt oppfølging etter revisjonen. Skal rapporteres til kontrollutvalget i 2021.
- **Barnehagemyndighet (lokalt):** Skriftlig tilsyn i barnehage på implementering av ny rammeplan ble gjennomført våren 2020. Alle barnehager har levert, noen barnehager måtte levere inn tilleggskommunikasjon. Tilsynet er lukket i alle barnehager.
- **Arbeidstilsynet:** Det ble gjennomført tilsyn på innemiljø og arbeidsmiljø ved Tvedestrand barneskole i 2019, dette tilsynet er fremdeles ikke lukket for tre pålegg pr. 31.12.2020. I løpet av 1. kvartal 2021 er ett av de tre påleggene lukket, og det står igjen to pålegg som forventes lukket innen 01.05.2021 (midlertidige lokaler).
- **Fylkesmannen:** Tilsyn for kart og oppmåling i 2019. To avvik og tre merknader som er lukket i 2020.
- **Fylkesmannen:** Forsterket omsorg i psykisk helse og mestring har hatt 3 tilsyn fra kontrollkommisjonen i 2020. Ett av tilsynene var direkte knyttet til covid-19. De ble ikke gitt noen avvik ved tilsynene.
- **Branntilsyn – Familiehuset,** hvor konklusjonen var følgende:
«Byggverket brukes av diverse kommunale helse og omsorgstjenester. Største bruker er helsestasjonen. Med ansvar for ivaretagelsen av brannsikker bruk. Under tilsynet viste bruker meget god ivaretagelse av sine forebyggende plikter jmf. forskrift om brannforebygging».
- **Fylkesmannen:** Våren 2020 ble det opprettet tilsynssak etter klage på Tvedestrand helsestasjon. Det ble ikke avdekket brudd på forsvarlighetskravet og ledelsens plikt til å sørge for systematisk styring av virksomheten, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 jf. forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring §§ 6 – 9.

I 2020 har det vært fokus på å lukke avvikene og merknadene fra tidligere års og årets tilsyn. De fleste avvikene er lukket i 2020 eller tidlig i 2021, med unntak av avvik på Tvedestrand barneskole (Arbeidstilsynet). Dette avviket gjelder bedre arbeidslokaler for personalet ved skolen. Dette avviket forventes å lukkes innen 1.mai 2021.

Kommunens overordnede beredskapsplaner har blitt revidert og politisk behandlet i 2020. Det er lagt opp til i årshjulet å gjennomføre mindre interne beredskapsøvelser gjennom

året. Det har vært færre slik øvelser i 2020, som følge av m.a. Koronasituasjonen. Det ble varslet tilsyn på beredskapsområdet i 2020, men dette tilsynet har blitt utsatt til 2021. Sist tilsyn var i 2017.

Tilsyn med kommunens virksomhet og tjenesteproduksjon tar utgangspunkt i statlige prioriterte tilsynsområder i henhold til lov og forskriftsverk. Tilsynsmyndighetene har fokus på avvik/lovbrudd, og forbedringsområder. Tilsyn gir også kompetanse tilbake til sektorene som tjenesteytere. Ofte blir det igangsatt kvalitetsforbedrende arbeider etter et tilsyn.

I de fleste kommunene er det vil det være utfordring at ressursbruken som tilsyn medfører blir noe merkbart. Det skal tilrettelegges for tilsyn, finne frem dokumenter, delta på fellesmøter, oppstartsmøter, intervjuer, befaringer, sluttmøter og deretter arbeidet med eventuelt lukking av avvik/lovbrudd og merknader. Med noe mindre tilsyn i 2020 enn tidligere år har denne belastningen vært mindre for kommunens organisasjon.

Innen barnehageområdet er det kommunen selv som har tilsynsmyndighet, nå ved sektorleder for læring og oppvekst. I 2018 og 2019 ble de ikke gjennomført tilsyn med barnehagene, men i disse to årene har det vært fokus på veiledning og utvikling av kvalitetsdokumenter med bakgrunn i innføring av ny rammeplan for barnehagene. Skriftlig tilsyn ble gjennomført i alle kommunale og private barnehager i 2020 (sist gjennomført i 2017).

Innen miljørettet helsevern for skoler og barnehager er kommunen selv tilsynsmyndighet ved kommuneoverlegen. Det er gjennomført tilsyn ved skolene og barnehagene sist i 2019. Det er i planverket lagt opp til slik tilsyn normalt annen hvert år, neste gang i 2021. Kommunen hadde i 2019 tilsyn på hvorledes kommunen fulgt opp dette tilsynsarbeidet, og fikk da ingen avvik/lovbrudd ved dette tilsynet. Kommunen var en av få kommuner som ikke fikk avdekket avvik/lovbrudd på dette tilsynet i 2019.

1.6.6 Internkontroll

I den nye kommunelovens § 25-1 og 25-2 står det følgende om internkontroll:

"Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold."

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommundirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Kommunen har i 2020 (fra juni) innført et nytt kvalitets- og avvikssystem (nye QM+)

sammen med de andre kommunene og fylkeskommunen i IKT Agder samarbeidet. I dette systemet er målsetningen at alle kommunens kvalitets- og internkontrollssystemer skal ligge, som sikrer kvaliteten på tjenestene og gir oversikt over alle avvikene som registreres. Det nye systemet er innført i alle sektorene i løpet av 2020, men det er fortsatt tjenesteområder som det må arbeides videre med i 2021 for å få systemet fullt ut innført. Dette internkontrollsystemet skal m.a. sikre kvaliteten på tjenestene, HMS (helse, miljø og sikkerhet), informasjonssikkerhet og på økonomi- og personalfeltet.

Samlet oversikt fra QM+ viser følgende avvik og vaktmestermeldinger, både helt små og større, for perioden juni-desember 2020:

Sum 449, herav:

- HMS-avvik 133
- Vaktmestermeldinger 113
- Tjenesteavvik 203

Gjennom det nye systemet har kommunen oversikt over meldte avvik, alvorlighetsgrad, hvem som er ansvarlig for å følge opp og hvorledes avvikene blir fulgt opp. Det er også et varslingssystem til nærmeste overordnet leder for avvik som ikke blir fulgt opp innenfor fristen.

Kommunen har utarbeidet egne etiske retningslinjer og varslingsrutiner som ble revidert av kommunestyret i 2018.

Det er gjennom samarbeidet i IKT-Agder og Østre Agder arbeidet sammen med informasjonssikkerhet i flere år, jfr. m.a. ved innføringen av GDPR-bestemmelsene. Det har vært avvik på informasjonssikkerhetsområdet i 2020, som er meldt til Datatilsynet, og som alle har omfattet flere av kommunene og fylkeskommunen i IKT Agder samarbeidet. Det er startet opp et arbeid i 2020 i IKT Agder samarbeidet, som skal gi en bedre samlet oversikt over m.a. «behandlingsprotokoller» (nytt IKT-system). Dette vil gi kommunen en god oversikt over alle sine systemer som brukes innenfor informasjonssikkerhetsområdet, og hvem i organisasjonen som er behandlingsansvarlig for det enkelte system og hvilken informasjon som behandles.

Kommunedirektøren og ass. kommunedirektør har lagt opp til rapportering og dialog med alle sektor- og stabsledere gjennom jevnlige rapporteringsmøter etter oppsatt møteplan og overordnet årshjul; både med ledermøter og sektor-/stabsvise møter. Etter kommunedirektørens vurdering er det behov for fortsatt fokus på internkontroll i de nærmeste årene. Det er forbedringspunkter på noen av tjenesteområdene.

Innenfor tjenesteområdene har sektorene kvalitetssystemer på de fleste aktuelle tjenesteområdene og flere av de er/vil bli lagt inn i QM+, men også her er det behov for forbedringer og videreutvikling av disse. De nye felles kvalitets- og avvikssystem vil gi muligheten for ytterligere forbedring på dette området.

På innkjøpsområdet er det gjennomført forbedringer gjennom målrettet arbeid gjennom de siste årene, men kontroll gjennomført av revisjonen viser fortsatt at det er avvik på dette området, dog noe mindre enn tidligere år. Innkjøpskoordinatorfunksjonen har vært noe begrenset i 2020 som følge av vakant stilling. Fokus på etterlevelse av innkjøpsrutinene vil fortsatt være et prioritert område innenfor de ressursrammene som er satt av til dette arbeidet. I tillegg til å ha rutiner på plass og gjennomført noe opplæring, har det gjennom året vært arbeidet med «innkjøpskulturen» og holdningsskapende arbeid.

Innenfor økonomifeltet har kommunen vedtatt eget overordnet økonomireglement og finansreglement, og det rapporteres til kommunestyret i tertialrapporter og årsberetning om status på dette området. Nytt administrativt økonomireglement med utgangspunkt i det overordnede er ikke utarbeidet.

1.7 Medarbeidere

1.7.1 Antall årsverk

I vedtatt budsjett de siste årene har en følgende antall årsverk:

- 370,8 i 2010,
- 379,4 i 2011,
- 383,5 i 2012,
- 393,4 i 2013,
- 421,5 i 2014,
- 432,4 i 2015,
- 433,5 i 2016.
- 450,6 i 2017,
- 470,8 i 2018
- 474,7 i 2019
- 491,0 i 2020

Årsverk 2020 er oppdatert ihht. tiltak 2020 mv. Etter at skattekontoret er overført til staten pr 1.11.2020 har en 486,5 budsjetterte faste årsverk i Tvedestrand kommune for 2020.

1.7.2 Medarbeiderundersøkelse og arbeidsmiljø

Medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i 2018. Den er planlagt gjennomført hvert 2. år og skulle vært gjennomført i 2020. Grunnet omstilling og Covid -19 ble den ikke gjennomført i 2020, men er planlagt gjennomført høsten 2021.

Tvedestrand kommune har et godt samarbeid med NAV Arbeidslivssenter, NAV lokalt og bedriftshelsetjenesten som aktivt medvirkende i arbeidsmiljøspørsmål, både i forhold til ønskede prosesser i enhetene, ved dialog med HR-rådgiver, ansatte og ledere.

Personalforeningen i kommunen er arrangør for ulike sosiale tiltak for de ansatte. Tiltakene er et positivt bidrag til arbeidsmiljøet.

Det ble gjennomført ett arrangement, utover dette var det ikke mulig å gjennomføre flere grunnet pandemien. Det ble isteden delt ut gavekort til alle avdelinger til aktiviteter eller en oppmerksomhet til ansatte.

Utleie av Marens hus til ansatte er også et attraktivt tilbud for ansatte i kommunen. Alle arrangementene som personalforeningen har stått for er et tilbud til alle ansatte i kommunen.

1.7.3 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær gj.sn. 2020
Korttid	1,8% —
Langtid	6,7% —
Sum fravær	8,5% —

Tabellen henter tall fra Innsikt i HR-portalen.

År	Totalt fravær		Korttidsfravær 0-16 dager		Langtidsfravær over 16 dager	
	Prosent	Årsverk	Prosent	Årsverk	Prosent	Årsverk
2010	7,3 %	27,4	2,6 %	9,8	4,7 %	17,6
2011	7,8 %	30,8	1,8 %	7,3	5,9 %	23,5
2012	8,4 %	33,1	1,5 %	5,7	6,9 %	27,3
2013	7,8 %	30,2	1,5 %	5,8	6,3 %	24,4
2014	8,0 %	33,5	1,5 %	6,2	6,5 %	27,3
2015	7,3%	31,6	1,9%	8,2	5,4%	23,4
2016	7,2%	29,7	1,9%	5,9	5,3%	23,8
2017	7,7%	35,3	2,0%	9,1	5,7%	26,2
2018	7,2%	34,2	2,0%	9,3	5,3%	24,9
2019	7,7%	37,3	1,9%	9,3	5,8%	28,0
2020	8,5 %	*	1,8 %	*	6,7 %	*

*) Nytt HR-system teller fravær i dagsverk. Det er 2098 korttidsdagsverk og 7712 langtidsdagsverk av 115 066 mulige dagsverk i 2020.

Sammenlignet med 2019 har det vært en økning på 0,8 prosentpoeng på totalt sykefravær i 2020. Korttidsfraværet har hatt en nedgang på 0,1 prosentpoeng i 2020. Covid -19 pandemien har også hatt betydning for økt sykefravær.

I enkelte avdelinger er det få personer som medfører en høy fraværspersent, noen avdelinger har større utfordringer enn andre. Vi er en inkluderende arbeidsplass, og har flere ansatte med kroniske lidelser som kan gi utslag i høyere fravær, ofte korttidsfravær.

Møteplassen er en arena for å drøfte ulike saker knyttet til sykefravær i avdelinger og enkeltsaker, samt kompetanseheving på aktuelle kurs og temaer for ledere, tillitsvalgte og verneombud. Personal- og organisasjonsleder, kontaktperson ved NAV arbeidslivssenter, NAV Tvedestrand og bedriftshelsetjenesten er faste deltakere på møteplassen. Aktuelle ledere deltar ved behov, samt at det er faste møtepunkt med hovedverneombud og hovedtillitsvalgte i forbindelse med planlegging og oppfølging av handlingsplanarbeid og drøfting av aktuelle temaer.

Møteplassen har ikke vært avholdt som planlagt i 2020 grunnet Covid -19. Det har allikevel blitt gjennomført enkeltvis og avdelingsvis oppfølging og bistand fra de ulike instansene som er deltakere på møteplassen.

1.7.4 Seniortiltak

Seniorpolitikk er kommunens personalpolitikk rettet mot medarbeidere fra 55 år. Grunnlaget for all seniorpolitikk er bevissthet om at godt voksne arbeidstakere representerer verdifulle ressurser som kommunen trenger. Tvedestrand kommune har retningslinjer for seniorpolitikk, og det skal avholdes seniorsamtaler i forbindelse med medarbeidersamtaler. Tiltak som bl.a. kompetanseheving og tilrettelegging skal ha fokus i slike samtaler.

Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjons- og likestillingsutvalget vedtok i forbindelse med

budsjett 2020 og omstillingstiltak å be arbeidsgiver unngå å presse seniorer til å avslutte yrkeslivet tidligere enn planlagt.

1.7.5 Kompetansetiltak

Det vises her til sektorenes årsrapporter.

I tillegg har ledere, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud deltatt på kurs i Hovedavtalen i regi av KS.

Kommunen har 11 lærlingeplasser og alle plassene har vært fylt opp i 2020.

1.7.6 Likestilling og mangfold

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med likestillings- og diskrimineringsloven. Denne rapporteringsplikten går også frem av kommunelovens § 14-7, punkt e og f.;

"e. den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling

f. hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26."

Direkte- og indirekte diskriminering og trakassering er, ifølge disse lovene forbudt. I Tvedestrand kommune er administrasjonsutvalget likestillingsutvalg. Tvedestrand kommune skal jobbe aktivt målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. For at mangfoldstrategien skal bli fullstendig må likestillingsarbeidet omfatte alle områder, dvs. kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne, seksuell orientering, politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon og alder.

Redegjørelse for tilstanden

Det er i oversiktene tatt utgangspunkt i KS' PAI-register med tall pr. 01.12.2018, 01.12.2019 og 01.12.2020 der annet ikke fremgår.

I personalpolitikken er hovedmålet i Tvedestrand kommune skal kvinner og menn ha like rettigheter og muligheter. Dette skal gjelde med hensyn til arbeids-, lønns- og utviklingsmuligheter. Stillingsannonser skal være kjønnsnøytrale, men prinsippet kan fravikes ved utlysing av stillinger der det er behov for positiv særbehandling. Hele stillinger skal være hovedregel i alle tilsettingsforhold (jfr. HTA). Det skal konkret arbeides for å minske andelen av deltidsstillinger i de kvinnedominerte yrkene.

Tvedestrand kommune er med i et forpliktende samarbeid om å fremme heltidskultur.

Tjenesteyting med ansatte i fulle stillinger, eller i store stillingsbrøker, vil føre til en mer effektiv drift, bedre opplevd kvalitet for brukerne, og et mer stabilt arbeidsmiljø. Som det fremkommer av tabell er gj.sn. stillingsstørrelse pr ansatt i Tvedestrand kommune på 78 % pr. 01.12.2020.

Ledelsen

Ledelsen i kommunen innehar alle 100% stilling og har følgende kjønnsfordeling:

- Kommunedirektørnivå; to menn (kommunedirektør og ass. kommunedirektør).
- Sektorledere og stabsledere: 1 mann og 5 kvinner

Prosent av antall kvinner og menn i ulike sektorer i Tvedestrand kommune

Sektor	Antall		Andel(i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	467	97	83	17
Sentraladministrasjonen	29	4	88	12
Oppvekst	165	34	83	17
Skoleadministrasjon	2	0	100	0
Grunnskole	96	24	80	20
Barnehager	54	0	100	0
Fritidshj/skolefritidsordn	4	0	100	0
Øvrig oppvekst	9	10	47	53
Helse/sosial	263	25	91	9
Administrasjon	14	0	100	0
Alm helsevern	39	6	87	13
Somatiske sykehjem	56	3	95	5
PU	47	7	87	13
Hjemmehjelp/-sykepleie	82	4	95	5
Sosialhjelp	9	1	90	10
Andre virksomheter	16	4	80	20
Kultur	2	5	29	71
Teknisk sektor	7	28	20	80
Ymse	1	1	50	50
Uoppgitt	0	0	0	0

Sammenlignet med alle kommuner i landet og kommune gruppe 01 (2000 – 9999 innbyggere) ligger Tvedestrand kommune litt lavere i forhold til andel menn i kommunal sektor. Henholdsvis 77% kvinner og 23% menn i alle kommuner, og 81% kvinner og 19% menn i kommunegruppe 01.

Heltid- og deltid kvinner og menn – Tvedestrand kommune

Sammenlignet med andre:

	Tvedestrand kommune			Alle kommuner i landet			Gruppe 01 (2000-9999 innbyggere)		
	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M
Gj.sn.stillingsstørrelse pr ansatt	78 %	77 %	86 %	81 %	81 %	83 %	78 %	78 %	78 %
Gj.sn. stillingsstørrelse for deltidsansatte	60 %	61 %	53 %	59 %	61 %	49 %	59 %	61 %	45 %
Andel ansatte som har 100% stilling	46 %	41 %	71 %	54 %	51 %	66 %	46 %	43 %	59 %

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antallet ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger i sektoren, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr ansatt *) og kjønn 2018-2020 i Tvedestrand kommune

Tall pr. 1. desember i det enkelte år.

		Årstall					
		2018		2019		2020	
Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	28	5	38	6,4	46	7,9
	Kvinner	25	5,5	33	6,8	43	8,9
	Menn	3	2,9	5	4,6	3	3
25 - 49,9%	Kvinner og menn	21	3,8	21	3,6	20	3,4
	Kvinner	16	3,5	18	3,7	17	3,5
	Menn	5	4,8	3	2,8	3	3
50 - 74,9%	Kvinner og menn	140	25,2	139	23,5	137	23,5
	Kvinner	128	28,3	118	24,5	117	24,3
	Menn	12	11,5	21	19,3	20	20
75 - 99,9%	Kvinner og menn	111	20	112	19	111	19,1
	Kvinner	104	23	106	22	108	22,4
	Menn	7	6,7	6	5,5	3	3
100 %	Kvinner og menn	256	46	281	47,5	268	46

		Årstall					
	Kvinner	179	39,6	207	42,9	197	40,9
	Menn	77	74	74	67,9	71	71

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f. eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppen 50 - 74,9%. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Lønnsutvikling og nivå

Lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger

Tall pr. 1.12.2019 og 1.12.2020 basert på KS' PAI-register.

Tvedestrand kommune

Kjønn	Månedsofortjeneste 2020	Grunnlønn 2020	Endring i månedsofortjeneste 2019-2020	Endring i grunnlønn 2019-2020	Ansatte 2020	Årsverk 2020	Endring i årsverk 2019-2020
Kvinner og menn	44.815	41.793	2,10 %	0,70 %	582	457	-3,00 %
Kvinner	44.145	41.044	2,00 %	0,90 %	482	370	-2,00 %
Menn	47.689	45.008	2,80 %	0,30 %	100	86	-7,10 %

Gruppe 01 2000 – 9999 innbyggere

Kjønn	Månedsofortjeneste 2020	Grunnlønn 2020	Endring i månedsofortjeneste 2019-2020	Endring i grunnlønn 2019-2020	Ansatte 2020	Årsverk 2020	Endring i årsverk 2019-2020
Kvinner og menn	44.108	41.223	0,70 %	0,50 %	23.869	18.567	1,20 %
Kvinner	43.590	40.679	0,80 %	0,50 %	19.359	15.061	1,20 %
Menn	46.331	43.559	0,60 %	0,30 %	4.510	3.506	1,30 %

Alle kommuner

Kjønn	Månedsofortjeneste 2020	Grunnlønn 2020	Endring i månedsofortjeneste 2019-2020	Endring i grunnlønn 2019-2020	Ansatte 2020	Årsverk 2020	Endring i årsverk 2019-2020
Kvinner og menn	44.797	41.919	0,70 %	0,50 %	443.145	360.136	2,20 %
Kvinner	44.309	41.458	0,70 %	0,60 %	341.843	276.179	2,10 %
Menn	46.400	43.437	0,60 %	0,40 %	101.302	83.957	2,70 %

For endringer i årsverk i Tvedestrand kommune vises det til årsmelding fra hver sektor, der det fremkommer årsak til endringer.

Som det fremgår av oversikten over har ansatte i Tvedestrand kommune (kvinner og menn samlet) en månedsfortjeneste og grunnlønn 2020 som er høyere enn sammenlignbare kommuner i størrelse, men så vidt lavere enn snittet i alle kommuner. Når det gjelder menn så har disse en høyere månedsfortjeneste og grunnlønn enn både sammenlignbare kommuner og snittet for alle kommuner, mens kvinner i Tvedestrand kommune har en høyere grunnlønn enn sammenlignbare kommuner og ligger rett under gj.sn for alle kommuner.

Prosentvis endring i grunnlønn fra 2019-2020 har menn og kvinner samlet i Tvedestrand kommune en økning på 0,7%, gj.sn for alle kommuner er 0,5% og for sammenlignbare kommuner 0,5%. Kvinner i Tvedestrand kommune har hatt en økning på grunnlønn på 0,9%, gj.sn for alle kommuner er 0,6% og for sammenlignbare kommuner 0,5%.

Antall årsverk er redusert med 3% fra 2019 til 2020. Dette utgjør en reduksjon i 9 årsverk. 4,5 årsverk skyldes overføring av interkommunal skatteoppgaver til skatteetaten 01.11.2020.

Sammenlignbare kommuner har hatt en økning med 1,2% i endring på årsverk, og gj.sn for alle landets kommuner viser en økning tilsvarende 1,7% på årsverk fra 2019-2020.

Lønnsforhold justert for ulike faktorer

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr. 1.12.2017, 1.12.2018 og 1.12.2019.

Tvedestrand kommune

Justert for	Årstall					
	2018		2019		2020	
	Kvinner måneds- fortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	91,9	89,3	93,3	90,6	92,6	91,2
Alder	92,6	90,2	93,3	90,6	92,6	91,2
Stillings- gruppe	100,8	99,7	101,7	100,7	100,2	100,5
Stillings- kode	98,8	98,3	99,2	98,7	97,4	98,7
Utdanning	96,7	96,2	96,5	95,8	95,8	95,6

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

Kommune gruppe 01 2000 – 9999 innbyggere

	Årstall					
	2018		2019		2020	
Justert for	Kvinnens månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	93,3	92,5	93,9	93,2	94,1	93,4
Alder	93,5	92,7	93,9	93,2	94,1	93,4
Stillingsgruppe	98,8	99,5	98,7	99,6	98,8	99,5
Stillingskode	99,6	100	99,1	99,9	99,3	100
Utdanning	95,4	96,8	94,9	96,4	95,3	96,7

Alle kommuner

	Årstall					
	2018		2019		2020	
Justert for	Kvinnens månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	94,9	94,7	95,4	95,3	95,5	95,4
Alder	94,9	94,7	95,4	95,3	95,5	95,4
Stillingsgruppe	98	98,8	98	98,9	98,1	98,9
Stillingskode	97,9	98,8	97,8	98,9	97,8	98,8
Utdanning	95,5	96,8	95,6	97	95,6	97

Som det fremgår av oversikten over er kvinners grunnlønn i prosent av menns i Tvedestrand lavere enn kommuner i gruppe 01 og gjennomsnittet for alle kommuner.

Målsetningene må også fremover være en klar kvinneprofil, slik at lønnsforskjell mellom menn og kvinner ikke øker, men reduseres, der målsetting skal være lik lønn.

Mangfold

Kommunestyret har i vedtatt ansettelsesreglement tatt inn følgende bestemmelser:

"Den kommunale arbeidsstyrken skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønnsammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Personer med innvandrerbakgrunn oppfordres til å søke stillingene."

Det registreres ikke etnisk bakgrunn til ansatte i Tvedestrand kommune i

personalsystemet. I tilsettingsprosessen registreres antall søkere med etnisk bakgrunn.

Redegjørelse for tiltak

- Tvedestrand kommune er deltager i heltidsprosjektet «Nytt blikk» som er et prosjekt på Agder i regi av KS. Det var 2 samlinger i 2020, grunnet Covid -19 og omorganisering deltok vi kun på 1. samling. Det er et mål at vi skal tilby ansatte heltidsstillinger. For å øke andel heltidsstillinger må vi jobbe mer med bl.a. ulike turnusordninger og tiltak for økt antall helger i turnus.
- I tillegg må oppmerksomheten på å redusere uønsket deltid ved å slå sammen stillinger når dette er mulig, samt tiltak som går på tvers av avdelingene/sektorene i forhold til å få større stillingsstørrelser fortsatt jobbes systematisk med
- Det vil fortsatt være kjønnsnøytrale kriterier ved lønnsfastsetting og lønnsforhandlinger. Det forventes at lønnsutviklingen for kvinner kontra menn fortsatt vil være et tema ved de sentrale og lokale lønnsforhandlingene. Det legges også opp til tilsvarende oppmerksomhet ved lønnspolitiske drøftinger med de lokale fagforeningene i Tvedestrand kommune.
- Tvedestrand kommune deltar i prosjekt «menn i helse» i omsorgssektoren. Dette ser vi er positive på flere områder, og håper at det kan bidra til at flere menn vil velge yrker innenfor dette fagområdet fremover.
- Ved utlysning av stillinger i barnehagene og skolene, samt innenfor helse- og omsorgssektoren, bør menn i sterkere grad bli oppfordret til å søke.
- Likestilling er i samfunnsdel i kommuneplanen tatt inn som et eget punkt og med konkrete forslag til tiltak.
- Arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne på alle nivåer i kommunen.
- Tvedestrand kommune har som mål å oppnå en balansert alders- og kjønns sammensetning, samt rekruttere personer med innvandrerbakgrunn.

1.7.7 Etikk

I henhold til Kommunelovens § 48, punkt 5, ny kommunelov § 14-7, punkt d, skal også årsrapporten inneholde et punkt som omfatter hvorledes kommunen sørger for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.

Etisk standard sikres i første rekke gjennom de retningslinjene som er nedfelt i kommunens arbeidsgiverpolitikk under punktet Ethiske verdier, som har følgende klare føringer:

- Som forvaltere av samfunnets felles ressurser stilles det høye etiske krav til folkevalgte og ansatte. Grunnprinsippene skal være åpenhet, redelighet, integritet, ærlighet og respekt.
- Medarbeidere og ledere i Tvedestrand kommune skal utføre arbeid og tjenester i samsvar med det felles verdigrunnlaget som finnes i vår organisasjon og som er nedfelt gjennom kommunens arbeidsgiverpolitikk.
- Ledere har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig atferd og legge forholdene til rette for praktisering av dette.
- Enhver medarbeider har ansvar for å søke råd og veiledning hos sin overordnede

dersom hun/han er usikker på hva som er forsvarlig praktisering av kommunens etiske retningslinjer.

- Ledere og medarbeidere har plikt til lojalt å overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder og de vedtak som er truffet for kommunens virksomhet
- Alle medarbeidere har et selvstendig ansvar for å ta opp forhold en får kjennskap til, som ikke er i samsvar med kommunens etiske norm. Brudd på de etiske retningslinjene vil kunne forårsake betydelig skade og vil i alvorlige tilfelle være uforenlig med fortsatt ansettelse i kommunen.

I 2020 reviderte vi kommunen etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, samt varslingsrutiner for kritikkverdige forhold.

Retningslinjene er gjort kjent for alle ansatte, og er en del av introduksjonsprogrammet ved ansettelse av nye arbeidstakere.

I tillegg har kommunen lagt inn etiske retningslinjer gjennom det interkommunale innkjøpssamarbeidet OFA, som kommunen deltar i. Dette gjelder etiske retningslinjer i forhold til innkjøp og krav til leverandørene.

1.7.8 AKAN-arbeid

AKAN er en forkortelse for Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk. Hensikten med AKAN-arbeidet i Tvedestrand kommune er å forebygge rusmiddelbruk, hjelpe ansatte til å få bukt med sitt rusproblem, og slik forhindre at arbeidsforholdet kommer i fare. Dette gjelder også spilleavhengighet. Det er nedsatt et AKAN-utvalg, som er et underutvalg og arbeidsredskap for Arbeidsmiljøutvalget. Det har ikke vært noen innmeldte saker til AKAN-utvalget i 2020. Hovedansvaret ligger hos sektorledere i oppfølging av dette, og det er søkt bistand hos HR-rådgiver fra enkelte sektorer i 2020 i dette arbeidet.

AKAN-utvalget har også oppfordret enhetene til å ha samtale om temaet på personalmøter. AKAN-retningslinjer ble revidert i 2016.

1.8 Økonomi

1.8.1 Hovedtrekk

1.8.1.1 Driftsregnskapet

Driftsregnskap og økonomisk status

Regnskapsresultatet for driften utgjør et «overskudd» på 3,1 mill. kroner. I henhold til den nye regnskapsforskriften skal ikke regnskapet avlegges med et mindreforbruk lenger. Det skal reguleres mot mindre bruk av disposisjonsfond slik at det avsluttes i balanse.

Kommuneloven sier at vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn. Hvis årsregnskapet legges fram med et merforbruk i driftsregnskapet, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett.

Etter gammel lov og forskrift hadde Tvedestrand kommune fått et mindreforbruk ("overskudd") på 3,1 mill. kroner. Etter ny forskrift skal altså dette mindreforbruket reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond.

Oppsummert gjengis de største avvikene mellom regnskap og regulert budsjett:

- Mindreforbruk for sektorene på 4,9 mill. kroner.
- Merinntekt skatt på 7,1 mill. kroner
- Mindreinntekt rammetilskudd på 5,5 mill. kroner.
- Pensjonsfeltet fikk et overskudd på 1,6 mill. kroner.
- Lønnsoppgjørdisposisjoner fikk en innsparing på 0,8 mill. kroner.
- Selvkostområdene viser netto negativt resultat på 2,6 mill. kroner, herav:
 - *meravsetning til vannfond på 0,5 mill. kroner,*
 - *meravsetning til feiefond (ca. 20 000 kroner) og*
 - *meravsetning på 0,3 mill. kroner til avløpsfond, samt*
 - *mindre bruk av avløpsfond på 1,7 mill. kroner.*
- Netto meravsetning til andre bundne fond, størstedel utgjør byggesaksfond, på 1,1 mill. kroner
- Netto renteinntekter og renteutgifter utgjør underskudd på 0,9 mill. kroner.
- Minimumsavdrag økte med 0,4 mill. kroner.
- Merutgifter/ mindreinntekter på øvrige deler av budsjettets fellesområder på 0,8 mill. kroner.

Sektorene har et samlet mindreforbruk på 4,9 mill. kroner. Ved budsjettkontrollen pr. 2. tertial hadde enhetene et samlet anslag på merforbruk på om lag 5,1 mill. kroner. Ved 2. tertial hadde en ikke slått sammen enhetene til nye sektorer ennå. Samlet sett ser en effekter av at enhetene/ sektorene har forholdt seg til den begrensede ansettelses- og innkjøpsstopp som ble innført. Andre forklaringer på det positive utfallet er blant annet lavere aktivitet, lavere lønns- og prisvekst, innsparing på interkommunale ordninger og innsparing pga. vakanser og omorganisering. Flere av disse faktorene hadde en ikke tilstrekkelig informasjon om ved 2. tertial. Nærmere forklaringer på sektorenes resultater gis i årsrapportene bakerst i dokumentet.

Tre sektorer har mindreforbruk på 9,1 mill. kroner, mens to sektorer har merforbruk på ca. 4,2 mill. kroner.

Utenom enhetene uttalte kommunedirektøren ved budsjettkontroll for 2. tertial stor usikkerhet knyttet til skatt og inntektsutjevning, pensjonskostnader og premieavvik. Disse elementene slo samlet sett positivt ut. Avsetning til og bruk av fond innen selvkostområdene samt renteutgifter og – inntekter, slo negativt ut. Ellers på plussiden har det vært mindre utgifter innen interkommunale tjenester på ca. 1,5 mill. kroner som har bidratt til sektorenes mindreforbruk. Flere av disse punktene hadde en ikke tilstrekkelig informasjon om ved 2. tertial.

Kommunen har et mål om ikke å ha større avvik i resultatet enn +/- 0,5 %, målt med utgangspunkt i netto budsjetttramme for alle enhetene. Resultatet for sektorene nevnt over tilsvarer +1,2 %. Det er utenfor målsettingsområdet, men på den positive siden.

Ved utgangen av 2020 har kommunen disposisjonsfond på 17,4 mill. kroner.

Status ved utgangen av 2020 viser en kommune som fremdeles har stram økonomi og forholdsvis få frie driftsmidler, selv om disse har økt noe i løpet av de siste årene. Akkumulert premieavvik er på 38,5 mill. kroner og er en forpliktelse som må dekkes inn i driften de kommende årene. I tillegg til reell økonomisk effekt er dette belastende for likviditeten. For å sikre likviditet til å kunne håndtere løpende utgifter inngikk kommunen i januar 2015 en avtale med banken om trekkrettigheter på 30 mill. kroner.

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt etter art, drift	Regnskap	Budsjett	Reg budsjett	Regnskap	Avvik
(beløp i hele 1.000 kroner)	2019 *	2020	2020	2020	2020
Rammetilskudd	-205 732	-218 989	-223 722	-218 219	-5 503
Inntekts- og formuesskatt	-160 923	-153 211	-150 406	-157 539	7 133
Eiendomsskatt	-24 205	-30 800	-30 800	-30 763	-37
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-14 855	-11 070	-9 570	-9 977	407
Overføringer og tilskudd fra andre **	-73 745	-55 960	-82 753	-85 859	3 107
Brukerbetalinger	-23 355	-22 460	-21 320	-20 860	-460
Salgs- og leieinntekter	-47 335	-49 330	-49 821	-53 225	3 403
SUM DRIFTSINTEKTER	-550 150	-541 820	-568 392	-576 441	8 050
Lønnsutgifter	299 831	292 618	304 481	304 083	398
Sosiale utgifter	79 681	78 235	78 282	75 621	2 661
Kjøp av varer og tjenester	129 726	118 271	127 769	128 028	-259
Overføringer og tilskudd til andre ***	31 432	26 227	28 534	31 304	-2 770
Avskrivninger	25 686	29 909	29 909	30 147	-238
Fordelte utgifter (kun i 2019)	-4 284				0
SUM DRIFTSUTGIFTER	562 071	545 260	568 976	569 183	-208
BRUTTO DRIFTSRESULTAT ****	11 921	3 440	584	-7 258	7 842
Renteinntekter	-3 675	-4 300	-4 000	-3 247	-753
Utbytter	-6 252	-6 464	-6 464	-6 463	-1

Økonomisk oversikt etter art, drift	Regnskap	Budsjett	Reg budsjett	Regnskap	Avvik
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter *****	9 629	13 127	11 927	12 028	-101
Avdrag på lån	22 540	24 850	24 850	25 290	-440
NETTO FINANSUTGIFTER	22 243	27 213	26 313	27 609	-1 296
Motpost avskrivninger	-25 686	-29 909	-29 909	-30 147	238
NETTO DRIFTSRESULTAT	8 477	744	-3 012	-9 796	6 784
Disponering eller dekning av netto driftsresultat		0	0	0	0
Overføring til investering		0	336	336	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-1 620	-1 110	2 778	6 426	-3 648
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 010	366	-5 949	-2 813	-3 136
Bruk av tidligere års mindreforbruk		0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	5 847	5 847	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-2 629	-744	3 012	9 796	-6 784
FREMFORT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	5 847	0	0	0	0

* Kolonnen regnskap 2019 har en noe annen inndeling enn i regnskapsdokumentet for 2019. Dette skyldes nye forskrifter fra 2020.

** Inklusive mottatte avdrag på sosiale utlån

*** Inklusive sosiale utlån

**** Begrepet brutto driftsresultat variere litt fra tabell til tabell, det avhenger av bestemmelsene for hvordan grupperingen skal være

***** Morarenter er inkludert i denne raden

Driftsinntekter

Økonomisk oversikt drift er en obligatorisk oversikt i henhold til ny kommunelov med forskrift, jf. «Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.», § 5-6.

Tabellen viser hovedpunktene i kommunens driftsregnskap. Skatt og rammetilskudd, som utgjør om lag 65 prosent av kommunens inntekter, har økt med 9,1 mill. kroner eller 2,5 prosent fra 2019 til 2020. Sett i forhold til budsjett er veksten i skatt og rammetilskudd på 1,6 mill. kroner.

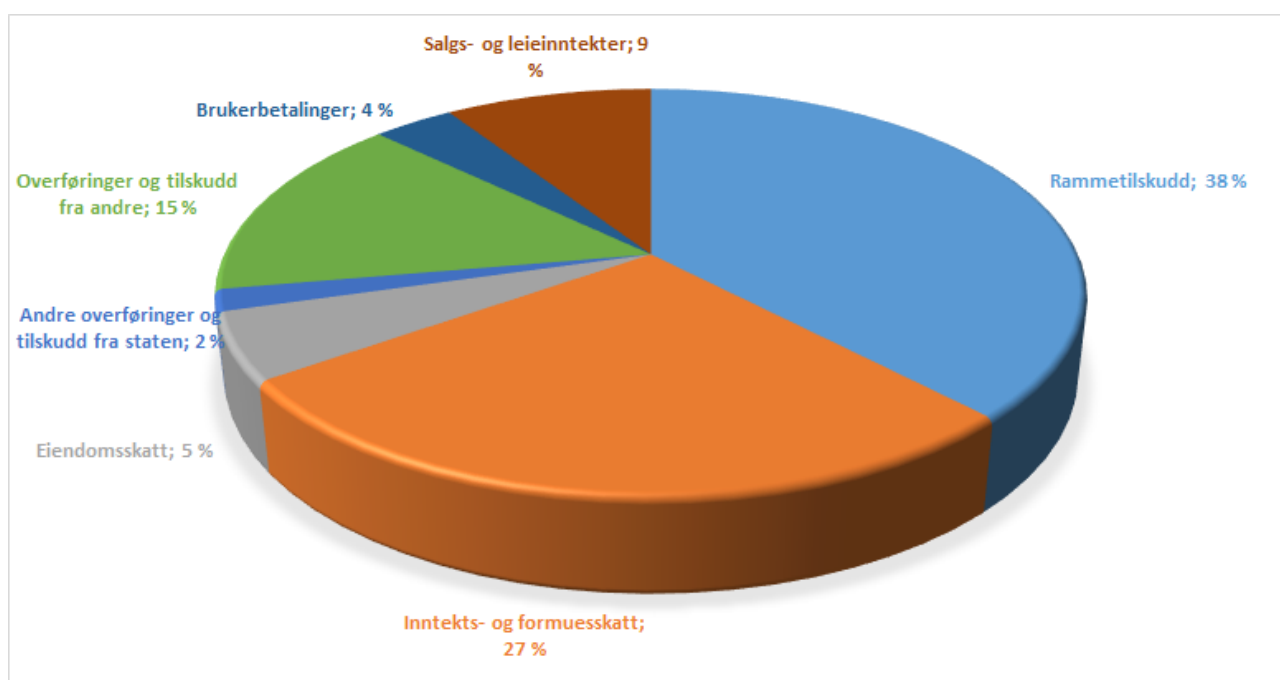
Med bakgrunn i koronasituasjonen i 2020 har staten kompensert 6,68 mill. kroner i rammetilskuddet. Deler av beløpet (4,4 mill. kroner) ble satt av på en egen budsjettpost og kompensert sektorene for økte koronautgifter - og mindreinntekter. Ved årsslutt stod det et restbeløp på 0,65 mill. kroner på denne posten.

Skatteinntektene er redusert fra 2019 med 2,1 prosent. For landet som helhet har det vært en reduksjon skatteinntektene på 0,7 prosent i kommunene i 2020, sammenlignet med 2019. Den nasjonale skatteveksten på årsbasis i 2020 ble i statsbudsjettet for 2020 anslått til 1,3 prosent for kommunene. I revidert nasjonalbudsjett (RNB) ble satsen justert ned til

- 1,4 prosent for kommunene, på bakgrunn av koronasituasjonen. Anslaget ved nasjonalbudsjettet for 2021 var en positiv utvikling til - 0,3 prosent.

Noen av de andre driftsinntektene består av salgs- og leieinntekter og brukerbetalinger for ulike kommunale tjenester, øremerkede tilskudd, sykepengerefusjon osv. Disse inntektene er økt med 17,2 mill. kroner eller 9,4 prosent fra 2019 til 2020. Veksten kan blant annet forklares ved økt eiendomsskatt på 6,6 mill. kroner og overføring og tilskudd fra andre som for eksempel sykkelønnsrefusjoner og refusjoner fra staten.

Det fremgår av tabellen at det er en betydelig økning fra opprinnelig til regulert budsjett. Dette skyldes i hovedsak en økning i sykepenge- og fødselspengerefusjoner, samt ulike refusjoner og tilskudd fra staten.

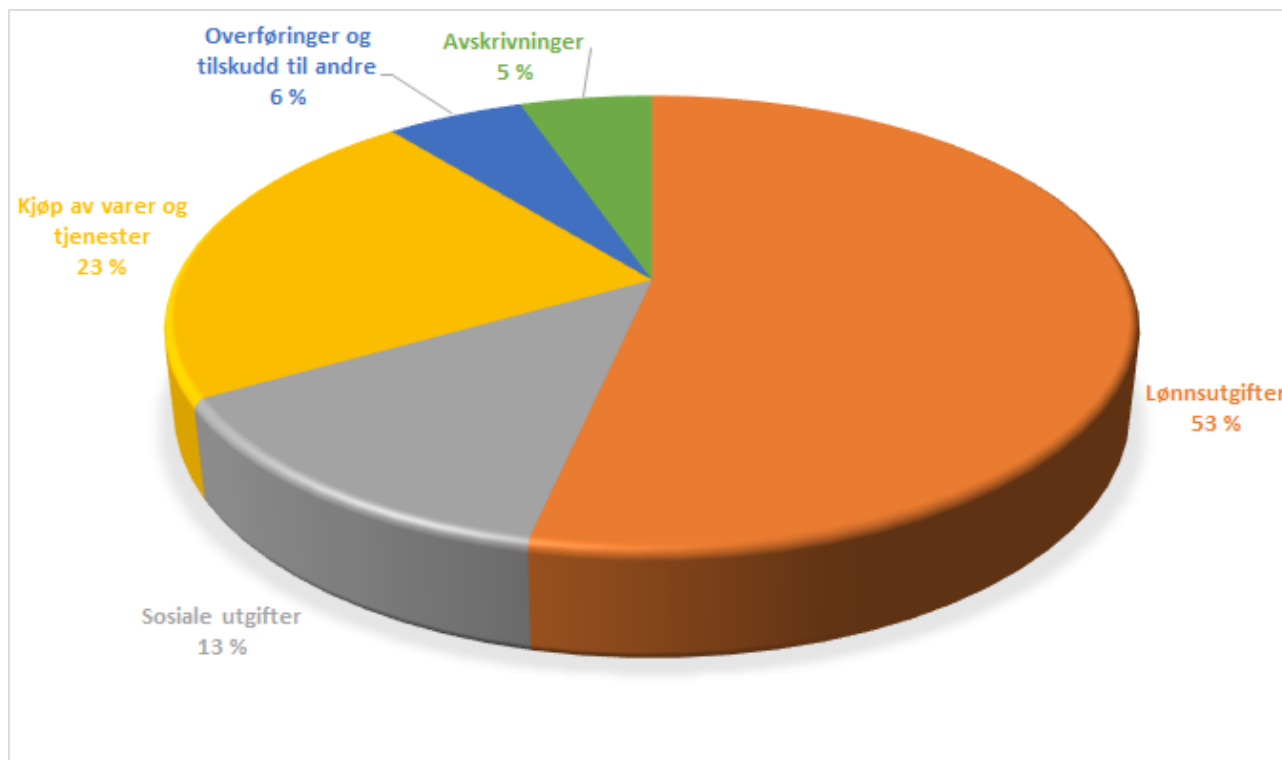
Figuren over viser de ulike inntektstypene som kommunen har. Størstedelen av kommunens inntekter kommer som nevnt fra skatt og rammetilskudd fra staten. Overføringer med krav til motytelse, for eksempel sykkelønnsrefusjon, momskompensasjon og andre refusjoner fra staten, utgjør ca. 15 % av inntektene.

Det er i regnskapsdokumentet omtalt en note med usikre inntekter. Det gjelder sykefraværsinntekter på 1,5 mill. kroner og en inntektsført refusjon for utgifter kommunen har betalt for andre på om lag 0,88 mill. kroner. Det vises til regnskapsdokumentet for nærmere omtale. Disse inntektene er altså medtatt i regnskapet, men er usikre og en må ta en endelig gjennomgang i 2021. Sistnevnte tilfelle kan det være mulig å søke om å få dekket deler av fra skjønnsmidler fra statlig hold, hvis fordring må avskrives.

Driftsutgifter

Kommunens lønnsutgifter (inklusive sosiale utgifter) har hatt en marginal endring fra 2019.

Av de samlede driftsutgiftene eksklusive avskrivninger utgjorde lønn og sosiale utgifter 66 prosent i 2020, mot 71 prosent i 2019. Dette viser hvilken arbeidsintensiv organisasjon kommunen er.

Figuren over viser de ulike utgiftstypene kommunen har. Kjøp av varer og tjenester utgjør 23 % av utgiftene. Overføringer består blant annet av overføringer og tilskudd til private, organisasjoner mv. og utgjør 6 % av kommunens utgifter.

Økning i totale utgifter er på 7,1 mill. kroner, eller 1,3 prosent fra 2019. Totale inntekter har økt med 26,3 mill. kroner eller 4,8 prosent fra 2019. Det er positivt at totale inntekter har økt mer enn utgiftene, noe som medfører et bedre netto driftsresultat.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter utgjør summen av finansinntekter og finansutgifter. Finansinntekter omfatter renteinntekter og utbytte/utbetalinger fra selskaper. Renteinntektene og utbytte er på 9,7 mill. kroner, det vil si om lag 217 000 kroner lavere enn i 2019 og skyldes lavere renteinntekter på bankinnskudd men, som motvirkes noe av økte utbytter. Finansutgifter omfatter renteutgifter på 12 mill. kroner og avdrag på 25,3 mill. kroner i 2020. Både renteutgifter og avdrag er økt fra 2019, noe som skyldes høyere låneopptak til økte investeringer.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser enkelt sagt om det aktuelle års driftsinntekter er store nok til å

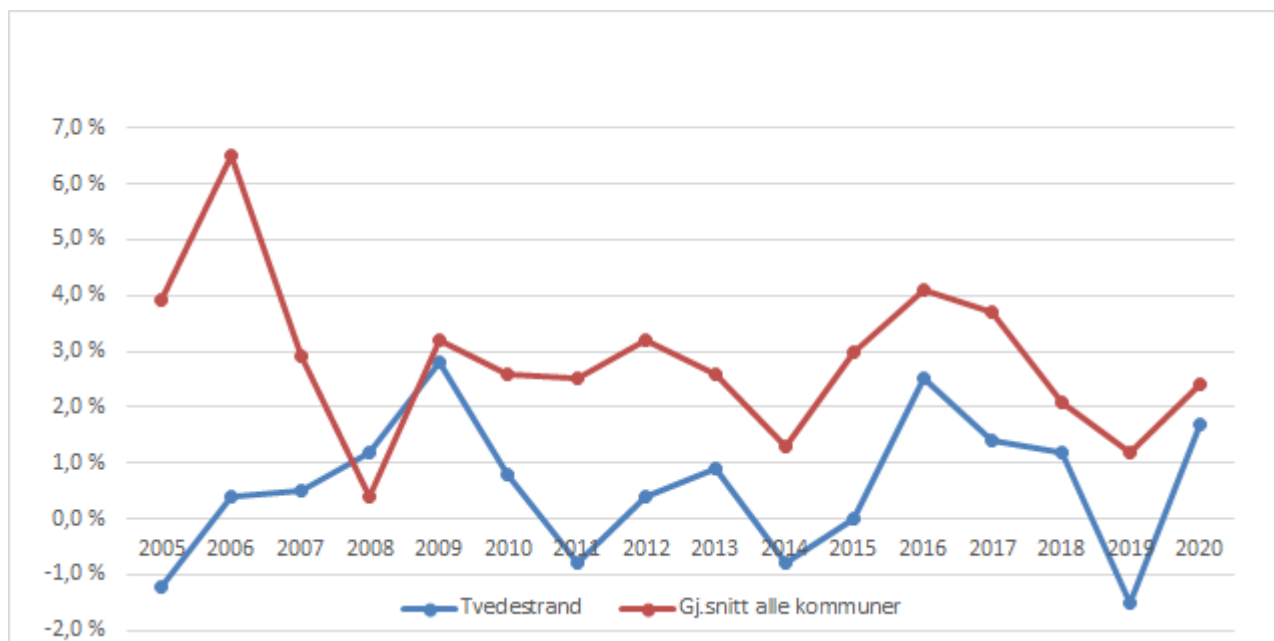
dekke årets utgifter. For Tvedestrand kommune var løpende inntekter høyere enn løpende utgifter i 2020. Netto driftsresultat er positivt med 9 796 000, eller 1,7 prosent av brutto driftsinntekter. Gjennomsnittet for alle landets kommuner, konserntall, er 2,4 prosent, jf. foreløpige kostratall.

I figuren nedenfor vises størrelsen både for Tvedestrand og landsgjennomsnittet fra 2005 til 2020. En sunn kommuneøkonomi tilsier et netto driftsresultat på 1,75 prosent. Normtallet ble i 2014 endret fra 3,0 prosent, fordi en ikke lenger fører merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer i driftsregnskapet.

Begrepet netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ingen ting med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til og bruk av fond på selvkostområdene. I tillegg ble det til og med i 2013 medtatt overføring av merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Dette var også pliktige transaksjoner, jamfør regnskapsforskriftene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, ser en hvordan utviklingen i kommunens fritt disponible midler er.

Korrigert for bundne nettoavsetninger får en netto driftsresultat på 3,37 mill. kroner og 0,6 prosent.

Utvikling av netto driftsresultat:

Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat

Linjen «Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat» utgjør summen av bruk og avsetning til bundne fond og disposisjonsfond samt overføring til investeringsregnskapet

og dekning av tidligere års merforbruk.

Dekning av tidligere års merforbruk er på 5,8 mill. kroner og stammer fra 2019. Overføring til investering utgjør 366 000 kroner noe som er i tråd med budsjettet.

Netto bruk og avsetning til bundne fond utgjør 6,426. mill. kroner. Herav er det avsatt 1,4 mill. kroner til vannfond, 285 000 kroner til avløpsfond samt 1,09 mill. kroner til byggesaksfond og 85 000 kroner til feiefond.

I tråd med den nye forskriften skal det ikke lenger avlegges et regnskap med mindre- eller merforbruk. Egen note med oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner er vedlagt i regnskapsdokumentet.

Fremført til inndekning i senere år

Kommuneloven sier at vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn. Hvis årsregnskapet legges fram med et merforbruk i driftsregnskapet, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett.

Regnskapsforskriften sier følgende om mindreforbruk:

§ 4-3. Strykninger av budsjettdisposisjoner og avsetning til disposisjonsfond ved mindreforbruk i driftsregnskapet

"Hvis driftsregnskapet viser et mindreforbruk etter at disposisjonene i § 4-1 er gjennomført, skal mindreforbruket reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond.

Hvis regnskapet fortsatt viser et mindreforbruk etter strykningene, skal mindreforbruket dekke inn eventuelle tidligere års merforbruk. Et mindreforbruk som ikke dekker inn et merforbruk skal avsettes til disposisjonsfond."

Regnskapet er avlagt i balanse.

1.8.1.2 Investeringsregnskapet

Kommunen har to ubundne investeringsfond. Ved utgangen av 2020 er saldoen på generelt fond 0,132 mill. kroner, mens en har 9,216 mill. kroner på ubundet investeringsfond; aksjer og andeler. Totalt beløp er 9,348 mill. kroner og er 6,971 mill. kroner høyere enn ved utgangen av 2019. Dette skyldes mer salg av næringstomter enn budsjettet.

Bevilgningsoversikter investering	Regnskap	Budsjett	Reg budsjett	Regnskap	Avvik
(beløp i hele 1.000 kroner)	2019	2020	2020	2020	2020
Investeringer i varige driftsmidler	152 524	116 920	174 392	123 248	51 144
Tilskudd til andres investeringer	3 595	2 500	3 763	2 345	1 418
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6 017	1 750	1 983	1 986	-3
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikter investering	Regnskap	Budsjett	Reg budsjett	Regnskap	Avvik
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	162 136	121 170	180 138	127 579	52 559
Kompensasjon for merverdiavgift	-20 216	-15 573	-22 864	-16 308	-6 556
Tilskudd fra andre	-7 863	-8 978	-18 156	-13 279	-4 877
Salg av varige driftsmidler	-7 715	-9 172	-16 443	-16 504	61
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	-1 042	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-5 186	-580	-580	-583	3
Bruk av lån	-121 884	-87 597	-129 538	-88 233	-41 305
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-163 906	-121 900	-187 581	-134 907	-52 674
Videreutlån	28 049	25 000	32 085	26 180	5 905
Bruk av lån til videreutlån	-28 049	-25 000	-32 085	-26 180	-5 905
Avdrag på lån til videreutlån	9 393	5 200	8 039	8 067	-28
Mottatte avdrag på videreutlån	-8 692	-4 800	-8 135	-8 296	161
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	700	400	-96	-230	134
Overføring fra drift		0	-336	-336	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-229	0	566	585	-19
Bruk av bundne driftsfond (kun 2019)	-77	0	0	0	-19
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	1 714	330	6 971	6 971	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	338	338	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	1 408	330	7 539	7 558	-19
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	338	0	0	0	0

Det er en del endringer fra opprinnelig budsjett til regulert budsjett. Dette skyldes at en i regulert budsjett 2020 har innarbeidet ubrukte bevilgninger fra 2019 på ikke avsluttede prosjekter. Videre har kommunestyret gjennom 2020 endret bevilgningene på flere prosjekter.

I k-sak 20/46 ble det vedtatt overføring av 39,829 mill. kroner i bruk av lån fra 2019 til 2020. I tillegg ble det bevilget netto 1,982 mill. kroner ved 2. tertial i k-sak 20/82 samt 0,13 mill. kroner i hastedvedtak fra 6.4.2020 angående kjølerom for Tvedestrand kapell. Samlet gir det 129,538 mill. kroner i bruk av lån i regulert investeringsbudsjett for 2020.

Sum investeringsutgifter

Investeringer i varige driftsmidler var 123,248 mill. kroner i 2020, det vil si 29,276 mill. kroner lavere enn året før. Investeringsprosjektet med størst bruttoutgifter i 2020 var Tvedestrand idrettspark (47,869 kroner, ekskl. byggelånsrenter). Boliger for personer med funksjonsnedsettelser Lyngmyr på 8 enheter hadde utgifter på 15,6 mill. kroner. Bakkevei

og Tangen renseanlegg hadde 14,2 mill. kroner. Ny barnehage på Bronsbu 11,8 hadde mill. kroner i utgifter. Kjøp Lyngmyr videregående skole var på 7,7 mill. kroner.

I utgiftsbeløpet ligger også føring av byggelånsrenter på 1,7 mill. kroner på følgende prosjekter: Tvedestrand idrettspark, ny barnehage på Bronsbu og boliger til personer med funksjonsnedsettelser.

Tilskudd til andres investeringer gjelder blant annet tilskudd til prosjekter i Tvedestrand kirkelig fellesråd.

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper er 0,583 mill. kroner til omgjøring av ansvarlig lån til egenkapital for Tvedestrand Vekst AS og egenkapitaltilskudd KLP for 2020 på 1,4 mill. kroner.

Sum investeringsinntekter

Størstedelen av kommunens investeringer finansieres ved lån. I 2020 ble i 88,2 mill. kroner av utgiftene finansiert på denne måten. Hvert år tar en opp vedtatt beløp i lån, mens en altså bare benytter det som er nødvendig. Ubrukte lånemidler ved utgangen av 2020 var 42,149 mill. kroner, det vil si en reduksjon på 2,721 mill. kroner fra året før. Det ubrukte beløpet gjelder investeringsprosjekter der det har vært tidsforskyvninger i arbeidene og innsparinger i avsluttede prosjekter. Dette gjelder spesielt for Tvedestrand idrettspark, vann, vei og avløpsprosjekter, boliger til utviklingshemmede, og utbyggingsavtaler for ulike boligfelt.

Inntekter fra salg av anleggsmidler er 16,5 mill. kroner. Av dette beløpet gjelder 13,8 mill. kroner salg av tomter og næringsareal og 2,5 mill. kroner salg av varer og tjenester til Agder fylkeskommune.

Av tilskudd fra andre på 13,3 mill. kroner gjelder ca. 8 mill. kroner spillemidler fra Agder fylkeskommune. Videre er det mottatt ca. 2,8 mill. kroner i forbindelse med utbyggingsavtaler. Framdrift i utbyggingsavtaler styres av andre enn kommunen og er dermed vanskelig å budsjettere. Beløpet består også av ca. 1,7 mill. kroner i refusjoner fra staten til blant annet tiltakspakke for 2020.

Det budsjettmessige avviket på kompensasjon for merverdiavgift følger av at det er innsparinger og tidsforskyvninger i posten investering i anleggsmidler. Kompensasjonen benyttes til generell finansiering av investeringer.

Netto utgifter videreutlån

I ny regnskapsforskrift hovedoversikt er nettoutgifter til videre utlån samlet i ett «underavsnitt». Det gir god oversikt. En ser at det er brukt 26,18 mill. kroner til formidlingslån til innbyggerne i kommunen. Etterspørselen til slike lån er stor og det gjøres en god jobb med formidlingen av lånene. Ved utgangen av 2020 var det 5,9 mill. kroner av det som kommunen har lånt som fortsatt stod på kommunens bankkonto. De ubrukte midlene er avsatt på egen balansekonto for ubrukte lånemidler.

Avdrag på lån til videreutlån er kommunens nedbetaling på lån i Husbanken. Beløpene omfatter både ordinære avdrag (4,502 mill. kroner) og ekstraordinære (3,565 mill. kroner) som følge av at kommunens kunder har innbetalt ekstraordinært på sine lån. Totalt

avdragsbeløp er på 8,067 mill. kroner.

Mottatte avdrag på videreutlån er på 8,296 mill. kroner og gjelder både ordinære (3,761 mill. kroner) og ekstraordinære avdrag (4,535 mill. kroner) som er innbetalt av kundene.

Netto utgifter til videreutlån utgjør 0,230 mill. kroner.

Sum overføring fra drift og netto avsetninger

Beløpet på 0,336 mill. kroner er overført fra drift og gjelder prosjektene Flomsikring i sentrum og Brygge Furøya som det er bevilget prosjektmidler til.

Netto avsetning til eller bruk av bundne investeringsfond utgjør 0,585 mill. kroner og gjelder 0,658 mill. kroner som er avsatt til bundet investeringsfond for kunder som har betalt ekstraordinære avdrag. Disse skal tilbakebetales Husbanken i 2021. Det er brukt 73 000 kroner av bundet investeringsfond til prosjektet Brannposter på Lyngør.

Netto avsetning til eller bruk av ubundet investeringsfond er på 6,791 mill. kroner. Beløpet er i tråd med revidert budsjett der det ble det innarbeidet en avsetning til ubundet investeringsfond; aksjer og andeler.

Dekning av tidligere års udekket beløp er på 0,338 mill. kroner og gjelder merforbruk ved investeringsregnskap 2019, jf. k-sak 36/2020.

Fremført til inndekning i senere år udekket beløp

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse.

1.8.2 Driftsregnskapet, inklusive avvik

Ny kommunelov og forskrift angir obligatorisk skjemaer som regnskapet skal vises på. Det er tre obligatoriske oversikter for driften (forskriften § 5-4 og § 5-6) og en for investering (forskriften § 5-5). I tidligere avsnitt er det omtalt økonomisk oversikt drift. I dette kapitlet setter vi opp bevilgningsoversikter drift. Som tidligere nevnt skal oversiktene også ha med regnskap for foregående år.

Gjennom vedtak i flere kommunestyresaker i 2020 er det blitt gjort endringer knyttet til bevilgningene på fellesområdet Frie inntekter, finans og avsetninger. Budsjettet har, i størst mulig grad, blitt tilpasset til den informasjon en hadde på de aktuelle tidspunktene. I tillegg uttrykte kommunedirektøren i budsjettkontrollrapporten pr. 2. tertial usikkerhet til mange utgifter og inntekter som føres på dette fellesområdet, samt til enhetenes økonomiske resultat. De ulike utgiftene og inntektene som omfattes av ansvarsområdet er kommentert under tabellen.

Bevilgningsoversikt drift A

Bevilgningsoversikt drift	Regnskap	Budsjett	Reg. budsjett	Regnskap	Avvik
(beløp i hele 1.000 kroner)	2019	2020	2020	2020	2020
Rammetilskudd	-205 732	-218 989	-223 722	-218 219	-5 503
Inntekts- og formuesskatt	-160 923	-153 211	-150 406	-157 539	7 133
Eiendomsskatt	-24 205	-30 800	-30 800	-30 763	-37
Andre generelle driftsinntekter	-14 075	-11 070	-9 570	-9 713	143
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-404 935	-414 070	-414 498	-416 234	1 736
Sum bevilgninger drift, netto	391 194	387 601	385 174	378 851	6 323
Avskrivninger	25 686	29 909	29 909	30 147	-238
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	416 881	417 510	415 083	408 997	6 086
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	11 945	3 440	585	-7 237	7 822
Renteinntekter	-3 675	-4 300	-4 000	-3 246	-754
Utbytter	-6 252	-6 464	-6 464	-6 463	-1
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter *	9 604	13 126	11 926	12 007	-81
Avdrag på lån	22 540	24 850	24 850	25 290	-440
NETTO FINANSUTGIFTER	22 217	27 212	26 312	27 588	-1 276
Motpost avskrivninger	-25 686	-29 909	-29 909	-30 147	238
NETTO DRIFTSRESULTAT	8 477	744	-3 012	-9 796	6 784
Disponering eller dekning av netto driftsresultat		0	0	0	0
Overføring til investering		0	336	336	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	-1 620	-1 110	2 778	6 426	-3 648
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 010	366	-5 949	-2 813	-3 136
Dekning av tidligere års merforbruk		0	5 847	5 847	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-2 629	-744	3 012	9 796	-6 784
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	5 847	0	0	0	0

* Morarenter belastes aktuell sektors regnskap og inngår i raden "Sum bevilgninger drift, netto" og er ikke med i avviksbeløpet.

Rammetilskudd og skatt

Rammetilskudd og skatt er budsjettet i tråd med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020. Det var lagt til grunn en nominell skattevekst på 1,3 prosent fra 2019 til 2020. Ved 1. og 2. tertial ble budsjettene regulert i tråd med de siste opplysningene en hadde på disse

tidspunktene. Prognosene for landet var som nevnt reduksjon ved Revidert nasjonalbudsjett 2020 til - 1,4 prosent. Ved Nasjonalbudsjett for 2021 var skattevekstprognosen på - 0,3 prosent.

Skattereduksjonen for Tvedestrand kommune ble som nevnt på 2,1 prosent fra 2019 til 2020, mot landet med reduksjon på 0,7 prosent.

Allikevel landet skatteinntektene høyere enn regulert budsjett for Tvedestrand kommune på 150,406 mill. kroner for 2020. Skatteinntektene ble 7,1 mill. kroner høyere enn regulert budsjett.

Når det gjelder rammetilskuddet er dette 5,5 mill. kroner lavere enn regulert budsjett. Dette forklares ved inntektsutjevningdelen. Den faste delen er i tråd med regulert budsjett der kommunen blant annet fikk 6,675 mill. kroner i ekstra rammetilskudd på bakgrunn av koronasituasjonen.

Totalt sett for skatt og rammetilskudd har Tvedestrand kommune fått en netto merinntekt på 1,6 mill. kroner sett mot regulert budsjett. Dersom en sammenligner med opprinnelig budsjett er det ca. 3,6 mill. kroner høyere netto inntekter fra skatt og rammetilskudd.

Eiendomsskatt

Inntektene fra eiendomsskatt er tilnærmet lik budsjett på 30,8 mill. kroner.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter omfatter rente- og investeringskompensasjon til skolesektoren, kirkeformål og eldreomsorgen, samt integreringstilskudd i forbindelse med mottak av flyktninger. Kommunen mottok netto 261 000 kroner mer i integreringstilskudd enn regulert budsjett. På den annen side ble rentekompensasjonen ca. 118 000 kroner lavere enn regulert budsjett. Til sammen netto merinntekt på ca. 143 000 kroner mer enn budsjettet.

Sum bevilgninger drift, netto

Beløp som er til bevilgning for driftsregnskapet er på 378,851 mill. kroner. Beløpet finner en igjen i bevilgningsoversikt drift B nedenfor.

Sum bevilgninger netto drift er 6,3 mill. kroner lavere enn regulert budsjettet. Hovedforklaringene er at sektorene har innsparing på 4,96 mill. kroner samt at budsjettposten tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik har innsparing på 1,36 mill. kroner. Sektorene har fått kompensert for direkte koronautgifter på om lag 3,7 mill. kroner.

Mer detaljerte forklaringer kommer i avsnitt om bevilgningsoversikt B nedenfor samt i sektorenes årsrapporter.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat er på 7,237 mill. kroner og er resultat av generelle inntekter minus det

som er fordelt til sektorene og avskrivninger.

Avviket mellom regulert budsjett og regnskap gjenspeiler avvikene nevnt ovenfor.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter er summen av renteinntekter og -utgifter, utbytter og avdrag på lån.

Renteinntektene har hatt en inntektssvikt på 754 000 kroner, mens renteutgiftene har hatt en merutgift på 81 000 kroner.

Utbytter er i tråd med det som er budsjettet.

Avdrag på lån ble 440 000 mer enn budsjettet. Beregninger innebærer at en må betale 440 000 kroner mer i minimumsavdrag i 2020-regnskapet enn det som allerede er ført, jf. regnskapsforskriftens bestemmelser om minimumsavdrag.

Netto finansutgifter utgjør et samlet merforbruk på 1,28 mill. kroner.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat endte på 9,796 mill. kroner og 6,784 mill. kroner mer enn regulert budsjett. Netto driftsresultat utgjorde 1,7 prosent i forhold til sum driftsutgifter. Opprinnelig budsjettet netto driftsresultat var minus 0,1 prosent og 0,5 prosent i regulert budsjett for 2020.

Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat

Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat er summen av netto avsetninger og bruk av bundne fond og disposisjonsfond samt dekning av tidligere års merforbruk. Samlet beløp for avsnittet er 9,796 mill. kroner og tilsvarer netto driftsresultat.

Mindre bruk av disposisjonsfond ble på 3,1 mill. kroner og disposisjonsfondet er ved utgangen av 2020 på 17,4 mill. kroner.

Bevilgningsoversikt drift B

Tabellen nedenfor vises netto driftsutgifter for de ulike ansvarsområdene eller sektorene. Den enkelte sektors netto driftsutgifter er fratrasket alle inntekter i sektoren. Det vises til sektorenes årsrapporter som også inneholder bruttoutgifter.

Oversikten nedenfor viser regnskap for 2019 og opprinnelig vedtatt budsjett for 2020 fordelt på enheter **før** omorganiseringen.

Bevilgningsoversikt drift fordelt på budsjettområdene	Regnskap	Opprinnelig vedtatt budsjett
(nettobeløp i hele 1.000 kroner)	2019	2020
Sum bevilgninger drift, netto	391 194	387 601
Fordelt slik:		
110 Rådmann og politiske styringsorganer	26 598	26 513

Bevilgningsoversikt drift fordelt på budsjettområdene	Regnskap	Opprinnelig vedtatt budsjett
105 Administrativ støtteenhet	14 609	14 383
110 Barnehageenheten	42 970	46 150
115 Tvedestrandskolen	79 038	78 226
120 Plan, miljø og eiendom	23 341	24 599
125 Teknisk drift	4 570	6 371
130 Omsorg og rehabilitering	104 427	100 646
135 Oppfølgingsenheten	41 302	44 046
140 Familiehuset - RBU	28 877	28 584
145 NAV	32 803	27 278
150 Kirke og trossamfunn	4 823	5 142
160 Till.bev., lønnsoppgj., premieavvik	-12 163	-14 338

I budsjettvedtaket for budsjett og økonomiplan 2021-2024, k-sak 20/105 pkt. 6 fikk kommunedirektøren fullmakt til å avlegge regnskapet etter ny organisasjonsstruktur. Kommunedirektøren fikk fullmakt til å fordele regnskap og budsjett i henhold til ny organisering.

Oversikten nedenfor viser opprinnelig og regulert budsjett for 2020 samt regnskap for 2020 fordelt på sektorene **etter** omorganiseringen.

Bevilgningsoversikt drift fordelt på budsjettområdene	Budsjett	Reg budsjett	Regnskap	Avvik
(nettobeløp i hele 1.000 kroner)	2020	2020	2020	2020
Sum bevilgninger drift, netto	387 601	385 174	378 851	6 323
Fordelt slik:				
200 Kommunedirektør, stab og IKT	34 578	33 351	31 551	1 800
210 Samfunn og infrastruktur	38 837	37 276	29 992	7 284
220 Læring og oppvekst	124 829	126 263	126 214	49
230 Velferd, psykisk helse og habilitering	71 520	72 584	76 636	-4 052
240 Helse, familie og rehabilitering	127 354	129 719	129 935	-215
270 Kirke og trossamfunn	5 142	5 067	4 972	95
280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik	-14 658	-19 086	-20 449	1 363

I budsjettkontroll pr 1. tertial ble det antydnet et merforbruk for enhetene (utenom kirke og trossamfunn) på 6,5 mill. kroner. "Beste utfall" var anslått til balanse og "verste utfall" til merutgift på ca. 5 mill. kroner, men det var antydnet betydelig usikkerhet.

Ved budsjettkontroll for 2. tertial meldte enhetene (utenom kirke og trossamfunn) om et

merforbruk på 5,1 mill. kroner. "Best case" ble anslått til balanse og "worst case" til merforbruk på 7,7 mill. kroner, også ved 2. tertial ble det antydnet usikkerhet rundt endelig utfall.

Resultatet for sektorene ble på netto mindreforbruk ca. 4,865 mill. kroner eller 4,960 mill. kroner inkludert kirke og trossamfunn. Det var fire sektorer som hadde mindreforbruk på 9,227 mill. kroner og to sektorer som hadde merforbruk på 4,267 mill. kroner.

Det vises til årsrapporter for sektorene i kapittel 9. Her følger en oppsummering for økonomifeltet.

Sektor 200 - Kommunedirektør, stab og IKT

Hovedårsakene til mindreforbruket (overskuddet) på om lag 1,8 mill. kroner er følgende:

- Lønn inkl. sosiale utgifter, lavere 1,2 mill. kroner
- IKT-utgifter, lavere 0,5 mill. kroner
- Andre driftsutgifter, lavere 0,3 mill. kroner
- Inntekter og refusjoner, lavere -0,2 mill. kroner

I 2. tertialrapport var prognosen et mindreforbruk på om lag 0,7 mill. kroner.

Gjennom året har det vært holdt om lag 1,8 årsverk vakant, hovedsakelig i økonomiavdelingen og staben generelt. Ved sykdom har det i svært liten grad vært tatt inn vikarer, mens det har vært mer bruk av overtid enn normalt. Arbeidspresset har vært svært stort for flere ansatte under dette ansvarsområdet i 2020, som følge av m.a. vakanser og innfasing av nye store IKT-systemer i kommunen. Dette gjelder m.a. nytt ERP-system (økonomi, HR, personal m.m.), nytt avviks- og kvalitetssystem (QM+) og ny intern nettside (Kjernen).

IKT-utgiftene har blitt lavere hovedsakelig som følge av lavere utgifter til IKT-Agder i 2020.

Andre driftsutgifter som har blitt lavere et utgifter til kurs og konferanser med reiseutgifter, som følge av m.a. Koronasituasjonen.

Lavere inntekter og refusjoner gjelder m.a. lavere innfordringsinntekter og refusjoner for interkommunalt skatteoppkreverkontor.

I tillegg har koronasituasjonen, kommunens generelt stramme og krevende økonomisk situasjon og omstilling til ny administrativ organisasjonsstruktur, samt et svært høyt investeringsnivå, har vært krevende for kommunedirektørnivået, økonomileder og personal- og organisasjonsleder og resten av staben i 2020.

Sektor 210 - Samfunn og infrastruktur

Hovedårsak til resultat i pluss på 7,284 mill. kroner:

- Innsparing vakante stillinger, renhold og vaktmester 1,5 årsverk til sammen.
- Strøm, innsparing kr. 1,625 mill. kroner tilsvarende 730.000 kwh.
- Innkjøpsstopp ga innsparing med ca. 850.000 kroner for drift bygg og anlegg.
- Merinntekt fra godt besøkt gjestehavn 200.000 kroner.
- Kart/oppmåling merinntekt 260.000 kroner.
- Byggesak merinntekt 1,46 mill. kroner (herav avsatt til fond ca. kr. 1 mill. kroner).

- Salg av landbruk/skogbrukstjenester 190.000 kroner.
- Tvedestrand idrettspark mindreutgift 860.000 kroner.
- Næringskontoret 440.000 kroner. Driftsinntekter fra salg av næringsarealer.
- Kommunale veier 837.000 kroner i innsparing. Innkjøpsstopp, redusert drift.
- I full ingeniørstilling er inndratt ved Teknisk Drift.
- Skjærgårdspark og friluftsområder 362.000 kroner. Vakanser, reduserte lønnsutgifter mm.
- Redusert årsverk Teknisk Drift.
- Mindre sykefravær.
- Innsparing kjøregodtgjørelse.
- Rektor for kulturskolen jobbet både som enhetsleder skole og rektor for kulturskolen fra mars til august Innsparing, vakant stilling ikke fullt oppbemannet.

De fleste tjenesteområdene for øvrig er i balanse eller med mindre overskudd. Det er kun Vei og gatelys og drift av maskinpark som har større underskudd med til sammen 475.000 kroner.

Innenfor selvkosttjenestene var det overskridelse på ca. 750 000 kroner innen vann og et mindreforbruk innen avløp på ca. 340 000 kroner.

Dersom en korrigerer for selvkostfeltene ville sektoren fått et mindreforbruk/"overskudd" på ca. 3,639 mill. kroner.

Sektor 220 - Læring og oppvekst

Sektoren hadde samlet sett et budsjett i balanse for 2020.

Sektoren er i balanse, men det har vært et merforbruk på ca. 2 mill. kroner innen skole og et mindreforbruk på ca. 2 mill. kroner innen barnehage.

Mindreforbruket i barnehagene skyldes i hovedtrekk lavt budsjettert sykepengerefusjon i forhold til faktisk sykefravær.

Overforbruket i skolene skyldes i stor grad feilbudsjettering knyttet til refusjoner og behov for ressurser knyttet til spesialundervisning/ressurskrevende elever.

Det må også bemerkes at det har vært et år der koronasituasjonen har gitt store utfordringer, blant annet har det resultert i at det er svært vanskelig å oppdrive vikarer når ansatte er borte med hyppig, korttidsfravær for eksempel ved koronatesting og påfølgende karantene.

5 uker nedstengt i barnehager har også vært med på å gi et mindreforbruk på vikar, da det ikke ble satt inn vikar for langtidsfravær i denne perioden. (Skolene var også nedstengt, men det ble da gitt hjemmeundervisning, noe undervisning for sårbare barn og delvis tilbakeføring av elever til skolen over noen av ukene.)

Det ble innført begrenset ansettelses og innkjøpsstopp i juni 2020.

Sektor 230 - Velferd, psykisk helse og habilitering

Totalt overforbruk for sektoren er 4 mill. kroner. Av dette utgjør merforbruk på Nav 1,6 mill. kroner. I 2. tertial ble estimert et merforbruk på 1,8 mill. kroner på NAV og 1,9 mill. kroner

på tidligere Oppfølgingsenheten (OE).

På NAV har vi et merforbruk på økonomisk sosialhjelp på 1,9 mill. kroner og et mindreforbruk på økonomisk sosialhjelp på flyktninger på ca. 0,45 mill. kroner. Kvalifiseringsordningen har hatt flere deltagere enn budsjettert og har derfor et overforbruk på om lag 0,7 mill. kroner. NAV har innsparing på introduksjonsordningen på 1,6 mill. kroner og merforbruk på voksenopplæring innvandrere nær 1,5 mill. kroner.

Det er bosatt færre flyktninger enn forventet og det er innsparing på bosetning flykninger på drøye 0,3 mill. kroner. På andre områder på Nav er det innsparinger på om lag 0,25 mill. kroner.

Boliger til utviklingshemmede har et merforbruk på 1,5 mill. kroner. Dette skyldes økning i tjenestevedtak til brukere og merforbruket er på lønn. Dette ble meldt i 1. tertial. Refusjonene for særlig ressurskrevende brukere har økt fra budsjetterte 4,6 mill. kroner til 5,4 mill. kroner. Terskelverdien for innslagspunkt for særlig ressurskrevende tjenester økte mer enn antatt for beregningene i 1. tertial. Refusjonen ble mindre enn antatt da en bruker som ble beregnet inn i ordningen særlig ressurskrevende tjenester av den grunn ikke ble innlemmet i ordningen.

Det er brukt nær 0,4 mill. kroner på kjøp av tjenester fra bemanningsbyrå. Høyt fravær og rekrutteringsutfordringer våren 2020 gjorde det dessverre nødvendig.

Avlasting institusjon har merforbruk totalt på 1,5 mill. kroner. Årsaken er behov for økte tjenester og derav merforbruk på lønn på fastlønn og variabel lønn. Grunnet økning i tjenestevedtak er det også her høyere inntekt for særlig ressurskrevende tjenester enn budsjettert.

Sektoren har samlet sett en innsparing på ca. 0,35 mill. kroner på rus og avhengighet og psykisk helse. I psykisk helse er det netto merforbruk på lønn på ca. 0,55 mill. kroner. På andre poster som husleie, forsikringer, opplæring og medikamenter er det merforbruk på ca. 0,3 mill. kroner. Refusjonen fra særlig ressurskrevende tjenester er høyere enn budsjettert og er med på å balansere merforbruket noe. Rus og avhengighet har i 2020 hatt noe vakanse og dermed innsparing på fastlønn. Det er mottatt høyere refusjoner på sykelønn enn forventet. I denne tjenesten er det vanskelig å sette inn vikar som brukerne ikke kjenner, da tjenestene preges av relasjoner for at brukerne skal gi ansatte innpass til å hjelpe.

Aktivitet og arbeidstreningstilbudet har innsparing på ca. 75 000 kroner. Dette skyldes fortrinnsvis innsparing grunnet vakanse på fritidsklubben. Resten av aktivitet og arbeidstreningstilbudet er i balanse.

Sektor 240 - Helse, familie og rehabilitering

Sektor for helse, familie og rehabilitering har for 2020 et samlet merforbruk på 215 000 kroner.

Det har i 2020 vært stort fokus på reduksjon av utgifter. Det har vært betydelig lavere aktivitet enn 2019. Avdeling for Helse og familie har et mindre forbruk på 1,7 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak innsparinger på lønn.

Resterende avdelinger i sektoren har et merforbruk på i om lag 1,9 kroner. Av dette er 0,9 mill. kroner gått til kjøp av private tjenester som det ikke var budsjettert med.

Hjemmetjenesten startet året med flere stillinger enn budsjettet pga. meget høy aktivitet i løpet av 2019. Dette har blitt gradvis redusert i løpet av 2020 og tjenesten starter 2021 med antall faste stillinger tilsvarende budsjett.

Sektor 270 - Kirke og trossamfunn

Netto mindreforbruk ble på 95 000 kroner. Bevilgningen omfatter tilskudd til Tvedestrand kirkelige fellesråd, tilskudd til krematorium og tilskudd til registrerte tros- og livssynssamfunn. Utgiftene til sistnevnte er 40 000 kroner lavere enn budsjettet. Tilskuddene beregnes med utgangspunkt i kommunens tilskudd til Den norske kirke, medlemstall i Den norske kirke, samt antall personer bosatt i Tvedestrand som er registrert som medlemmer i tros- og livssynssamfunn. Det er ikke ført utgifter til krematorium i 2020.

Sektor 280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik og omstillingsprosjekter

Samlet er det et mindreforbruk på ansvarsområdet på 1,363 mill. kroner. Pensjonsfeltet hadde merinntekter på 1,59 mill. kroner og lønnsoppgjøret fikk innsparing på 0,77 mill. kroner. Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost hadde innsparing på 75 000 kroner.

Ellers var det diverse netto merutgifter på 1,076 mill. kroner.

Sistnevnte beløpet består blant annet omstillingstiltaket «vakanser» på 1,8 mill. kroner som ikke ble fordelt ut på sektorene, men var en del av begrenset ansettelsesstopp. Fra tilleggsbevilgninger for coronavirus ble det en innsparing på 0,65 mill. kroner.

Redusert arbeidsgiveravgift på 2,4 mill. kroner er også ført på budsjettområdet. Dette på bakgrunn av redusert arbeidsgiveravgift fra 14,1 til 10,1 prosent i mai og juni. Beløpet ble budsjettregulert i ved tertialrapporteringene og utgjør dermed ingen avvik.

Nedenfor vises detaljer fra sektor 280:

Sektor 280, detaljer (ny organisering)	Budsjett	Reg budsjett	Regnskap	Avvik
(netto beløp i hele 1.000 kroner)	2020	2020	2020	2020
Pensjon	-16 993	-16 793	-18 384	1 591
Lønnsoppgjør 2020	6 900	773		773
Tilleggsbevilgning kommunestyret	100	75		75
Tilskudd til innsamlingsaksjon	5	5	5	0
Tap på fordringer	50	50	-7	57
Avsatt til tap på fordringer			80	-80
Norsk Pasientskadeerstatning	200	200	151	49
Utbyggingsavtaler, refusjon administrasjon		0	-34	34
Tilleggsbevilgning coronavirus		654		654
Omstillingsmidler	150	150	146	4
Ansettelsesstopp/ «vakanser»	-1 800	-1 800		-1 800

Sektor 280, detaljer (ny organisering)	Budsjett	Reg budsjett	Regnskap	Avvik
Gevinstrealisering - nye IKT-systemer mv.	-2 000			0
Diverse innsparingstiltak, fordeles til sektorene	-1 270			0
Redusert arbeidsgiveravgift 2020		-2 400	-2 406	6
Sum	-14 658	-19 086	-20 449	1 363

1.8.3 Investeringsregnskapet, inklusive avvik

I kommunens regnskap for 2020 er det en detaljert oversikt over alle investeringsprosjektene. I årsberetningen omtales kun noen av dem.

Avsluttede prosjekter

Det var 24 prosjekter som ble avsluttet i 2020, noen av disse med noe avvik mellom budsjett og regnskap. Gjennom tertialrapportene prøver en å tilpasse kostnadsrammen og det aktuelle års bevilgning til behovet. Likevel ble det mindre avvik når regnskapet gjøres opp.

Det største prosjektet som ble avsluttet i 2020 var kjøp av Lyngmyr videregående skole.

Av de avsluttede prosjektene var det fem som fikk et samlet merforbruk på 153 000 kroner. Tretten prosjekter hadde innsparinger på 2,234 mill. kroner. Seks prosjekter ble oppgjort i balanse.

Ikke avsluttede prosjekter

Tvedestrand idrettspark hadde en utgift på 47,869 mill. kroner i 2020. Anlegget var ferdigstilt til skolestart høsten 2020.

Det har vært utgifter til ny barnehage på Bronsbu på 11,756 mill. kroner og til ny barneskole 2,373 mill. kroner.

Boliger personer med funksjonsnedsettelse Lyngmyr på 8 enheter har hatt utgifter på 15,637 mill. kroner.

Prosjektet midlertidige lokaler ved Tvedestrand barneskole er forsinket. Gjenstående midler søkes overført til 2021.

På flere prosjekter er det tidsforskyvninger. Det er hovedårsaken til at kommunen ved utgangen av 2020 hadde 42,149 mill. kroner i ubrukte lånemidler knyttet til investeringer. Avvik mellom budsjett og regnskap i 2020 må justeres inn i bevilgningene i budsjettet for 2021. Kommunestyret behandler egen sak om dette i mai 2021.

1.8.4 Finansforvaltning

Gjennom 2020 er det rapportert på kommunens finansforvaltning i budsjettkontrollene. Det vises til kommunestyresakene 20/48 og 20/82. I årsberetningen vises det nøkkeltall ved utgangen av 2019 og 2020.

Innskudd/ plasseringer

	31.12.2019		30.04.2020		31.08.2020		31.12.2020	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Innskudd hos hovedbankforbindelse Sparebanken Sør	142,9	100	148,9	100	76,5	100	77,8	100
Innskudd i andre banker	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	142,9	100	148,9	100	76,5	100	77,8	100
Gj.sn. sum ved utgangen av hver måned, pr.	88,2	---	110,2	---	94,4	---	89,7	---
Avkastning siden 31.12.2020 (% regnet av gj.sn. over)	---	1,96	---	1,4	---	1,3	---	1,18
Til sammenligning: 3 mnd. NIBOR (gj.sn)	---	1,55	---	1,26	---	0,8	---	0,65
Bekreftelse på enkelteksponering <3 % av bankens forvaltningskapital	OK		OK		OK		OK	
Spesifisering av evt. tidsinnskudd og/eller rentebindinger:								
- ingen								

Innskuddsbeløpene i tabellen over angir den samlede bankbeholdning kommunen har. Deler av dette er bundet opp i skattetrekkkonto og egen konto knyttet til utbetaling av formidlingslån. Innestående varierer gjennom året.

Som det fremkommer av tabellen over har beholdningen variert gjennom året. Det vil være naturlige svingninger i tråd med utbetalinger og innbetalinger. Første del av årets låneopptak til investeringslån på 50 mill. kroner ble tatt opp i mars. De gjenstående 37,597 mill. kroner ble tatt opp i desember 2020.

Finansreglementet sier at maksimalt innskudd i hovedbankforbindelsen er 100 mill. kroner. En ligger innenfor dette med 77,8 mill. kroner ved utgangen av året. Gjennomsnittlig beløp ved utgangen av hver måned har vært 89,7 mill. kroner.

Rentebetingelsene på kommunens konsernkonto tar utgangspunkt i NIBOR-renten, med et påslag på et gitt antall rentepunkter. Påslaget var 50 rentepunkter. Pr. 31.12.2020 var innskuddsrenten 1,18 prosent (1,96 prosent pr. 31.12.2019). Det er ingen bindinger knyttet til særvilkårskontoen. Siden rentebetingelsene på konsernkontoen i størstedelen av 2020 har vært bedre enn på særvilkårskontoen, har kommunens midler vært plassert på konsernkontoen.

Gjennom året varierer likviditeten relativt mye, da utbetalinger og innbetalinger kommer ujevnt. Det er dermed behov for en driftskonto som tidvis har relativt store innestående beløp. Krav til avkastning på kommunens innskudd må derfor være begrenset. Dersom en hadde hatt kapasitet til å følge likviditeten gjennom året nøyere, hadde det nok vært mulig

å gjennomføre kortsiktige plasseringer som kunne ha gitt noe mer avkastning. En slik finansforvaltning er ressurskrevende. På grunn av det generelle rentenivået er lavere i 2020 enn året før, har kommunens avkastning blitt redusert.

Kommunedirektøren ser ikke at det har skjedd vesentlige endringer i markedet som påvirker kommunens risikoeksponering. Forvaltningen av driftslikvidene er også innenfor rammene i finansreglementet.

Tvedestrand kommune har for tiden ikke langsiktige finansielle aktiva. Som langsiktige finansielle aktiva regnes ubundne fondsmidler som ikke planlegges brukt de nærmeste fire årene.

Gjeldsporteføljen

	31.12.2019		30.04.2020		31.08.2020		31.12.2020	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Lån med p.t.-rente	246,5	37,0	318,7	43,5	318,5	43,7	309,4	41,2
Lån med NIBOR-basert rente								
Lån med fastrente	419,5	63,0	414,7	56,5	409,6	56,3	441,2	58,8
Finansiell leasing	0		0		0		0	
Samlet langsiktig gjeld	666,0	100,0	733,4	100,0	728,1	100,0	750,6	100,0
Investeringslån:								
Lån med p.t.-rente	115,1	21,5	164,2	28,4	164,0	28,6	156,2	26,1
Lån med NIBOR-basert rente	0	0	0	0	0	0	0	0
Lån med fastrente	419,5	78,5	414,7	71,6	409,6	71,4	441,2	73,9
Sum investeringslån	534,6	100,0	578,9	100,0	573,6	100,0	597,4	100,0
Vektet p.t.-rente, Kommunalbanken	---	2,1		1,41		1,41		1,39
Vektet p.t.-rente, KLP banken	---	*)		*)		*)		*)
Vektet rente, Husbanken	---	1,63		1,79		1,55		1,55
Største løpende enkeltlån	85,3		83,8		82,3		82,3	
Antall løpende enkeltlån	20		22		22		25	

*) Kommunen har ett lån i KLP-banken. Det gikk fra fastrente til p.t.-rente 28.04.2020 på 1,4 prosent. Den 12.06.2020 endret p.t.-renten seg til 0,95 prosent og fra 06.11.2020 ned til 0,90 prosent. I Kommunalbanken er p.t.-rente 0,90 prosent fra 30.10.2020.

Samlet lånegjeld er på 750,6 mill. kroner ved årsslutt. Det inkluderer både investeringslån på 597,4 mill. kroner og formidlingslån på 153,2 mill. kroner.

Vektet p.t.-rente er beregnet til 1,39 prosent i Kommunalbanken. I Husbanken er vektet p.t.-rente for året beregnet til 1,55 prosent. Vektet p.t.-rente for KLP-banken er ikke beregnet for året da det ene lånet en har her gikk over fra fast til p.t.-rente først 28.04.2020.

Tabellen nedenfor gir oversikt over lån med fastrente

Spesifikasjon av lån med fastrente pr. 31.12.2020					
Lånenr.	Långiver	Mill. NOK	Rente (%)	Binding s-tid i år fra start	Utløp av binding
20120615	Kommunalbanken	14,6	1,81	5	13.12.2021
20120616	Kommunalbanken	28,2	2,14	3	17.12.2021
20140173	Kommunalbanken	19,5	2,23	5	28.03.2022
20180029	Kommunalbanken - grønt	82,3	2,54	8	01.02.2026
20190440	Kommunalbanken	66,8	2,25	5	27.09.2024
20190619	Kommunalbanken	38,9	2,46	6	10.12.2025
20200542	Kommunalbanken - grønt	30,5	0,97	3	07.12.2023
20200543	Kommunalbanken	7,1	1,07	3	07.12.2023
8317.50.33249	KLP banken	8,9	2,44	5	20.12.2024
8317.53.61513	KLP banken	16,5	1,34	5	09.12.2025
8317.55.28035	KLP banken	31,0	1,97	5	01.11.2022
8317.55.84288	KLP banken	47,6	2,42	5	01.10.2023
8317.56.92595	KLP banken	49,3	2,026	7	13.03.2027
Sum		441,1			

I opprinnelig budsjett for 2020 var låneopptak til finansiering av investeringer fastsatt til 87,597 mill. kroner, og lånet ble tatt opp med 50 mill. kroner i mars og med 37,597 mill. kroner i desember 2020. I k-sak 20/46 om overføring av ubrukte investeringsmidler ble det vedtatt overført 39,829 mill. kroner fra 2019 til 2020 og budsjettet ble endret deretter. I tillegg kommer økt investeringsramme for andre endringer gjennom året på 2,1 mill. kroner. Til sammen utgjør regulert investeringsbudsjett for bruk av investeringslån 129,538 mill. kroner.

I budsjettet for 2020 var det forutsatt tatt opp 25 mill. kroner i formidlingslån i Husbanken. Det ble i tillegg vedtatt overføring av investeringsmidler fra 2019 på 2,085 mill. kroner.

Av tabellen ovenfor om gjeldsporteføljen ser en at det ved utgangen av året har vært 25 aktive lån. Syv av disse er formidlingslån i Husbanken, mens resterende er lån i Kommunalbanken og KLP-banken. Det har vært en økning med netto fem lån fra 2019. Det er stadig fokus på å forenkle og lette den løpende låneoppfølgingen. Av hensyn til risikospredning ved bruk av fastrentebetingelser må det likevel være et visst antall lån.

Av tabellen ovenfor "Spesifikasjon av lån med fastrente", fremgår det at det er relativt god spredning på forfallstidspunktene for lånene med fastrente. Gjeldende finansreglement angir maksimal rentebindingstid til 10 år.

Det er fire av lånene med rentebinding som har en rentesats som er lik eller lavere enn vektet p.t.-rente i Kommunalbanken. Avgjørelsene om fastrente tas med den hensikt å sikre kommunens utgiftsside fremover. De siste årene har det vært store endringer i rentemarkedet, dette må tas med i vurderingene av om binding av renten var fornuftig eller ei. Det sist reviderte finans- og gjeldsreglementet angir at minimum 40 prosent og

maksimum 90 prosent av investeringslånene skal ha fastrente. Av kommunens samlede investeringslånebeløp er det 73,9 prosent som har fastrentebetingelser ved utgangen av 2020. Dette er med andre ord innenfor reglementets bestemmelser.

Alle formidlingslånene har flytende rente, noe som er i tråd med finansreglementet.

Alle eksisterende lån løper til de gradvis er nedbetalt av kommunen. Videre er de tre låneinstitusjonene kommunen benytter solide selskaper. Det bør derfor ikke være noen risiko knyttet til fremtidig finansieringsbehov.

Ved utgangen av 2020 var tre av lånene bulletlån. Det innebærer at hele lånesummen kan innfris ved endelig forfall, men det er også mulig å betale ned på lånesummen underveis. Renter betales hvert år. Årsaken til at en de siste årene har inngått avtaler om bulletlån, er blant annet at det da blir lettere å tilpasse nedbetalingen til kommunens vedtatte budsjett for betaling av avdrag.

Kommunedirektøren anser at det ikke har skjedd noen endring i kommunens risikoeksponering på området for 2020. Kommunens finans- og gjeldsreglement skal vedtas av kommunestyret minst en gang i hver periode. Dette ble gjort siste del av 2017 og må nå vedtas i løpet av 2020-22.

Ved inngangen av 2020 var den vektete p.t.-renten 2,1 prosent i Kommunalbanken. Ved utgangen av året var det vektete rentenivået 1,39 prosent, med p.t.-rentesats på 0,9 fra 30.10.2020.

P.t.-rente for KLP Banken gikk som nevnt fra 1,4 prosent i april til 0,9 prosent fra november 2020. Lånerenten i Husbanken har variert fra 1,992 prosent til 0,797 prosent gjennom året (vektet 1,55 prosent). Pr. 31.12.2020 er fordelingen av låneporteføljen på de tre bankene slik:

- Husbanken 20,4 prosent,
- Kommunalbanken 56,4 prosent,
- KLP Banken 23,2 prosent

Utvikling i lånegjeld

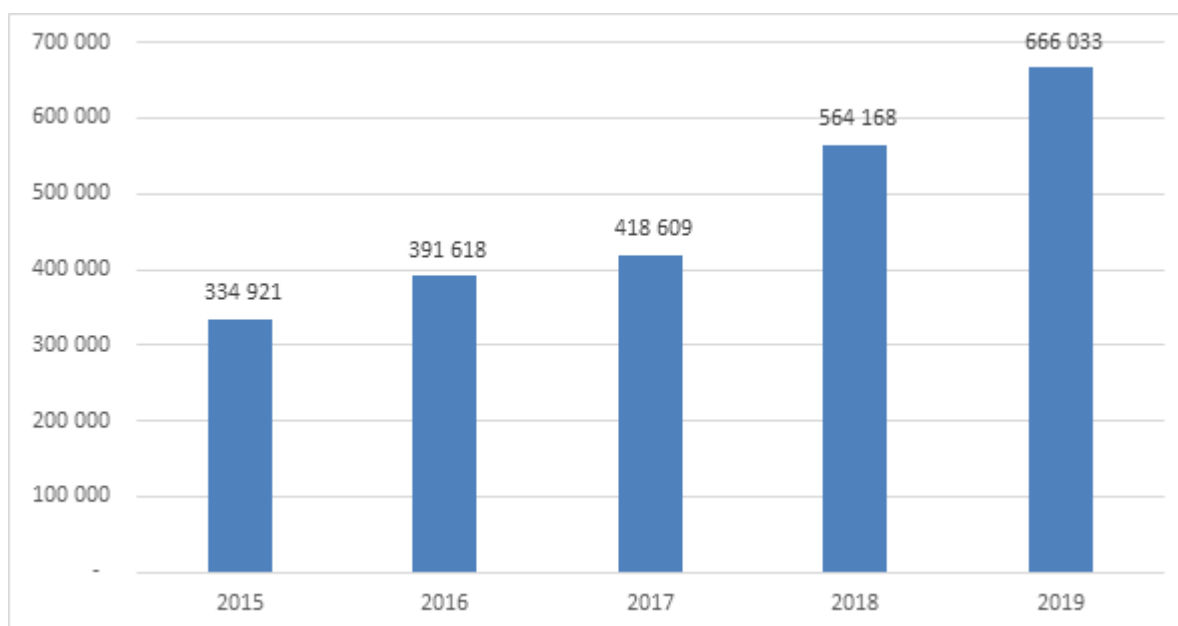
Utviklingen i kommunens lånegjeld for 2020 kan illustreres slik (beløp i mill. kroner):

Beløp i mill. kroner	31.12.2018	31.12.2019	Nye lån i 2020	Nedbetalt i 2020	31.12.2020	Økning i 2020
Investeringslån	448,4	534,6	87,6	25,3	597,4	62,7
Formidlingslån	115,8	131,4	30,0	8,8	153,2	21,9
Sum	564,2	666,0	117,6	34,1	750,6	84,6

Gjelden har økt fra 2019 til 2020. Brutto lånegjeld pr innbygger har økt fra 109 743 kroner i 2019 til 124 175 kroner i 2020. Beløpene er inkludert formidlingslån og ubrukte lånemidler.

Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser

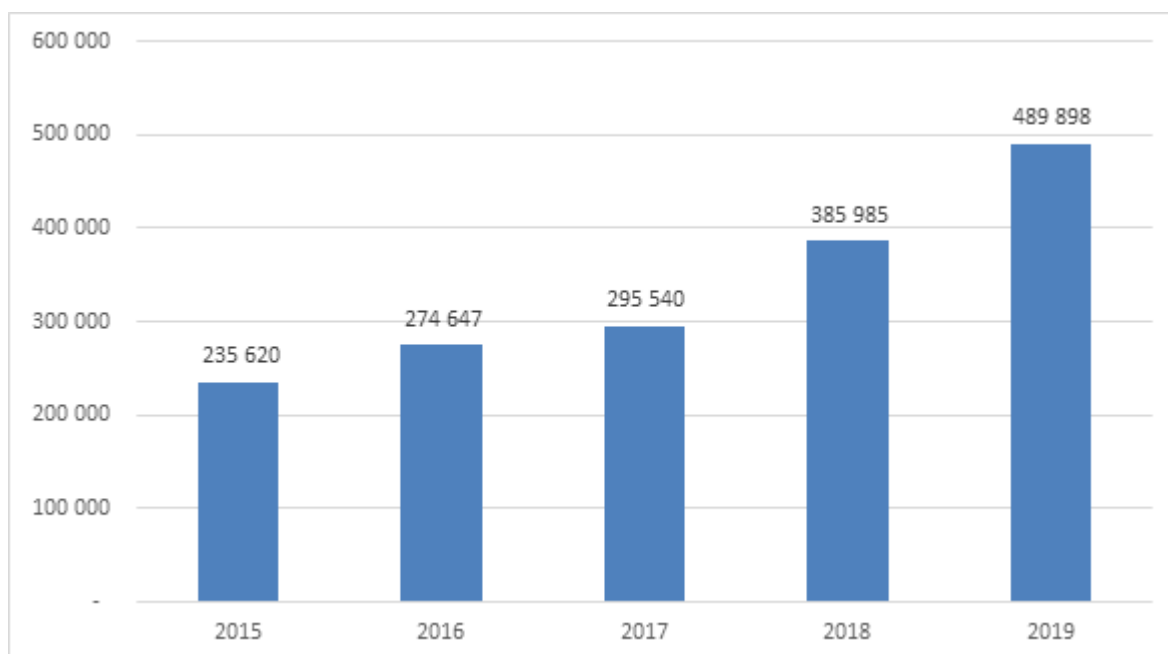
Nedenfor vises utvikling i langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser fra 2015 til 2019.

Grafene viser total verdi av den langsiktige gjelden eksklusiv pensjonsforpliktelser. Langsiktig gjeld er knyttet til finansiering av investeringer gjennom opptak av lån med lengre nedbetalingstid enn 1 år. Gjelden er knyttet til formålene i ny kommunelov §§ 14-14 til 14-17. Beregningen omfatter ikke pensjonsforpliktelser, og ikke konsernintern langsiktig gjeld.

Netto lånegjeld

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. Nedenfor vises utvikling de siste årene for denne indikatoren.

Likviditet

Kommunen har hatt god nok likviditet til å dekke de løpende utbetalingene de senere årene. Opptaket av investeringslånet ble tatt på i to bolker en på våren og en rett før nyttår.

Ved utgangen av 2020 hadde kommunen 42,149 mill. kroner i ubrukte lånemidler, 21,9 mill. kroner i bundne fond (drift og investering) og 26,8 mill. kroner i disposisjonsfond (drift og investering). Til sammen utgjør dette 90,85 mill. kroner. Tilsvarende beløp ved utgangen av 2019 var 83,2 mill. kroner. Denne type midler bidrar til å styrke likviditeten til kommunen.

KLP varslet i november 2020 om ekstraordinær tilbakeføring til kundene som følge av at avsetningskravet til fremtidige alderspensjoner er redusert. Sum tilbakeført premiereserve for Tvedestrand kommune er 32,030 mill. kroner for alle pensjonsordningene en har i KLP. Disse ekstraordinære midlene som blir tilbakeført i 2021, vil bli stående på premiefondet (lukket) og kan brukes til å trekke av på kommende pensjonspremier, noe som vil bedre kommunens likviditet og fremtidig nivå på pensjonsutgiftene de nærmeste syv årene. Det legges til grunn at kommunedirektøren kan treffe beslutninger på bruken av fondet slik det er gjort tidligere år. En vil rapportere på bruken av premiefondet ved tertialrapportene.

Ved utgangen av 2019 har Tvedestrand et positivt netto premieavvik på 38,5 mill. kroner, dette er netto 1,8 mill. kroner lavere enn ved utgangen av 2019. Premieavviket svekker likviditeten, siden en har betalt mer til pensjonskassene enn det som er utgiftsført i regnskapet. Premieavviket utgiftsføres med 1/15 hvert år for avvik oppstått til og med i 2010. Avvik fra 2011 til 2013 skal utgiftsføres med 1/10 hvert år, mens det fra 2014 skal benyttes 1/7. Premieavviket utgjør et betydelig likviditetsutfordring i både Tvedestrand og kommunesektoren for øvrig.

Kassakreditten på inntil 30 mill. kroner har vært svært lite benyttet i 2020. Trukket beløp har vært relativt lite og det betales rente kun når trekkrettighetene har vært benyttet.

1.8.5 Finansielle nøkkeltall

Medio mars 2020 publiserte Statistisk sentralbyrå (SSB) foreløpige KOSTRA-tall for 2020. I og med regnskapet ikke var ferdig innen innsendingsfristen har en dessverre ikke tall for foreløpige KOSTRA-tall for 2020 for Tvedestrand kommune. De vil imidlertid komme med i de endelige KOSTRA-tallene som publiseres i juni 2021. Tvedestrand kommune er i kommunegruppe 1 fra 2020.

I tabellen under er det derfor kun gjengitt tall til og med 2019.

I tabellen er det tatt med noen finansielle nøkkeltall både for Tvedestrand, kommunegruppe 10 som Tvedestrand var en del av, Aust-Agder og alle kommunene i landet. I tillegg har en gjengitt endelige tall for Tvedestrand for de siste årene, slik at en kan se utviklingen. Tvedestrand kommune er i kommunegruppe 1 fra 2020.

	Endelige tall for				Foreløpige tall for 2019			
KOSTRA nøkkeltall	Tvedestrand				Tvedestrand	Gj.sn. kommune gr.1	Gj.sn. Aust-Agder	Gj.sn. alle kommuner unntatt Oslo
	2015	2016	2017	2018	2019	2019	2019	2019
Netto driftsres. i % av brutto driftsinntekter	0	2,5	1,4	1,1	-1,5	-0,1	0,2	1,4
Arbeidskapital ekskl. premieavvik i % av brutto driftsinntekter	0,1	5,7	4,7	11,7	5,8	21,5	12,2	20,6
Frie inntekter i kroner pr. innbygger	52 383	54 993	56 536	58 500	60 491	55 927	55 638	57 297
Netto lånegjeld i kroner pr. innbygger (konsern)	39 179	45 389	48 561	63 599	80 935	79 441	79 790	78 955

Netto driftsresultatet er omtalt tidligere i årsberetningen.

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. I tidligere år har arbeidskapitalen vært svak. En ser av oversikten at arbeidskapitalen økte fra 2017 til 2018, men den har falt en del fra 2018 til 2019 igjen.

Med frie inntekter menes inntekter kommunen kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten utgjør mesteparten av disse inntektene. Fra 2018 til 2019 økte inntektene pr. innbygger med om lag 3 % for Tvedestrand.

Med netto lånegjeld menes langsiktig lånegjeld fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. Kommunens investeringsnivå har tidligere vært lavt, men har økt en god del de siste årene på bakgrunn av større utbyggingsprosjekter samt at en de siste årene kun har betalt minimumsavdrag på investeringslånene. Kommunens lånegjeld pr. innbygger var i 2019 noenlunde på samme nivå som de andre gruppene en sammenligner seg med.

Oppdaterte KOSTRA-tall, inkludert tall for selve tjenesteproduksjonen, vil en komme tilbake til i forbindelse med handlingsplanen for 2022-2025 og 2. tertialrapport.

2 Kommunedirektør, stab og IKT (200)

2.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Politiske organ, kontrollorgan og revisjon, kommunedirektør, assisterende kommunedirektør, økonomiavdeling (inkl. eiendomsskattekontor), personal- og organisasjonsavdeling (inkl. service- og dokumentcenter, politisk sekretariat, beredskap, salgs- og skjenkebevillinger), IKT-utgifter for hele kommunen, andre fellesutgifter, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud.

2.1.1 Oppsummering økonomi og årsverk

Netto utgift

Tall er oppgitt i hele 1000 kroner.

200 Kommunedirektør, stab og IKT	Budsjett 2020	Reg budsjett 2020	Regnskap 2020	Avvik 2020
Driftsinntekter	-3 567	-3 744	-3 503	-241
Driftsutgifter	38 145	37 095	35 054	2 041
Netto	34 578	33 351	31 551	1 800

Tabellen viser driftsinntekter og driftsutgifter. Det er nettotallet som er sektorens vedtatte ramme.

Hovedårsakene til mindreforbruket (overskuddet) på om lag 1,8 mill. kroner er følgende:

- Lønn inkl. sosiale utgifter, lavere 1,2 mill. kroner
- IKT-utgifter, lavere 0,5 mill. kroner
- Andre driftsutgifter, lavere 0,3 mill. kroner
- Inntekter og refusjoner, lavere -0,2 mill. kroner

I 2. tertialrapport var prognosen et mindreforbruk på om lag 0,7 mill. kroner.

Gjennom året har det vært holdt om lag 1,8 årsverk vakant, hovedsakelig i økonomiavdelingen og staben generelt. Ved sykdom har det i svært liten grad vært tatt inn vikarer, mens det har vært mer bruk av overtid enn normalt. Arbeidspresset har vært svært stort for flere ansatte under dette ansvarsområdet i 2020, som følge av m.a. vakanser og innføring av nye store IKT-systemer i kommunen. Dette gjelder m.a. nytt ERP-system (økonomi, HR, personal m.m.), nytt avviks- og kvalitetssystem (QM+) og ny intern nettside (Kjernen). Dette som en del av kommunens og IKT-Agder kommunenes digitaliseringsstrategi, som på sikt vil gi gevinstrealisering for hele kommunen.

Koronasituasjonen i store deler av 2020 har også medvirket til høyt arbeidspress for kommunedirektørnivået og deler av staben innenfor beredskap.

IKT-utgiftene har blitt lavere hovedsakelig som følge av lavere utgifter til IKT-Agder i 2020.

Andre driftsutgifter som har blitt lavere er utgifter til kurs og konferanser med reiseutgifter,

som følge av m.a. Koronasituasjonen.

Lavere inntekter og refusjoner gjelder m.a. lavere innfordringsinntekter og refusjoner for interkommunalt skatteoppkreverkontor som ble statliggjort fra 1. november 2020.

I tillegg har kommunens generelt stramme og krevende økonomisk situasjon og omstilling til ny administrativ organisasjonsstruktur, samt et svært høyt investeringsnivå, har vært krevende for kommunedirektørnivået, økonomileder og personal- og organisasjonsleder og resten av staben i 2020.

2.1.1.1 Årsverk

Det budsjetterte årsverkstallet for 2020 er 19,1. Da er endringer i forbindelse med omorganisering inkludert.

2.1.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
Politiske organ og kontrollorgan inkl. revisjon	Ordfører 1,0 årsverk, varaordfører 0,2 årsverk og øvrige politiske ledere 0,2 årsverk. Gjennomført 9 politiske møter under i året noen av de på teams p.g.a. Koronasituasjonen. Antall politiske saker som er behandlet i 2020 var: · Administrasjons- og likestillingsutvalget: 3 · Teknisk-, plan- og naturutvalget: 87 · Formannskapet: 69 · Klageutvalget: 9 · Kommunestyret: 116
Kommunedirektørnivå og generell stab	Kommunedirektør, ass. kommunedirektør og 2 årsverk rådgiverstillinger. 0,8 årsverk rådgiverstilling er holdt vakant i store deler av 2020 og permanent inndradd fra 2021. Hovedaktivitet; Overordnet strategisk ledelse, ressurs- og økonomistyring og personal-ledelse, samt politisk sekretariat, samfunnsplanlegging, beredskap, informasjonssikkerhet, kommunikasjon og overordnet drift av kommunen. Salg- og skjenebevilgningssaker. Prosjektøkonom, innkjøpskoordinator og controllerfunksjon. Rådgiveroppgavene og -ressursene er overført til økonomiavdelingen og personal- og organisasjonsavdelingen i løpet av 2020 etter omorganiseringen.
Økonomiavdelingen	3,6 årsverk. 1 årsverk er holdt vakant i 2020 (eiendomsskattekontor). Ved omorganiseringen er ressurser til økonomi og fakturering i sektorene samlet i økonomiavdelingen, slik at antall årsverk er endret til 5,6 årsverk. Hovedaktivitet; Regnskap, fakturering, innfordring, veiledning og støtte til sektorene, økonomiplan, budsjett, eiendomsskattekontor, tertialrapport og årsberetning. Overførte oppgaver som følge av omorganiseringen er prosjektøkonom, innkjøpskoordinator og controllerfunksjon,
Personal- og organisasjonsavdelingen	7,2 årsverk fordelt med 4 årsverk på personal og HR og 3,2 årsverk på service- og dokumentsenter. Ved omorganiseringen er ressurser til personal i sektorene og rådgiverstilling i kommunedirektørens stab samlet i personal- og organisasjonsavdelingen, slik at antall årsverk er endret til 9,2 årsverk.

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
	Hovedaktivitet: Lønn, fravær, refusjoner, bistå i ansettelsesprosesser, pensjon, oppdatere reglement. HR-arbeid som IA-arbeid, HMS-håndbok, personalreglement og retningslinjer, veiledning og støtte til sektorene. Service- og dokumententerarbeid som arkiv, post, kommunens hjemmeside, ansattportal, ekspedisjon og sentralbord. Overførte oppgaver som følge av omorganiseringen er politisk sekretariat, samfunnsplanlegging, beredskap, valg, informasjonssikkerhet, salgs- og skjenkebevillingssaker.
Skatteoppkreverkontor Øst i Agder	4,5 årsverk (Felles interkommunalt skatteoppkreverkontor for 5 kommuner i Øst-regionen. Hovedaktivitet: For alle 5 kommunene i øst-regionene; innfordring, arbeidsgiverkontroll (5% av kommunens arbeidsgivere skal kontrolleres), skatteoppgjør, regnskap. Oppgavene og personalet er overført til Skatteetaten fra 1.november 2020.
Fellesutgifter	Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud 1,8 årsverk samt diverse fellesutgifter, som kontingenter, felles interkommunale ordninger Østre Agder og utgifter til juridisk bistand m.m.
IKT - Hele kommunen	Kommunen er endel av IKT Agder IKS, som fra 01.01.20 vil bestå av de åtte kommunene i ØstreAgder, Vennesla kommune og nye Agder fylkeskommune. IKT-utgiftene utgjør omlag 36 % av de samlede utgiftene under dette ansvarsområdet, budsjett på 11,2mill. kroner. Regnskapet ble på 10,7 mill. kroner. Av disse utgifter utgjorde utgifter til IKT Agder 8,5 mill. kroner mot budsjettet 9,1 mill. kroner.

I stor grad nådd de målene som er satt for ansvarsområdet. Innfaset nye og store IKT-systemer i 2020, innfaset og gjennomført en større omorganisering av kommunens administrative struktur og tjenester, håndtert en Koronasituasjon og overordnet ledelse av kommunens drift og investeringer, samt håndtert en svært stram og krevende økonomisk situasjon for kommunen.

Informasjonssikkerhet

Gjennomgått status, samt risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) i tråd med fastsatt opplegg og vedtatt årshjul for 2020 i kommunedirektørens ledergruppe våren 2020. Gjennom IKT Agder samarbeidet har det vært avdekket noen få avvik i 2020 på informasjonssikkerhet, som kommunen har meldt til Datatilsynet.

Alle ansatte har skrevet under på datainstruksen.

Avvik

Ingen vesentlige avvik i tjenesteproduksjonen, men det har vært noen forsinkelser som følge av svært høyt arbeidspress.

Tilsyn

Kommunedirektøren og ass. kommunedirektør har deltatt i flere av tilsynene som er gjennomført i kommunen i 2020.

Arbeidstilsynet hadde tilsyn høsten 2020 på hvorledes kommunen fulgt opp forskrift om lønns- og arbeidsvilkår ved offentlige anskaffelser. Det ble gitt et pålegg om utarbeidelse av en rutinebeskrivelse på hvorledes kommunen følger opp forskrift og kommunens egne

vedtatte seriøsitetskrav på dette området. Rutinebeskrivelse er utarbeidet og iverksatt, og pålegget/avviket er lukket innen fristen 04.03.2021.

2.1.3 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær gj.sn. 2020
Korttid	1,3% —
Langtid	1,6% —
Sum fravær	2,9% —

2.1.4 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		Ikke gj.ført i 2020
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ikke gj.ført i 2020
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	3,0 %	2,9 %
	Sykefravær, korttid	1,0 %	1,3 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	5,4 %

Økonomi og sykefravær er kommentert under egne avsnitt.

2.1.5 Fokusområder

Kommunedirektørnivå

- Gjennomføre utviklings- og omstillingsprosjektet for hele kommunen i perioden 2020-2023 med særlig vekt på ny organisasjon- og ledelsesstruktur, gevinstrealisering gjennom digitalisering og enda bedre arbeidsflytorganisering. Gjennom prosjektet ha større og mer systematisk fokus på frivillighet som strategi i fremtidige tjenesteløsninger.
- Samlende og utviklende ledelse for gjennomføring av utviklingsstrategien i vedtatt handlingsplan innenfor de økonomiske rammene og forutsetningene som ligger i budsjett og økonomiplan.
- Ressurs- og prosjektstyring på overordnet nivå med sterkt fokus på planlegging og gjennomføring av vedtatte investeringsprosjekter.
- Systematisk arbeid med internkontroll og avvikssystem, samt innkjøp, beredskap og sikkerhet.

IKT – IKT Agder IKS

- Sørge for på overordnet nivå gjennomføring av IKT-prosjekter i organisasjonen (porteføljestyling), og delta aktivt i styringen av det interkommunale selskapet IKT-Agder IKS.
- Understøtte alle IKT-prosjekter som gjennomføres innenfor IKT-Agder samarbeidet.

- Ha sterkt fokus på digitalisering med gevinstrealisering ved innføring og utvikling av IKT-systemer i organisasjonen.

Økonomiavdelingen og personal- og organisasjonsavdelingen

- Innføring av nye fagsystemer (lønn, økonomi, sak/arkiv systemer) og utnytte systemene optimalt.
- Digitalisering – jobbe smartere
- Internkontroll

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

Videreføre flere av fokusområdene fra 2020.

2.1.6 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

I liten grad avholdt slike samtaler i 2020, men lederne har et tett samarbeid og samtaler med alle sine ansatte jevnlig, enkeltvis og samlet.

Det ble gjennomført omstillingssamtaler med alle enhetsledere og stabsledere i forkant av omorganiseringen.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Ikke registrert slike avvik i 2020.

Avholdte øvelser

Ikke avholdt øvelser i 2020.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er gjennomført vernerunde på kommunehuset i 2020.

Tidligere påpekt ved vernerunder er dårlig klima, varme og ventilasjon i 2 og 3 etasje i kommunehuset. Dette er utbedret i 2020 med nytt ventilasjonsanlegg for disse etasjene, og avviket er dermed utbedret og lukket. Ellers ingen vesentlige avvik avdekket ved vernerundene, som ikke kan løses innenfor gjeldende budsjettammer.

Kompetansehevingstiltak

Nye IKT-systemer har medført kompetanseheving ved innføringen av systemene. En ansatt har gjennomført studie i eDialog og Digital transformasjon og ledelse.

3 Samfunn og infrastruktur (210)

3.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

De tradisjonelle tekniske tjenestene, inklusiv renhold og boligkontor, er samlet under felles sektor etter at enhet for Plan, miljø og eiendom og enhet for Teknisk Drift ble slått sammen august 2020. Tjenestene næring, kultur, bibliotek, frivillighetssentral og kulturskole ble samtidig lagt til sektoren. Avdelingsinndelingen er slik: 1 Forvaltning, 2 Kommunalteknikk, 3 Eiendomsdrift, 4 Renhold. Antall årsverk er 66,4 i 2020, men det er forutsatt en betydelig reduksjon i økonomiplanperioden som følge av effektivisering og endrede behov ved innføring av ny skole/barnehagestruktur.

Kommunens fagressurser til forvaltning av kommunens eiendommer, og til næring - og areal/naturressursforvaltning er nå samlet. Dette gir sektoren et sterkt og bredt sammensatt fagmiljø, noe som er en styrke for gjennomføring av de utfordrende oppgavene sektoren står ovenfor. Vedtatt «utviklingsalternativ», i kombinasjon med flere andre større plan- og utviklingsoppgaver, gir sektoren mange utfordrende og spennende oppgaver i tiden som kommer.

Det var allerede før omorganiseringen etablert et godt tverrfaglig samarbeid mellom flere av tjenesteområdene. Ved at de nå er samlet i en felles sektor så ligger det enda bedre til rette for at samspillet kan bli tettere og mer forpliktende, noe som er avgjørende for at vi skal vi klare å fullføre tildelte oppgaver med god kvalitet til rett tid. Det vil her bli viktig å koordinere de samlede ressurser målrettet mot de viktigste drift og utviklingsoppgavene, og dette arbeidet er påbegynt

3.1.1 Oppsummering økonomi og årsverk

Netto utgift

Tall er oppgitt i hele 1000 kroner.

210 Samfunn og infrastruktur	Budsjett 2020	Reg budsjett 2020	Regnskap 2020	Avvik 2020
Driftsinntekter	-55 725	-63 123	-67 919	4 796
Driftsutgifter	94 562	100 399	97 911	2 488
Netto	38 837	37 276	29 992	7 284

Tabellen viser driftsinntekter og driftsutgifter. Det er nettotallet som er sektorens vedtatte ramme.

Økonomi/resultatvurdering:

Hovedårsak til resultat i pluss:

- Innsparing vakante stillinger, renhold og vaktmester 1,5 årsverk til sammen
- Strøm, innsparing kr. 1,625 mill. tilsvarende 730.000 kwh.
- Innkjøpsstopp ga innsparing med ca. kr. 850.000 for drift bygg og anlegg
- Merinntekt fra godt besøkt gjestehavn kr. 200.000

- Kart/oppmåling merinntekt 260.000
- Byggesak merinntekt 1,46 mill. (herav avsatt til fond ca. kr. 1 mill.
- Salg av landbruk/skogbrukstjenester kr. 190.000
- Tvedestrand idrettspark mindretgift kr. 860.000
- Næringskontoret kr. 440.000. Driftsinntekter fra salg av næringsarealer
- Kommunale veier kr. 837.000 innsparing. Innkjøpsstopp, redusert drift.
- Brannvesen kr. 218.000 mindreforbruk.
- I full ingeniørstilling er inndratt ved Teknisk Drift
- Skjærgårdspark og friluftsområder kr. 362.000 Vakanser, reduserte lønnsutgifter mm.
- Redusert årsverk Teknisk Drift
- Mindre sykefravær
- Innsparing kjøregodtgjørelse
- Rektor for kulturskolen jobbet både som enhetsleder skole og rektor for kulturskolen fra mars til august Innsparing, vakant stilling ikke fullt oppbemannet

De fleste tjenesteområdene for øvrig er i balanse eller med mindre overskudd. Det er kun Vei og gatelys og drift av maskinpark som har større underskudd med til sammen kr. 475.000.

Innenfor selvkosttjenestene var det følgende avvik:

VANN: – overskridelse med kr. 725 000 som skyldes:

- Merforbruk på vedlikehold, serviceavtaler og materialer.
- Oppgradering SD-anlegg av GUARD (ca. - 300.000 kr).
- Rengjøring, utvendig impregnering og inngjerding av Svartjenn Høydebasseng. etter påvist kolibakterie i bassenget i januar 2020 (nødvendig beredskapstiltak).
- Flere vannkummer måtte byttes enn planlagt (bl.a. dyrt VK på Kolåsveien).

AVLØP – overskudd med kr 336.000 som skyldes:

- Mindre forbruk på vedlikehold, reparasjoner og serviceavtaler grunnet koronavirus.
- Service og vedlikehold av pumpestasjoner og begge renseanlegg ble begrenset til absolutt minimum grunnet mulig smitte fra avløpssystemet.
- Merinntekt på salgsinntekter med kr. 361.000, og ekstrakostnad oppgradering SD-anlegg med kr. 400.000

3.1.1.1 Årsverk

Totalt antall budsjetterte faste årsverk for sektoren i 2020 er 66,4. Da er endringer i forbindelse med omorganiseringen inkludert.

3.1.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
Vedlikehold av kommunale bygg, havneanlegg og uteanlegg	Hovedaktivitet er vedlikehold og drift av kommunens bygg og anlegg. Ved skolestart høsten 2020 ble deler av budsjettet til Tvedestrand idrettspark omgjort til en midlertidig vaktmesterstilling for å ivareta bygget og brukerne på kveldstid. Aktivitetsnivået i 2020 har vært redusert som følge av ansettelse og innkjøpsstopp. Det ble i 2020 montert ny heis i rådhuset finansiert i et samarbeid med rådhusets venner og kommunen. Kommunen hadde i 2020 11 vaktmestere / byggdrifere. Kommunen fikk i 2020 ekstraordinære midler i forbindelse med Covid 19. Kr. 1,6 mill. ble benyttet til vedlikehold av kommunale bygg. Arbeidene besto i hovedsak i maling, takutskifting og rehabilitering og var et godt bidrag til vedlikeholdsetterslepet.
Renhold	Tjenestene består i renhold og hygienearbeid i kommunale bygg inklusiv Tvedestrand nye idrettspark. Totalt er det ca. 23.000 m gulvareal. I tillegg foretas det noe vask i leide bygg, og i noen av boligstiftelsens arealer. Årsverk 15,3 inkl. 2 nye årsverk som følge av det nye idrettsanlegget. Covid 19 har medført at 2020 har blitt et spesielt utfordrende år der avdelingens tjenester er blitt særlig viktige. Det er innført strenge hygienekrav, og gjort omprioriteringer for å sette inn støtet der behovet er størst. Renholdsavdelingen har fått gode tilbakemeldinger fra brukerne.
Vann og avløp	Vedlikehold og rehabilitering av kommunens vann og avløpsnett, inklusiv pumpestasjoner, renseanlegg og driftsstyringsanlegg(SD). Kontroll og oppfølging av utført arbeid. Lekkasjesøk og hygienekontroll, samt oppdatering og fornyelse av ledningskartverk. Det er utarbeidet rehabiliteringsplan for vann i 2020 innenfor budsjett, og det ble lagt ny sommer vannledning for Røskilen for driftsmidler. Korona har påvirket drift for vann og avløpsavdeling følgende: Skille mellom fagarbeidere på avløp (møtested renseanlegget) og vann (møteplass vannverket). Det var behov å tilpasse vannverket til daglig arbeidsplass med nødvendige utstyr for 2 ansatte. Behov for ekstra verneutstyr og klær siden det var mistanke at koronavirus kan smitte via kloakk. En stor del av planlagte prosjekter, vedlikeholdsarbeid og serviceavtaler ble avlyst eller forskjøvet i tid. Planlagte vedlikeholdsarbeider på vannledningsnett måtte da stenging av drikkevannet ble frarådet.
Kommunale veier	Brøyting/vedlikehold av 65 km vei, hvorav 40 km er asfaltert. Pluss 25 km grusveier i distriktene. Veien er i dårlig forfatning, men det ble gjort en oppgradering av asfalterte veier med ekstraordinære Covid19 tiltaksmidler i 2020 med kr. 1,1 mill. I budsjett for 2020 er det forutsatt nedklassifisering av kommunale veier, og det nedsettes et arbeidsutvalg for å jobbe videre med dette.
Plan, bygg og oppmåling	Hovedaktivitet er forvaltning/saksbehandling av byggesøknader, kart og delingsforretninger samt private og offentlige arealplaner. Tjenesten inkluderer også tilsyn og kontroll, samt klagebehandling. Saker av ikke kurent karakter fremlegges for politisk behandling. Antall årsverk 2020 er 4,6 I 2020 var følgende større kommunale arealplaner under arbeid: 1. Kommuneplanens arealdel 2. Områdereguleringsplan Lyngør 3. Ny E18 på strekningen Tvedestrand – Bamble(Interkommunal plan) 4. Tvedestrand nye barneskole
Landbrukskontoret, skogbruk	Landbrukstjenester og tilskuddsordninger for landbruket i Vegårshei og Tvedestrand. Landbruksrådgiver har også ansvaret for oppfølging av boplikt og konsesjonssaker. 0,8 årsverk. Skogbrukstjenestene i Tvedestrand, og i 2020 har Vegårshei kjøpt tjenester av Tvedestrand for å dekke deler av behovet etter at skogbrukssjefen på Vegårshei sluttet. 0,4 årsverk. Fra landbrukskontoret leveres det egen årsrapport som vedlegges.
Landbruksforvaltning	Konsesjons- og jordlovssaker og tilskuddsordninger: Det har blitt omdisponert 3,3 daa dyrka mark og 1,3 daa dyrkbar etter jordloven (Hegland, Holt camping, Hantho, og Holte) og 4,1 daa dyrka mark og 0,4 daa dyrkbar mark (Fiansvingen –regplanvedtak). Ingen nydyrkingsvedtak. 7 stk delingsvedtak, 1 med formål tilleggsjord, 1 med formål bosetting. Ingen fritak fra driveplikt eller pålegg driveplikt. 16 vanlige konsesjonssaker og 6 konsesjonsvedtak i nullgrenseområdet. Gebyrinntekter delings- og konsesjonssaker = ca kr 30 000. Produksjons- og avløsertilskudd – utbetalt totalt for 2020-søknader – ca kr. 7,6 mill. på 34 foretak. Regionalt miljøprogram (RMP)

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
	Utbetalt kr 327 000,- (16 søknader) Spesielle miljøtiltak (SMIL) innvilget kr. 120 000,- (4 søknader) Dreneringstiltak Innvilget kr 130 000,- (5 søknader) Avløsning ved sykdom mv. Innvilget kr 34 000 (1 søknad) Ca. 500 000 kr til Furøya som utvalgt kulturlandskap
Bopliktkonsesjon	Oppfølging av egenerklæringer og saker der boplikten eller vilkår ikke oppfylles: 255 eiendomsoverdragelser om konsesjonsfrihet bekreftet, hvorav 50 av disse er i område med nedsatt konsesjonsgrense. 2 saker om boplikt/nedsatt konsesjonsgrense er avgjort.
Miljø, friluftsliv, vilt	Tjenestene omfatter forvaltning av lovverket innenfor natur og miljø. Tilskuddsordninger for tilrettelegging av friluftsområder, forurensning, arealplanarbeid og prosjektarbeid 0,6 årsverk.
Boligkontor	Regnskapsføring og ledelse/administrasjon av kommunens boligstiftelse. Boligstiftelsen kjøper til sammen 1 årsverk av kommunen for disse tjenestene, fordelt med 0,7 årsverk til regnskap/administrasjon og 0,3 årsverk til daglig ledelse. Videreformidling av husbankens lån og tilskuddsordninger, deltakelse i boligteam ved tildeling av boliger. Det er videreformidlet kr 29,8 mill. i lån, fordelt på 26 saker, herav 15 barnefamilier som har fått lån til å anskaffe seg bolig eller til reetablering etter samlivsbrudd. 5 unge uføre har fått finansiering til egen bolig. Dette er to av de prioriterte gruppene til Husbanken. Tilskudd: Etablering, kr. 300 000,-, tilpasning kr 295 000,-. I 2020 brukte vi av mye av det som sto på fond. Fra 2020 kommer tilskuddsmidlene over ramma, dette har ført til at det meste av beløpet forsvinner inn i drift. Svært lite av midlene tilfaller den tiltenkt gruppen mennesker.
Prosjektarbeid, prosjektavdeling	Flere av sektorens ingeniører og planleggere har prosjektlederansvar ved gjennomføring av alle investeringsprosjekter som har vært under arbeid i 2020. Dette tilsvarer over 2 årsverk, og utfordrer sektorens kapasitet i stor utstrekning. Se egen årsrapport for investeringene.
Interkommunale ordninger	Oppfølging og budsjett for de interkommunale tjenestene brannberedskap og båtskyss er lagt til sektoren. Det er påbegynt et arbeid med å sette båtskyss-tjenesten ut på anbud.
Næring	Næringsutvikling, støtte og oppfølging for lokalt næringsliv, nettverksbygging, deltakelse i interkommunale næringsfora/næringsfond, deltakelse i tverrfaglig arbeid i kommunen, salg av kommunale næringsstomter og oppfølging av næringsprosjekter/tilskuddsordninger. 1,0 årsverk. Salg av næringsstomter på A67 Tvedestrand næringspark har fortsatt, i alt åtte kontrakter var per nyttår signert siden oppstart, og flere salg pågang. I alt ble det i 2020 signert salgskontrakter på næringsstomter for ca. 16 mnok i 2020. A67 Aktiv Rast - tett på E18 og næringsområdet ble åpnet november 2020, der Tvedestrand's kulturelle fyrtårn i en aktivitetspark og en informasjonsskjerm skal inspirere til nye og lenger besøk til Tvedestrand. I september ble det tegnet kontrakt med Afiber for utbygging av bredbånd på Angelstad, og nok interessenter hadde meldt seg før nyttår til at utbyggingen kunne realiseres. Tvedestrand kommune fikk i forbindelse med Covid-19 tildelt ekstra midler (kr 932 000) til næringsfondet i løpet av året, og ca. 75% av alle midlene var tildelt før nyttår. Det har vært god søknad til næringsfondet og ekstramidlene i 2020, i alt fikk 20 prosjekter støtte i løpet av året. Mye av våren 2020 ble benyttet til å videreformidle støtte og kompensasjonsordninger til næringslivet. Covid-19 har slått ulikt ut for bedriftene i Tvedestrand. De fleste fikk en stopp i mars, men så tok markedet seg forsiktig opp. Enkelte bransjer har hatt en god vekst og utvikling som for eksempel båtbransjen og en del innenfor handel. Handel, tjenester og reiseliv er de som har opplevd størst utfordringer, tross en tøff vår ble sommersesongen god for de fleste.
Biblioteket	1,7 årsverk (inkl. NAV-tiltak) fordelt på 4 ansatte. Hovedaktivitet: utlån bøker og andre media, formidlingsaktivitet, arena for arrangement, utstillinger, offentlig debatt og uformell møteplass. 0,5 årsverk prosjektstilling, miljøveileder, frem til og med august 2019. Miljøveileder (prosjektstilling) hovedaktivitet: målgruppe primært for barn i 5. – 7. klasse. Folkehelse og tidlig innsats i form av leksehjelp, ernæring, aktiviteter, integrering og møteplass. 0,5 årsverk prosjektstilling, folk møtes, frem til og med august 2019. Egen årsrapport fra biblioteket som vedlegg.
Kultur	Kulturarbeid, nettverksbygging, delta i ulike prosjekter i samarbeid med næringsliv og lag/foreninger. Deltakelse i tverrfaglige prosjekter i kommunen. 0,8 årsverk. Kulturfeltet ble i løpet av 2020 knyttet sterkere til bibliotek og frivilligsentral gjennom

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
	omorganiseringen. Det ble gjennom året jobbet kontinuerlig med å styrke samarbeidet i dette trekløveret. Dessuten deltok kulturrådgiver i andre kommunale nettverk og prosjekter gjennom året. (eks. Aktiv Rast og Byløft) En del kulturaktiviteter ble utsatt, avlyst eller redusert i omfang i 2020. Tilskudd til lag og foreninger ble imidlertid utbetalt etter oppsatt budsjett. I de tilfeller hvor kommunen har mottatt nasjonale tilskuddsmidler (eks. DKS & DKSS) blir ubrukte midler overført til 2021. Ung Kultur Møtes – ble avlyst. Jarls Ungdomsfond – hadde lite aktivitet da mye aktivitet ble avlyst. Den Kulturelle Skolesekken – redusert aktivitet og flere, store arrangementer avlyst. Den kulturelle Spaserstokken – redusert aktivitet. 17.mai arrangement – begrenset omfang. Kulturelle Fyrtårn – avlysninger og nedskaleringer.
Frivilligsentralen	1 årsverk + frivillige. Sentralen har samarbeidet om- og tilrettelagt til ulike aktiviteter for barn- unge og eldre i kommunen. Her kan nevnes samisk kulturdag/uke for barn/unge, akedager for barnehage/skoler, Tvedestrand badepark, el-sykel og båttur for beboere ved sykehjemmet. Fordelt ut kr. 100 000 i støtte til lag/foreninger/fritidsklubb. Frivilligsentralen har deltatt i Byløftgruppen, Samskapsningsgruppen. Samarbeidet med skoler, barnehager, Eldrerådet, «Blomster i by»/UiA, «smakfulle Tvedestrand», Frivilligstrategi mm. Søk om div. støtte til aktiviteter for kommunens innbyggere, med bl.a. etablering av HC-toalett og skifteboder i Tjennaparken. Avvik: Ingen ordinær drift av Tvedestrand badepark 2020. Prosjekter og økonomi for 2020 var i «vater». Virkning av korona: Utlånsentralen var i periode stengt, men på tross av det har Frivilligsentralen via Tvedestrand badepark og Utlånsentralen registrert ca. 5 000 utlån av aktivitetsutstyr- og da med stort utlån av padleutstyr. Frivilligsentralen har i tillegg jobbet med etablering av smittetestbrakke og utvidelse av testfasilitet ved Tjenna legekantor, samt med oppstart av stor teststasjon (RTA). Tvedestrand Frivilligsentral med utlånsentral er mye brukt av våre nabokommuner.
Prosjektarbeid, prosjektavdeling	Flere av sektorens ingeniører og planleggere har prosjektlederansvar ved gjennomføring av alle investeringsprosjekter som har vært under arbeid i 2020. Dette tilsvarer over 2 årsverk, og utfordrer sektorens kapasitet i stor utstrekning. Se egen årsrapport for investeringene.
Kulturskolen Øst i Agder	Kulturskolen Øst i Agder har opprettholdt aktivitetsnivået i stor grad. Både fysisk undervisning og nettbasert undervisning er gjennomført. Det er gjennomgående stort fokus på skoleutvikling og profesjonalisering. Det samarbeides godt kommunene imellom og elevtallet er relativt stabilt. I tråd med Kulturskole 3.0 som er et planarbeid KS og Kulturskolerådet har etablert; planlegges det mer aktivitet rettet mot flere grupper. Det innebærer både workshop modell (undervisning over 6-8 uker rettet mot voksne) og samarbeidsmodeller med andre kommunale instanser. (SFO og OR, OE). Vi går spennende tider i møte. Kulturskolen er nå synlig både i de kommunene som eierskolen og på egen FB side. Dette har vært en suksess og har også ført til at vi har mange følgere. Vi har avholdt kortkurs med stor suksess og vil følge opp disse så langt kapasiteten rekker. Medarbeidersamtaler avholdt både vår og høstsemester og plangruppe for kulturskolen er opprettet. Det er til sammen 336 elevplasser og 7,2 årsverk.

Informasjonssikkerhet

Alle ansatte har skrevet under på datainstruks og taushetserklæring.

Følge opp kommunens sentrale informasjonssikkerhetstiltak, lagringsinstruks mm.

Avvik

Omfang (inkl. utvikling) og håndtering av meldte avvik i tjenesteproduksjonen.

Båten Tokai gikk som kjent ned høsten 2020. Her er bokført en utgift på ca. 760 000 kr. Det er sendt faktura på dette til eieren av båten men fordringen er usikker. Det er også et betydelig beløp for 2021. En større forurensning ble unngått etter solid innsats.

Avvik på vernerunder er delvis lukket. Brannvarslingsanlegg i Bua vil bli foreslått lagt inn i budsjettet for 2022.

Flere byggesaker enn normalt er omgjort etter klagebehandling. Fylkesmannen har lagt seg på en strengere linje.

Tilsyn

Det er gjennomført forvaltningsrevisjon plan og byggesak etter bestilling fra kontrollutvalget. Flere forbedringspunkter påvist, men som helhet godt resultat. Det er iverksatt oppfølging etter revisjonen. Skal rapporteres til kontrollutvalget i 2021

3.1.3 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær gj.sn. 2020
Korttid	1% —
Langtid	2,8% —
Sum fravær	3,8% —

Tabellen henter tall fra Innsikt i HR-portalen.

Sykefraværet er bedre enn måltallet for sektoren som er 1 % for korttid og 5 % for sum sykefravær.

3.1.4 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score	Over snitt i kostragruppe 1 og kommunene i Østre Agder	ikke gjennomført
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4+	ikke gjennomført
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	70 %	
	Sykefravær, totalt	5,0 %	3,8 %
	Sykefravær, korttid	1,0 %	1,0 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	19,5 %

3.1.5 Fokusområder

FOKUSOMRÅDER

- Finne en effektiv arbeidsform innenfor ny sektororganisering.
- Godt arbeidsmiljø og gode medvirkningsprosesser.
- Restriktiv holdning til nye oppgaver som går på bekostning av de prioriterte oppgavene

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

- Bedre utnyttelse av IKT-verktøyet
- Bedre samhandling og arbeidsfordeling med kommunens støttefunksjoner
- Utvikling av sektorens kompetanse innenfor forvaltning og prosjektstyring

3.1.6 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Det er gjennomført medarbeidersamtaler for alle vaktmestere og ansatte i Teknisk Drift. Det er også gjennomført medarbeidersamtaler med sektorens ansatte innenfor forvaltning

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Det ble påvist koliforme bakterier i drikkevannet. Mange tiltak ved Svartjenn HB ble iverksatt etterpå, og situasjonen ble raskt utbedret.

Avholdte øvelser

Det er ikke avholdt noe øvelser i avdelingen. Vaktmestere har bistått ved brannøvelser på skoler, barnehager og omsorgsbygg.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Vernerunder ved andre enheter medfører forslag om tilpasning og utbedring på bygninger og uteanlegg.

- Avvik på vernerunder for kommunale bygg er kartlagt i samarbeid med byggets brukere, og delvis lukket. Gjenstår avvik ved bl.a. Tvedestrand skole. Brannvarslingsanlegg i Bua vil bli foreslått lagt inn i budsjettet for 2022.
- Vernerunde for uteseksjon for sektor for Samfunn og infrastruktur ble gjennomført i 2020.
- Arbeidsmiljø i Søsterdalen er forbedret. En god del av avvik er lukket, men det fortsatt er noen punkter som må jobbes med.
- Garasjeanlegget på Renseanlegget ble bygd slik at lager på renseanlegget blir flyttet til det nye bygget.
- Vernerunde på administrasjonsbygget ble gjennomført digitalt. Mesteparten av saker fra vernerunde 2020 er under behandling i QM+.

Kompetansehevingstiltak

Type tiltak som er gjennomført i enheten.

Grunnet Korona har det i 2020 ikke blitt gjennomført kompetanseheving for uteseksjonen. Det er gjennomført kompetanseheving på digital plattform innenfor fagområdene plan og byggesak.

3.2 Vedlegg

Vedlegg 1: Egenerklæringer og konsesjon - til årsrapport 2020

Vedlegg 2: Husdyrhold og jordbruksareal - til årsrapport 2020

4 Læring og oppvekst (220)

4.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Sektor for læring og oppvekst består av kommunens kommunale barnehager og skoler/ SFO-er. Drift av Sektorleders kontor, som innebærer oppgavene som barnehageeier, barnehagemyndighet og skoleeier.

Sektorleders kontor har ansvaret for tilskudd til private barnehager, for spesialpedagogiske tiltak for barnehagebarn, skoleskyss, Leirskolen AS og voksenopplæring.

4.1.1 Oppsummering økonomi og årsverk

Netto utgift

Tall er oppgitt i hele 1000 kroner.

220 Læring og oppvekst	Budsjett 2020	Reg budsjett 2020	Regnskap 2020	Avvik 2020
Driftsinntekter	-22 168	-30 773	-28 673	-2 100
Driftsutgifter	146 997	157 036	154 887	2 149
Netto	124 829	126 263	126 214	49

Tabellen viser driftsinntekter og driftsutgifter. Det er nettotallet som er sektorens vedtatte ramme.

Sektoren hadde samlet sett et budsjett i balanse for 2020.

Sektoren er i balanse, men det har vært et merforbruk på ca. 2 millioner innen skole og et mindreforbruk på ca. 2 millioner innen barnehage.

Mindreforbruket i barnehagene skyldes i hovedtrekk høyt sykefravær, der refusjoner er høyere enn vikarutgifter.

Overforbruket i skolene skyldes i stor grad feilbudsjettering knyttet til refusjoner og behov for ressurser knyttet til spesialundervisning/ressurskrevende elever.

Det må også bemerkes at det har vært et år der koronasituasjonen har gitt store utfordringer, blant annet har det resultert i at det er svært vanskelig å oppdrive vikarer når ansatte er borte med hyppig, korttidsfravær for eksempel ved koronatesting og påfølgende karantene.

5 uker nedstengt i barnehager har også vært med på å gi et mindreforbruk på vikar, da det ikke ble satt inn vikar for langtidsfravær i denne perioden. (Skolene var også nedstengt, men det ble da gitt hjemmeundervisning, noe undervisning for sårbare barn og delvis tilbakeføring av elever til skolen over noen av ukene.)

Det ble innført begrenset ansettelses- og innkjøpsstopp i juni 2020.

Tilskudd til private barnehager:

Kommunalt tilskudd til private barnehager

Budsjettet: 14,770 mill. kroner, regnskap viser 14,020 mill. kroner. Resultat: 750 000 kroner i mindreforbruk.

Gjestebar:

I 2. tertial ble det varslet om 850 000 kroner i overforbruk, avviket ble høyere enn forutsatt, totalt ble resultatet 1 268 000 kroner i merforbruk.

Moderasjonsordninger i private barnehager:

Merutgift på 60 000 kroner.

Kommunale barnehager:

Oppholdsbetaling, inkludert moderasjonsordninger:

Merutgift på 275 000 kroner.

Dette skyldes litt færre barn i tre barnehager og flere familier som mottar moderasjonsordninger.

Spesialpedagogiske tiltak til barn med nedsatt funksjonsevne

Et mindreforbruk på 400 000 kroner, grunnet vakanse innen spesialpedagogiske tjenester for barnehage. 2020 har vært et utfordrende år å drive med spesialpedagogiske tjenester fysisk, på tvers av flere barnehager, det vil for 2021 antakelig bli et større behov enn vi har sett i 2020.

Hovedopptak barnehage

Ved hovedopptak i 2020 fikk alle med lovfestet rett, tilbud om barnehageplass. Etter hovedopptak er det kommet nye søkere. Det er blitt vanlig å søke barnehageplass gjennom hele året, og vi har hatt mulighet til å kunne tilby plass til disse søkerne gjennom året.

Skole

Skoleskyss:

Kommunen har hatt en utgift på 2 866 000 kroner. Det ble et lite merforbruk på 15 000 kroner i forhold til budsjett, det ble kompensert 420 000 kroner fra AKT i forbindelse med at skolene var nedstengt våren 2020.

Gjestelevsoppgjør:

Totalt ble det et merforbruk på 177 000 kroner, der utgiftene beløp seg til 1,8 mill. kroner og refusjonene beløp seg til 2,3 mill. kroner.

Budsjettkorrigering

Budsjettkorrigering i november 2020; 2,3 årsverk ble flyttet fra Tvedestrand skole til Lyngmyr skole som følge av budsjettvedtak i kommunestyret. Årsverkene er knyttet til forsterket avdeling.

4.1.1.1 Årsverk

Totalt antall budsjetterte faste årsverk for sektoren i 2020 er 171,4. Da er endringer i forbindelse med omorganiseringen medtatt.

Utfyllende om årsverk i sektoren

Kommunale barnehager og skoler	Årsverk pr. 31.12.2020
Skriverstua	7,7 årsverk
Villa Utsikten	5,7 årsverk
Grotten	5,8 årsverk (Vakanse: 2 årsverk)
Lyngbakken	21,8 årsverk
Bøklia	5,8 årsverk (vakanse 2 årsverk)
Spesialpedagogiske tiltak	7 årsverk i budsjett, men noe vakanse grunnet utdanningspermisjon.
Tvedestrand og Vestre Sandøya	47
Songe	12,25
Dypvåg	12,86
Holt	10,3
Lyngmyr	29,92
Leirskolen AS	2
Voksenopplæring	0
Oppvekstkontoret	2

4.1.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Barnehage

Godkjente plasser	2019	2020
Kommunale barnehager	260	260
Ordinære private barnehager	124	124
Private familiiebarnehager	10	10
Totalt:	394	394

Godkjente plasser er maksimalt antall plasser som fysisk er mulig å ha i barnehagene.

Antall barn og enkeltvedtak pr. 15. september 2020			
	Barn over 3 år	Barn under 3 år (teller 2 plasser)	Enkeltvedtak
Kommunale barnehager	116	39	
Private barnehager	53	21	
Totalt	169	60	14

Det er 68 % av barna som går i kommunale barnehager og 32 % som går i private barnehager. Den prosentvise fordelingen er tilsvarende den samme som for 2019.

Skole

Skoler	Skyss	SFO	Enkeltvedtak	Merknader
Tvedestrand og	54	61	*68	*Felles tall for alle barneskoler for å skjerme gjennomskiktighet
Vestre Sandøya	0	11		
Songe	26	14		
Dypvåg	77	15		
Holt	65	16		
Lyngmyr	126		24	
Leirskolen AS				
Voksenopplæring				Kun skyssutgifter
Oppvekstkontoret				

Informasjonssikkerhet

Det er utarbeidet en overordnet ROS analyse for de kommunale barnehagene. Det er utarbeidet handlingsplaner i den enkelte barnehage for de kritiske områdene som er avdekket i analysen.

Skolene har egne beredskapsplaner

Alle ansatte har undertegnet datainstruks.

Avvik

Det er ikke registrert avvik i tjenesteproduksjonen i 2020. Det er registrert mindre skader på barn/elever i forbindelse med lek.

Tilsyn

Skriftlig tilsyn i barnehage på implementering av ny rammeplan ble gjennomført våren 2020. Alle barnehager har levert, noen barnehager måtte levere inn tilleggskdokumentasjon. Tilsynet er lukket i alle barnehager.

Arbeidstilsynet hadde tilsyn med Tvedestrand skole i 2019, dette tilsynet er fremdeles ikke lukket.

4.1.3 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær gj.sn. 2020
Korttid	2% —
Langtid	7,8% —
Sum fravær	9,8% —

Tabellen henter tall fra Innsikt i HR-portalen

Sykefraværet i sektoren er høyt. Totalt endte sektoren på 9,78 %. Til sammenligning lå fraværet i 2019 på 4,9 % for skole og 11,7 % for barnehage.

Korona kan forklare noe av fraværet i 2020, men ikke alt.

I en av avdelingene har det vært gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse på bakgrunn av høyt sykefravær, fokusområder blir arbeidet videre med.

I en annen avdeling med høyt sykefravær vurderes det å settes i gang en arbeidsmiljøundersøkelse vår 2021.

Det sees på om det spesielle faktorer som spiller inn, slik som alder, belastning, arbeidsmiljø, etc.

Omorganisering av kommunen og sektoren er med på å skape endring, som for noen kan oppleves som vanskelig, dette kan selvsagt også spille inn på høye tall.

For fremtiden er målet å ligge under 6 % for skole og under 9 % for barnehage. Totalt vil dette si at man ønsker å ligge under 7,5 % for sektoren.

4.1.4 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere: barn, foreldre, elever, foresatte	Brukerundersøkelse barnehage, resultat 1-5	4,5	4,5
	Brukerundersøkelse barnehage, svarprosent	minst 65 %	71,6 %
	Nasjonale prøver	over nasjonalt nivå	Presenteres i k-møte i juni
	Grunnskolepoeng	over 40 (karakter 4)	44
	Elevundersøkelsen	Mål: 0-toleranse for mobbing. Større tilfredshet fra elevene og motivasjon og opplevet støtte fra lærere	Presenteres i k-møte i juni
	Foreldreundersøkelsen	Skal gjenspeile elevundersøkelsen	Presenteres i k-møte i juni
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ikke gjennomført i 2020

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	7,5 %	9,8 %
	Sykefravær, barnehage	9,0 %	
	Sykefravær, skole	6,0 %	
	Sykefravær, korttid		2,0 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	0,0 %

Brukerundersøkelsen barnehage

Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2020. Undersøkelsen er nettbasert, og tjenesten leveres av Udir.

Svarprosent for barnehager i Tvedestrand var på 71,6 %

Undersøkelsen benytter en skala fra 1-5, der 5 gir beste skår.

Samlet resultat er for alle barnehager i Tvedestrand (alle kommunale og tre private)

Resultater for skole blir gitt i tilstandsrapport.

	Svært fornøyd	Ganske fornøyd	Verken fornøyd eller misfornøyd	Ganske misfornøyd	Svært misfornøyd	Vet ikke	Snitt
Totalt sett, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med din barnehage?	95	47	6	-	0	-	4,5

4.1.5 Fokusområder

Tidlig innsats

Barnehagene arbeider med stort fokus på forebygging. Det er nært samarbeid med spesialpedagoger og PPT som bistår arbeidet med å kartlegge og sette i verk målrettede tiltak både for enkeltbarn og grupper.

Skolene jobber med å snu profilen med mange, høye vedtak til færre vedtak og større andel elever som kan få sin tilpassede undervisning i klasserommet. Det er fokus på tilpasset opplæring som en viktig del av opplæringen. Også i skolene er det godt samarbeid med andre instanser, PPT er tett knyttet opp mot skolene gjennom ressursteam, og kan veilede i enkeltsaker, men også i saker som går på system.

BTI

BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) Tverrfaglig samarbeidet i fokus. Kommunen har jobbet med BTI over tid. I 2020 ble implementeringsarbeidet i barnehager og skoler startet. Prosjektet går videre inn i 2021. Målet er at prosjektet bidrar til gode systemer som kan leve inn i fremtiden. Alle som jobber med barn og unge i Tvedestrand kommune må kjenne til og kunne benytte seg av samme systemer, det gir kvalitet i arbeidet. Vi må ha gode systemer som setter de ansatte i stand til å fange opp, og hjelpe barn og unge som

bekymrer.

Språkløyper- fokus på språk i barnehagene

Innføring av ny **rammeplan** i barnehagen og innføring av **fagfornyelsen** i skolen.

Oppfølgingsordningen på Tvedestrand skole og Lyngmyr skole- Lyngmyr samarbeider med Læringsmiljøsenteret i Stavanger og Tvedestrand skole samarbeider med UiA. Satsingen blir omtalt fyldigere i tilstandsrapporten som kommer i juni.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

Kulturarbeid inn mot ny barnehage

Kulturarbeid inn mot ny skole

4.1.6 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

De fleste medarbeidersamtaler og seniorsamtaler er avholdt eller tilbudt i alle avdelinger i sektoren.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Håndtert i QM+ og gjennom rutinebeskrivelse/ tiltakskjede i mobbesaker.

Avvik er registrert innen områdene:

Skader på barn i lek og på lekeområde

Elevers skolemiljø (§9A)

Avvik på bygg og uteområde i vernerunden.

Avholdte øvelser

Brannøvelser er avholdt i alle avdelinger

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er avholdt vernerunder i de fleste avdelinger av sektoren. Disse er gjennomført etter instruks og avvik er rapportert. De fleste avvik er håndtert.

Det må allikevel bemerkes at vi har et stort avvik etter besøk fra arbeidstilsynet ved Tvedestrand skole. Avviket gjelder bla. mangel på tilfredsstillende arbeidsrom for lærerne. Avviket er planlagt lukket 1.5.21.

Det er ikke avholdt førstehjelpskurs for barnehage i 2020 grunnet koronasituasjonen, det er planlagt gjennomført førstehjelpskurs før sommeren 2021.

Livredningskurs ble utsatt for skoler og barnehager som følge av koronarestriksjoner og stengt svømmehall. Livredningskurs er gjennomført i januar 2021.

Kompetansehevingstiltak

REKOMP – (Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage)

Regional ordning skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom

barnehagebasert kompetanseutvikling. Den skal være med å sikre at alle barn får et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet.

Den regionale ordningen for kompetanseutvikling skal stimulere til godt samarbeid mellom barnehagemyndighetene, barnehageeiere, universiteter og høyskoler, statsforvalterne og andre aktører. Den skal videre bidra til å støtte implementering av rammeplanen.

I Tvedestrand startet 9 av 11 barnehager opp i pulje 0 høsten 2020. Videre har alle disse 9 barnehagene meldt seg på videre i den nasjonale satsingen på ulike tema (Bærekraftig utvikling- pedagogisk bruk av IKT – språk)

DEKOMP – (Desentralisert kompetanseutvikling i skole)

Desentralisert ordning skal bidra til at skoler utvikler sin pedagogiske praksis gjennom skolebasert kompetanseutvikling. Den skal være med på å sikre at alle elever får et likeverdig utdanningsløp, preget av høy kvalitet.

Ordningen fordrer godt samarbeid mellom skoler, skoleeier, universitet/høyskoler, statsforvalter og andre aktører. Den skal bidra til å implementere og innføre fagfornyelsen.

Tvedestrand har i 2020 vært med på innføring av fagfornyelsen og har så vidt startet på det neste emnet som er pedagogisk bruk av IKT i undervisningen.

Videreutdanning skole

12 lærere fullførte videreutdanning i juni 2020, og 3 lærere startet opp med videreutdanning i august 2020. I tillegg er det tre lærere som i august 2020 fortsatte på, eller startet opp på et to-årig løp for å bli lærerspesialist.

Det føres kompetansekartlegging, slik at det sikres at lærere i Tvedestrandsskolen har den kompetansen som forskriftsmessig påkreves i grunnskolen fra 2025.

5 Velferd, psykisk helse og habilitering (230)

5.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

NAV kontor med økonomisk sosialhjelp, flyktningkontor og voksenopplæring for flyktninger, kvalifiseringsprogrammet og attføringsbedrifter. Dagsenter, med aktivitet og arbeidstrening for alle brukergrupper og fritidsklubb for ungdom. Voksenopplæring for utviklingshemmede, botilbud og boveiledning, kommunal og familie avlastningstilbud for barn og unge med funksjonsnedsettelse, BPA, omsorgslønn, støttekontakter og individuell plan. Oppfølging av personer med rus og avhengighetsproblematikk, psykisk helse med botilbud, mestringskurs, lavterskeltilbud og ungdomskontakt.

I denne omtalen rapporterer vi kun på den delen av NAV kontoret som er kommunal. De statlige oppgavene som ligger til NAV kontoret er ikke kommentert. Det gjør at vi ikke får frem kompleksiteten ved kontorets oppgaver.

5.1.1 Oppsummering økonomi og årsverk

Netto utgift

Tall er oppgitt i hele 1000 kroner

230 Velferd, psykisk helse og habilitering	Budsjett 2020	Reg budsjett 2020	Regnskap 2020	Avvik 2020
Driftsinntekter	-20 032	-24 061	-26 391	2 330
Driftsutgifter	91 551	96 644	103 026	-6 382
Netto	71 520	72 584	76 636	-4 052

Tabellen viser driftsinntekter og driftsutgifter. Det er nettotallet som er sektorens vedtatte ramme.

Totalt overforbruk for sektoren er 4 millioner. Av dette utgjør overforbruk på Nav 1,6 millioner. I 2. tertial ble estimert et overforbruk på 1,8 millioner på NAV og 1,9 millioner på tidligere Oppfølgingsenheten (OE).

På NAV har vi et overforbruk på økonomisk sosialhjelp på 1,9 millioner kr og et mindreforbruk på økonomisk sosialhjelp på flyktninger på ca. 450 000,- kr. Kvalifiseringsordningen har hatt flere deltagere enn budsjettet og har derfor et overforbruk på om lag 700 000,- kroner. NAV har innsparing på introduksjonsordningen på 1,6 millioner og overforbruk på voksenopplæring innvandrere nær 1,5 millioner. Hovedårsaken til dette overforbruket er manglende budsjettering på dette ansvaret, som meldt om i 2. tertial.

Det er bosatt færre flyktninger enn forventet og det er innsparing på bosetning flyktninger på drøye 300 000,- kr. På andre områder på Nav er det innsparinger på om lag 250 000,- kr.

Tjenester til utviklingshemmede har tydelig overforbruk. Boliger til utviklingshemmede har

et overforbruk på 1,5 millioner kr. Dette skyldes økning i tjenestevedtak til to brukere og overforbruket er på lønn. Dette ble meldt i 1. tertial. Refusjonene for særlig ressurskrevende brukere har økt fra budsjetterte 4,6 millioner til 5,4 millioner. Terskelverdien for innslagspunkt for særlig ressurskrevende tjenester økte mer enn antatt for beregningene i 1. tertial. Refusjonen ble mindre enn antatt da en bruker som ble beregnet inn i ordningen særlig ressurskrevende tjenester av den grunn ikke ble innlemmet i ordningen.

Det er brukt nær 400 000,- kr på kjøp av tjenester fra bemanningsbyrå. Høyt fravær og rekrutteringsutfordringer våren 2020 gjorde det dessverre nødvendig.

Avlasting institusjon har overforbruk totalt på 1,5 millioner. Årsaken er behov for økte tjenester og derav overforbruk på lønn på fastlønn og variabel lønn. Grunnet økning i tjenestevedtak er det også her høyere inntekt for særlig ressurskrevende tjenester enn budsjettert. Det ble estimert inn et høyt antall vedtakstimer og brukere for 2020 selv om de økonomiske rammene for dette ikke var lagt inn. Det kom inn søknader seint i **2019** etter forslag til budsjettet var laget, men tidlig nok til å komme med til estimat for 2020. Avviket er derfor mindre i tabellen under enn hva regnskapstallene viser.

Sektoren har samlet sett en innsparing på ca. 350 000,- kr på rus og avhengighet og psykisk helse. I psykisk helse er det netto overforbruk på lønn på ca. 550 000 kr. På andre poster som husleie, forsikringer, opplæring og medikamenter er det overforbruk på ca. 300 000,- kr. Refusjonen fra særlig ressurskrevende tjenester er høyere enn budsjettert og er med på å balansere overforbruket noe. Rus og avhengighet har i 2020 hatt noe vakanse og dermed innsparing på fastlønn. Det er mottatt høyere refusjoner på sykelønn enn forventet. I denne tjenesten er det vanskelig å sette inn vikar som brukerne ikke kjenner, da tjenestene preges av relasjoner for at brukerne skal gi ansatte innpass til å hjelpe.

Aktivitet og arbeidstreningstilbudet har innsparing på ca. 75 000,- kr. Dette skyldes fortrinnsvis innsparing grunnet vakanse på fritidsklubben. Resten av aktivitet og arbeidstreningstilbudet er i balanse.

Totalt antall budsjetterte årsverk i 2020 for sektoren er 86,84.

5.1.1.1 Årsverk

Totalt antall budsjetterte faste årsverk for sektoren i 2020 er 86,84. Da er endringer i forbindelse med omorganiseringen inkludert.

5.1.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Utviklingshemmede, avlastning, psykisk helse og mestring mv.

Tjenestene	Estimat for 2020		Resultat fra 2020	
	Vedtakstimer	Antall brukere	Vedtakstimer	Antall brukere
Bolig og boveiledning utviklingshemmede	800	25	942,5	27
Tve Pro	123	6	147	7
BPA	36,6	1	41,2	1

Tjenestene	Estimat for 2020		Resultat fra 2020	
Avlastning - kommunal	303,5	8	333,25	8
Avlastning - privat	120	8	84	7
Støttekontakt	147	48	144	50
Omsorgsstønad	24	6	34	7
Psykisk helse og mestring:			409,95	178
Rus og avhengighet	61	52	77,55	53
Ungdomskontakt/ skolehelsetjenesten		20		6
Psykisk helse	336	117	332,4	125
Deltagere på mestringskurs		16		10
IP og, eller koordinator		27		34

NAV

NAV	Estimat for 2020	Resultat fra 2020
Flyktninger	Bosette 10 nye flyktninger. I tillegg kommer familiegjenforeninger.	I 2020 ble det bosatt 4 flyktninger. Kommunen fikk ikke tildelt flere.
Kvalifiseringsprogrammet	10 deltagere	19 deltagere
Økonomisk sosialhjelp	Redusere antallet som lever på sosialhjelp. Spesielt fokus på unge under 30. Her er aktivitet et prioritert område.	39 fikk økonomisk sosialhjelp til livsopphold. 9 under 30 år.

Aktivitet og arbeidstrening

Tjenestene	Estimat for 2020		Resultat fra 2020	
	Plasser	Brukere	Plasser	Brukere
Aktivitet og arbeidstrening	167	110	167	127
Dalene gård		27		37
Marthaloftet		19		22
Aktivitetsavdelingen		36		33
Huskestua		27		34
Frivillige		22 frivillige. Tilsvarer 1,53 årsverk		

Tjenester til utviklingshemmede

Tjenesten opplever en økt tjenestetengde i både bolig og i ambulerende tjeneste

boveiledning. Dette skyldes i hovedsak sterkere tjenestevedtak for enkelte med særlig ressurskrevende tjenestene. I bolig har det vært økning med 82 timer pr. uke fra 2019 samt nye tjenestevedtak i boveiledning med 48 timer pr uke fra 2019. Denne store økningen skyldes endrede behov og helseutfordringer hos enkeltbrukere.

Det forventes økning av tjenestenivået også videre i 2021 til funksjonshemmede. Dette gjelder spesielt for boveiledning og BPA og i mindre grad Olav Sverres vei.

Avlastning for barn og unge har økt med 31,75 timer pr uke fra 2019 til 2020. Dette skyldes økt tjenestevedtak for de yngste barna. Det er samme antall barn i kommunal avlastning fra året før men behovet har endret seg. Vi ser derimot en nedgang i tjenestetimer i privat avlastning (besøkshjem), hvor vi har en reduksjon fra året før på 34 timer pr uke. Dette forklares med avsluttede tjenester grunnet flytting i egen bolig og opphør grunnet skolegang.

Enkelte vedtak er blitt justert opp etter klage med medhold fra Statsforvalteren. Statsforvalteren har konkludert med at tjenestene som ble gitt lå på et for lavt nivå i forhold til hva de vurderte til å være rett nivå i hht. lovverket og en individuell vurdering. Vi kan ut i fra dette konkludere med at kommunens avlastningstjeneste pr i dag ikke kan påregne å se reduksjon før innflytting i nye boliger 1.1.2021. Vi ser også at det er økende behov for avlastningstjenester, og at enkelte av henvendelsene har sammenheng med at nye boliger ble vedtatt utsatt fra 2020 til 2021. Avlastning for funksjonshemmede er en tjeneste som det er vanskelig å forskuttere et fremtidig behov. Behovene kan komme brått på, da foreldre ikke ønsker å måtte søke et avlastningstilbud før det er helt nødvendig. Når rammene for økning ikke er på plass kan det være vanskelig å få på plass et godt og stabilt tilbud raskt nok når behovene oppstår. Det bør derfor vurderes om det er realistisk å forvente nedgang i avlastningsbehovet selv etter at boligene i Lyngmyrveien er etablert fra 1.1.2022.

Tjenesten har over lengre tid etablert et utviklende fagmiljø, forankret i lovverk og med vekt på målrettet miljøarbeid og brukerfokus. Vi har mange ansatte med god kompetanse, men ser likevel at dette er en tjeneste med rekrutteringsutfordringer. Vi har en ung brukergruppe med vedvarende behov for oppfølging over tid og vi har flere brukere innen for ordningen særlig ressurskrevende tjeneste.

Psykisk helse og mestring

I 2020 har 102 nye brukere fått tjenester i psykisk helse og mestring og 56 tjenester har blitt avsluttet. Pr 31.12. 20 er det 5 på venteliste. Vi har beklageligvis hatt ventelister på tjenester hele året. Ventetiden er vanligvis mellom 4-8 uker etter vedtak er fattet, den som har ventet lengst ventet i ca. 12 uker. Ventelisten var lengst på vårhalvåret. Alvorlighetsgrad av lidelse, vurderes alltid før bruker settes på venteliste. Vi har kompensert for behov hos brukere og den mangel vi mener å ha på personalressurser ved å gi noe tjeneste til mange brukere. Dette er ikke ønsket, men har blitt resultatet når brukernes behov er slik at de har rett på tjeneste etter lovverket. På bakgrunn av dette har vi som mål å jobbe videre med andre løsninger for å gi tjenester, digitale løsninger, kurs og gruppevirksomhet.

Tjenesten har i 2020 hatt utfordringer i forhold til å gi tjenester i en stadig endrende smittevernsituasjon. Likevel har personalet taklet dette bra, tjenester er gitt i strenge smitteverns tiltak via telefon, videomøter og utendørs dersom det er mulig. Nødvendige tjeneste i form av praktisk bistand og opplæring og helsehjelp har vært gitt som normalt. Situasjonen har også endret samarbeidsmetodene med andre tjenesteytere og dette har

også personalet og brukerne fått til slik at ikke brukers behandling og oppfølging har stanset.

Aldersfordeling psykisk helse	Aldersfordeling rus og avhengighet
6 % mellom 7-17 år	
29 % mellom 18 og 30 år	10% mellom 18 og 30 år
24 % mellom 31 og 49 år	64% mellom 31 og 49 år
19 % mellom 50 og 66 år	20 % mellom 50 og 66 år
11 % mellom 67 og 74 år	6% over 67 år
11 % over 75 år	

Også i 2020 er tendensen i psykisk helse at de fleste brukerne er under 50 år og at hovedtyngden i denne gruppen er de unge voksne. Dette samsvarer med andre tendenser som vi gjenkjenner fra ulike levekårsmålinger og at Tvedestrand kommune har en utfordring i forhold til unge personer i utenforskap. I psykisk helse oppleves vanskene for disse unge ofte sammensatte og at de krever oppfølging over tid. Årsakene til at de blir henvist til tjenesten er ofte begrunnet i psykisk uhelse, men ofte viser det seg at de har vansker på ulike felt. Det kan være sosial arv, spesifikke lærevansker, ikke fullført/hatt utbytte av skolegang, opplevd utilstrekkelighet, håpløshet for fremtiden, høye forventninger til seg selv og til hva samfunnet skal tilby dem, angst, depresjon osv. Dette bekrefter at satsingen på ungdomskontakt, på BTI, Arbeidsglede i Tvedestrand, ungdomsklubben, ung team i NAV osv er riktig. Vi må fortsette å utvikle samarbeids metoder og arenaer for dette fremover.

I rus- og avhengighetstjenesten kan tallene forstås i sammenheng med for eksempel Ungdata som bekrefter at bruk av rusmidler blant de helt unge går ned og utfra det forskning sier at det tar tid å utvikle en avhengighetslidelse, inntil 12 år for å utvikle en alkoholisme. Det som også kan leses er at vi har mange i gruppen mellom 31 og 49 år. Rusavhengighet ses sammen med ulike psykiske lidelser.

Det har vært få saker med unge med bekymringsfull bruk av rusmidler i 2020. Dette korrelerer med politi og skolens opplevelse av at koronatiltakene har ført til at det ikke har vært mange nye saker i 2020. Dette er en usikkerhet hvor vi ikke vet om det stemmer eller om det skyldes at ungdommers atferd skjer i private områder hvor vi ikke har tilgang. Nedgang i ungdomskontaktens oppfølging i 2020 skyldes at skolene har hatt redusert åpning i deler av året, og da har ikke ungdomskontaktens lavterskeltilbud vært tilgjengelig. Tilbudet på sosiale medier har derimot vært åpent hele året og flere har benyttet seg av det tilbudet. Det er gjennomført 2 oppfølging av ungdomskontrakter, begge er overholdt uten brudd på kontrakten.

I 2020 hadde vi ingen gravide med rusmiddelbruk. Det har vært en sak i gang men personen flyttet tidlig i svangerskapet. Det er gjennomført 1 etterverns sak etter svangerskap og behandling ved Borgestad klinikken.

I psykisk helse og mestring har vi brukere med svært ulike tjenestebehov. Vi har hatt 6 brukere på TUD (tvang uten døgnopphold) i nært samarbeid med spesialisthelsetjenesten gjennom FACT samarbeidet (Flexibel Assertive Community Treatment). I tillegg har vi hatt 4 brukere i FACT samarbeidet uten TUD. Dette er en viktig tjeneste for oss i disse utfordrende sakene.

I mars 2020 da pandemi og smittevernstiltakene kom opplevde vi at mange i brukergruppen opplevde dette mindre dramatisk enn forventet. Det kunne virke som om nedstengningen og det å ha en «klar» årsak til å isolere seg gjorde at de opplevde å være i samme båt som alle i samfunnet. Det kunne oppleves som om deres situasjon normaliserte seg, det ble mindre forventninger til sosial omgang, osv. En legitim grunn til ikke å delta på kurs, eller annen gruppevirksomhet.

På høsten har vi opplevd at brukergruppen har kjent på ensomhet, isolasjon, bekymring og frustrasjon over pandemi situasjonen. Det er savn av sosial omgang med venner og familie som gir mange økning i symptomtrykk fra deres lidelser. Sykehuset har i forbindelse med pandemien hatt mer pågang i sengepostene og i DPS. Dette gir også et økt behov for tjenester fra kommunen.

Brukere med ruslidelser har også fått sine tjenester i gjennom pandemitiltakene. Vi har ikke sett at vi har hatt flere overdoser i løpet av året. Vi har sett at brukerne ikke så lett får tilgang til illegale rusmidler, og dette har skapt uro blant brukerne. Og det har ført til at brukere har benyttet andre narkotiske stoff enn de pleier. Dette har gitt negativ endring i atferd for noen brukere. Også i denne gruppen opplever vi en økt opplevelse av frustrasjon utover høsten. Dette på grunn av usikkerhet om fremtid, og opplevd isolasjon og ensomhet.

Aktivitet og arbeidstreningstilbudet

Aktivitet og arbeidstreningstilbudet har hatt mange brukere i 2020, men på grunn av covid-19 har betydelig færre hatt et stabilt tilbud og oppmøte. Det har vært økning i forventet antall brukere på alle dagtilbudene med unntak av aktivitetsavdelingen, størst økning har de vært på Dalene gård. På Dalene gård har 1 av brukerne startet opp på videregående opplæring og 2 brukere er overført andre tiltak på høyere nivå.

Alle dagtilbudene ble stengt ned 12. mars på grunn av pandemien. Alle brukerne ble jevnlig kontaktet på telefon for å opprettholde kontakten. Parallelt med dette gikk ansatte i aktivitet og arbeid inn i beredskapsturnus i Olav Sverres vei. Fra 4. mai ble det en gradvis gjenåpning av dagtilbudene hvor vi måtte organisere tilbudene i mindre grupper, i lokaler utenfor Strannnasenteret, i turgrupper og ved hjemmebesøk. Ansatte har vært kreative og vist stor vilje til å lage gode tjenester for våre brukere ut i fra et smittevernhensyn. Alle brukere har fått tilbud minst en dag. Selv om det har vært mindre aktiviteter en vanlig i form av arrangementer og konserter ol har vi prøvd å gi så gode tjenester som mulig. Blant annet ble det gjennomført julebasar, men med færre tilstede og fordelt over to dager.

Det er søkt om tilskuddsmidler fra Statsforvalteren for å motvirke ensomhet i den pågående koronasituasjonen. Vi mottok 263 000,- kr og har dermed kunnet etablere en liten gruppe for eldre, og for personer med demens på Dalene gård fra januar 2021.

Fritidsklubben har vært åpen i tråd med gjeldene smittevernregler og vært jevnt og godt brukt av ungdommene. I snitt har det vært ca. 10 ungdommer tilstede på fritidsklubben. Selv om covid-19 har satt noen begrensinger er det likevel rekruttert nye ungdommer til fritidsklubben høsten 2020.

Høsten 2020 har vært brukt til prosess for utvikling av ny miljøgruppe, nå kalt Arbeidsglede Tvedestrand i samarbeid med NAV og psykisk helse for oppstart i januar 2021.

Det frivillige arbeidet har dessverre lagt nede største deler av 2020 grunnet covid-19. Det er derfor ikke beskrevet i tabellen over.

NAV

Kvalifiseringsprogrammet innvilges etter søknad. Det kan innvilges til personer i yrkesaktiv alder som har vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold. Måltallet for antall deltagere i kvalifiseringsprogrammet er forskjellig grunnet målrettet bruk av programmet for å aktivisere og kvalifisere deltagere som står i fare for å bli langtidsmottakere av sosialhjelp. Deltagere i kvalifiseringsprogrammet kommer sjelden tilbake på sosialhjelp etter endt program.

Økonomisk sosialhjelp er en fellesbegrep på alle økonomiske ytelser under sosialkontoret. Livsopphold gis til de som ikke har annen inntekt, og som i hovedsak lever av sosialstønad. Supplerende gis til de som ikke har nok til eget livsopphold, husleie, strøm og bidrag til andre utgifter. Det er et overforbruk på sosialhjelpsytelser som skyldes et større behov for sosiale ytelser enn antatt budsjett. Det jobbes målrettet ved kontoret for å redusere dette overforbruket.

I 2020 levde 39 personer i Tvedestrand på sosialhjelp, 9 av disse er unge under 30 år. Dette er en liten nedgang fra 2019 hvor tallet var totalt 45 og 13 personer under 30 år. I 2018 var tallene henholdsvis 42 og 12 under 25 år.

Fra høsten 2020 ble det opprettet fagansvarlige som en prøveordning innenfor følgende fagfelt: Sosialhjelp, sykepenges, flyktninger, kvalifiseringsprogrammet og arbeidsavklaring. Her er det jobbet bra med eksempelvis å lage tydelige prosedyrer for arbeidsfeltene, gi små opplæringsbolker og informasjon på personalmøtene og status for sosialhjelpsutbetalinger de ulike månedene. Ordningen skal evalueres i mai, men så langt virker arbeidet positivt.

Informasjonssikkerhet

Gjennomgang av ROS-analyser gjennomgått i sektoren og datainstruks underskrevet ved ansettelse.

Avvik

År	Medisin avvik	Brudd på kvalitetsforskrift og prosedyrer	Skadeavvergende tiltak, (bruk av tvang, utviklingshemmede)	Brudd på avtale	Andre avvik
2020	36	269	5	355	77
2019	21	176	5	144	86
2018	15	104	6	130	47
2017	13	8	3	105	37

I tjenesten psykisk helse og mestring er der økt bevissthet om viktighet av avviksføring, likevel meldes det relativt få avvik fra denne avdelingen. Dette må det jobbes mere med og beskrivelsene av hendelsene kan bli bedre.

Ansattgruppa for tjenester til utviklingshemmede skriver flere avvik enn tidligere. Tiltaksplanene til brukerne er bedre forklart, og da er det lettere å skrive avvik for brudd på kvalitet og prosedyre og brudd på avtale. Skadeavvergende tiltak holdes stabilt. Dette forklares med bevissthet rundt tema, og at brukere opplever grad av trygghet i dagliglivet. Det er likevel fare for underrapportering av alle avvik og avviksføring vil derfor være et gjentakende tema.

Økning av enkelte avvik spesielt underpunktet for brudd på avtale, kan ses på som relatert til covid-19 grunnet endringer i tilbudene i henhold til smittevernregler.

Tilsyn

Forsterket omsorg i psykisk helse og mestring har hatt 3 tilsyn fra kontrollkommisjonen i 2020. Ett av tilsynene var direkte knyttet til covid-19. De ble ikke gitt noen avvik ved tilsynene.

5.1.3 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær gj.sn. 2020
Korttid	1,7% —
Langtid	9,1% —
Sum fravær	10,8% —

Tabellen henter tall fra Innsikt i HR-portalen.

Sykefraværet er på 10,8 % for sektoren i 2020. Fraværet har variert fra måned til måned og mellom de ulike avdelingene. Fraværet var spesielt høyt i mars i oppstarten av covid-19 pandemien.

5.1.4 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ikke gjennomført i 2020
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	7,0 %	10,8 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	1,7 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	- 5,6 %

Det er ikke gjennomført vanlige brukerundersøkelser eller medarbeiderundersøkelser i 2020. Dessverre også få medarbeidersamtaler. Psykisk helse og mestring er del av et prosjekt hvor 73 andre kommuner deltar i regi av St. Olavshospital og KORUS som heter Brukertilfredshets evalueringen. Denne skulle ha vært gjennomført september 2020, men ble utsatt til mars 2021 pga. koronapandemien. Vi ønsker å delta fordi denne kan etter opplysninger vi har fått sees i sammenheng med BrukerPlan undersøkelsen (verktøy for kartlegging av omfang og karakter av problematisk rusmiddelbruk i kommunen). BrukerPlan ble gjennomført i 2020 men resultatene er ikke tilgjengelige før 2021.

Sykefraværet er på 10,8 % for sektoren. Fraværet har variert fra måned til måned og mellom de ulike avdelingene. Fraværet var spesielt høyt i mars i oppstarten av covid-19 pandemien.

Sektoren har et merforbruk på 5,6 %. Budsjettavviket er forklart i avsnitt om økonomi.

5.1.5 Fokusområder

- Redusere nivået på sosialhjelpsutbetalinger
- Redusere antallet unge som lever av sosialhjelp
- Gode løp i kvalifiseringsprogrammet
- Kvalitetsutvikling og internkontroll av tjenestene
- Planlegging av nye boliger til personer med funksjonsnedsettelse

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

Kommunen er i omorganisering og starter opp med nye sektorer der alt innhold skal være på plass etter ny organisering fra januar 2021. Vi må jobbe videre med internkontroll og kvalitetssystem samt gjennomføre de øvelser som ikke ble gjennomført grunnet covid-19 i 2020. Vi må jobbe for å holde gode og effektive turnusplaner i tråd med brukernes behov og god oppfølging og opplæring av ansatte og vikarer. Covid-19 pandemien førte til merarbeid i alle avdelinger. Eksempelvis i form av utarbeidelse og iverksettning av beredskapsturnuser, nye avtaler med tillitsvalgte, omgjøring av grupper og måtene tjenestene ble gitt på og mye personaloppfølging i forbindelse med fravær, og opplæring. Det har vært nødvendig for ansatte å bidra inn i teststasjonene som har gitt ytterligere bemannings- og kompetanseutfordringer i enkelte avdelinger. Pandemien har gjort til at vi er bakpå i forhold til flere faste oppgaver enn hva vi tidligere har erfaring med.

Covid-19 har ført til mindre bruk av frivillighet i aktivitet og arbeidstrening. Vi må her samarbeide med Frivilligsentralen.

Det må fortsatt jobbes for heltidskultur og høyere stillingsprosent:

2017: 5 ansatte fikk tilbud om høyere stilling.

2018: 11 ansatte fikk tilbud om høyere stilling. 5 ansatte takket nei til høyere stilling. Både fagarbeidere og terapeuter har fått økning.

2019: 7 ansatte fikk tilbud om høyere stilling, 1 miljøterapeut og 6 fagarbeidere. 3 fagarbeidere takket nei.

2020: 7 ansatte fikk tilbud om høyere stilling, 2 miljøterapeuter og 5 fagarbeidere.

5.1.6 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

I de fleste avdelingene har ikke gjennomført medarbeidersamtaler i 2020. Seniorsamtaler er gjennomført og det er gitt tilbud om medarbeidersamtaler på NAV, der 5 ansatte takket ja til det.

Det har blitt sendt ut kartleggingsundersøkelser til flere ansatte for følgende:

- Kartlegging av datakunnskaper
- Kartlegging omstilling – hvor vil du jobbe i ny turnus og ny organisering

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

År	Trusler, vold og trakassering	Skader, fall og nestenulykker	Politianmeldelser
2020	97	5	2
2019	77	5	2
2018	74	5	5
2017	81	10	4

Hovedvekten av avvikene på trusler vold og trakassering er i tjenester til utviklingshemmede. Noen av avvikene er fra psykisk helse og mestring og det er ført 2 HMS avvik på NAV. Det er ikke registrert noen avvik om trusler, vold og trakassering i aktivitet og arbeidstreningstilbudet. Det er grunn til å tro at det er underrapportering på dette området i psykisk helse og mestring da ansatt i denne tjenesten er vant til å stå i mange utfordrende situasjoner.

26 av de innmeldte avvikene er vurdert til å være alvorlige.

Avholdte øvelser

Brannøvelser og sikkerhetsøvelser ble ikke avholdt i 2020 grunnet covid-19.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er gjennomført vernerunder i avdelingene. Hovedtemaene på vernerundene var manglende brannøvelser og arbeidspress i psykisk helse og mestring.

På NAV er det gjennomført en medarbeiderundersøkelse der hensikten var å måle hvordan man har det på jobb (særlig på hjemmekontor). Jevnt over svarer ansatte at trivselen og opplevelse av mestring på jobb er god. Svarprosenten er lav og det er enighet om at temaene i undersøkelsen danner utgangspunkt for vernerunden i 2021.

Kompetansehevingstiltak

- Gjennomført TMV (terapeutisk mestring av vold) opplæring til ansatte i Forsterket omsorg og personale i Olav Sverres vei som gir tjenester til bruker med særlig ressurskrevende tjeneste.
- I psykisk helse og mestring er det gjennomført videreutdanning for 2 ansatte i Recovery, 1 ansatt i barn- og ungdoms psykiske helse, og en ansatt har påbegynt videreutdanning i Familieterapi.
- 1 ny KID instruktør (Kurs I mestring av Depresjon)
- Alle miljøterapeutene i psykisk helse og mestring har gjennomført opplæringen «I fight depression» og kan nå bruke dette digitale verktøyet som brukeropplæring.
- Ansatte i alle avdelinger har gjennomført e-læringskurs eller videoopplæring i smittevernsrutiner

- Ledere har gjennomført kurs i hovedavtalen i regi av KS
- NAV har en egen e-læringskatalog som er tilgjengelig for alle ansatte. I tillegg deltar ansatte på opplæring som tilbys fra andre, f.eks. Statsforvalteren.
- I avlastingstjenesten har 2 ansatte gjennomført «Innføring av spesialpedagogikk» på Fagskolen.
- En ansatt i har fullført utdanningen «Oppfølging av veiledere til lærlinger» på Fagskolen.
- En ansatt i Olav Sverres vei har fullført utdanningen «miljøterapi og utfordrende atferd».

2020 var det året vi ikke fikk organisert opplæring og samlinger med personalet som vi kunne trenge. Grunnet covid-19 ble flere av våre planlagte kompetansehevingstiltak og internopplæring avlyst. Vi ser likevel at vi har gjennom pandemien fått innsikt og forståelse for smittevern, for lokale og nasjonale tiltak, for samhandling og alternative kommunikasjonsformer. Vi er i større grad bevisst vår egen rolle i en smittekjede, og at vi kan tilpasse oss måter å samhandle på uten å møtes fysisk.

Punktet om helse, miljø og sikkerhet er utarbeidet i samarbeid med sektorens to verneombud.

6 Helse, familie og rehabilitering (240)

6.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Sektor for helse, familie og rehabilitering er tidligere enhet Familiehuset og enhet for Omsorg og rehabilitering. Sektoren omfatter mye av helsearbeidet i kommunen fra barn til eldre med helsestasjon, jordmor, kommuneoverlege, fastleger, fysioterapi, tildelingskontor samt tjenester rettet mot eldre. Interkommunalt samarbeid er også under denne sektoren som blant annet barnevern, krisesenter, legevakt og kommunal øyeblikkelig hjelp (KØH).

Fra august 2020 er det startet en gradvis overgang til ny struktur.

Det er blant annet rekruttert 4 nye avdelingsledere som startet opp 1/1-21. Totalt har sektoren 8 avdelinger.

6.1.1 Oppsummering økonomi og årsverk

Netto utgift

Tall er oppgitt i hele 1000 kroner.

240 Helse, familie og rehabilitering	Budsjett 2020	Reg budsjett 2020	Regnskap 2020	Avvik 2020
Driftsinntekter	-24 412	-30 347	-31 017	670
Driftsutgifter	151 766	160 066	160 952	-885
Netto	127 354	129 719	129 935	-215

Tabellen viser driftsinntekter og driftsutgifter. Det er nettotallet som er sektorens vedtatte ramme.

Sektor for helse, familie og rehabilitering har for 2020 et samlet merforbruk på kr 215 000,-.

Det har i 2020 vært stort fokus på reduksjon av utgifter. Det har vært betydelig lavere aktivitet enn 2019. Avdeling for Helse og familie har et mindre forbruk på kr 1 690 000,-. Dette skyldes i hovedsak innsparinger på lønn.

Resterende avdelinger i sektoren har et merforbruk på i underkant av 2 mill. Av dette er kr 900 000,- gått til kjøp av private tjenester som det ikke var budsjettet med.

Hjemmetjenesten startet året med flere stillinger enn budsjettet pga. meget høy aktivitet i løpet av 2019. Dette har blitt gradvis redusert i løpet av 2020 og tjenesten starter 2021 med antall faste stillinger tilsvarende budsjett

6.1.1.1 Årsverk

Sektoren har samlet 142,78 budsjetterte faste årsverk i 2020. Da er endringer i forbindelse med omorganiseringen inkludert.

6.1.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
Totalt for sektoren.	Budsjetterte årsverk for hele sektoren er 142,78
Hjemmebaserte tjenester	Budsjetterte årsverk 2020: 46,51 Faktiske årsverk ved inngangen til 2020 var 50,34 i tillegg til engasjementer. Hovedaktivitet: Hjemmesykepleie med 3 soner, hjemmehjelp, natttjenesten, støttekontakter og BPA. Interkommunal KØH.
Sykehjem inkl. Kjøkken	Budsjetterte årsverk, sykehjemmet 2020: 35,80. Hovedaktivitet: 3 sykehjemsavdelinger med til sammen 46 plasser, kjøkken og husmor.
Tildeling og rehabilitering	Budsjetterte årsverk: 13,50. Hovedaktivitet: Tildeling av tjenester, tidlig innsats, helsefremming, forebyggende og rehabiliterende tjenester, velferdsteknologi, kartlegging, koordinering, faglig/ organisasjonsmessig systemutvikling, bidra til gode pasientforløp, og digitalisering innen helsetjenestene.
Helse- og familie	Avdelingsleder - 1 årsverk. Avdelingsleder (tidligere enhetsleder) er folkehelsekoordinator og sekretær for ungdomsrådet. Helsestasjon – 6,5 årsverk fordelt på – helsesykepleier: 4,5 årsverk (inkl. 1,0 årsverk ledende helsesykepleier/fagansvarlig), jordmor: 1,0 årsverk, helsestasjonslege og skolelege: 0,40 årsverk, helsesekretær: 0,60 årsverk. I 2020 hadde helsestasjonen også 1,0 årsverk prosjektstilling fra Helsedirektoratet til helsesykepleier. Legetjenester – Kommunalt Legesenter - Tjenna Legesenter – 6,2 årsverk fordelt på – leger, 3,05 årsverk og helsepersonell 3,15 årsverk. Privat Legesenter - Tvedestrand Legesenter – 3 privatpraktiserende leger og 3 ansatte helsepersonell. Koordinerende enhet - Ansvar for opplæring av koordinatorene og motta søknader om koordinator og eventuelt individuell plan. Interkommunale tjenester – Barnevern (Gjerstad er vertskommune), Pedagogisk/psykologisk tjeneste – PPT (Risør er vertskommune), Legevakt, (Arendal er vertskommune), Krisesentertilbud (Arendal er vertskommune). Fritidsklubben – Klubblider/klubbmedarbeider: 0,40 årsverk, som er overført ny sektor ved omorganisering.

Omsorgsboliger

Det er jevn søknad på omsorgsboliger og ledige omsorgsboliger blir fylt opp fortløpende. Beleggsprosenten er noe mindre enn måltall. Dette skyldes blant annet oppussing av leilighet før innflytting.

Type	Antall plasser	Gjennomsnittlig belegg - måltall 2020	Gjennomsnittlig belegg 2020	Gjennomsnittlig belegg med pasientbetaling 2020
Omsorgsboliger	45	98 %	97,50 %	97,50 %

Sykehjemmet

Aktiviteten på sykehjemmet har vært annerledes i 2020 enn årene før. Sykehjemmet er definert som kommunens øverste omsorgsnivå for eldre. Pasientene har kortere oppholdstid og krever adskillig mer behandling og pleie.

Sykehjemmet har i 2020 hatt flere ledige plasser. Dette skyldes nok delvis koronasituasjonen, men forklarer ikke fullt ut manglende behov for sykehjems plasser.

Etterspørsel etter korttidsopphold har også vært lavere. Behovet for avlastning for hjemmeboende personer med demens er ivaretatt på sykehjemmet 2020.

Måltall for belegg for 2021 justeres ned til 98%. Større gjennomtrekk på plasser krever hyppigere klargjøring og rengjøring av rom.

Tjeneste	Plasser	Måltall 2020		Resultat 2020	
Tjeneste	Plasser	Gjennomsnittlig belegg	Gjennomsnittlig belegg med pasientbetaling	Gjennomsnittlig belegg med pasientbetaling	Totalt belegg sykehjemmet
Sykehjem	46	99 %	94 %	90,13 %	91,08 %

Hjemmetjenester

Aktiviteten i hjemmetjenesten forandret seg i løpet av året. Året startet med 1040 tjenestetimer men ble raskt redusert. Gjennomsnittet for 2020 er ca. 790 tjenestetimer. Årsaker til dette er nok delvis korona men også blant annet mange dødsfall og et «generasjonsskifte». Nivået på hjemmehjelp er noenlunde stabilt.

Avdelingen startet året 2020 med flere faste årsverk enn budsjettet, samt flere på engasjement. I løpet av 2020 er årsverkene gradvis redusert og enheten vil starte 2021 med antall faste årsverk tilsvarende budsjett.

Tjeneste	Resultat i snitt 2019	Resultat i snitt 2020	Budsjetterte tjenestetimer 2021
Hjemmesykepleie	1040 timer	790	Inntil 820 tjenestetimer
Hjemmehjelp	150-160	110	120

Avdeling for tildeling og rehabilitering

Ansvar og hovedoppgaver er tildeling av tjenester, tidlig innsats, helsefremming, forebyggende og rehabiliterende tjenester, velferdsteknologi, kartlegging, koordinering, faglig/ organisasjonsmessig systemutvikling, bidra til gode pasientforløp, og digitalisering innen helsetjenestene. Utenom direkte tjenesteyting arbeider TUI tett tverrfaglig sammen med de andre avdelingene ved å utvikle retningslinjer for faglige satsningsområder i tråd med nasjonale føringer, ajourhold når det skjer lovendringer, endring i intern organisering eller etablerte prosedyrer/rutiner mm.

Oppgaver	Måltall 2021 - Antall brukere	Resultat 2020 - Antall brukere
Fysioterapi over 18 år		
Treningstilbud for ansatte i Tvedestrand Kommune	120	120 påmeldte pr. 01.03.20
Frisklivssentral	20	21
Gruppetilbud 1; lavterskeltilbud eldre med varierende grad av funksjonsnedsettelse	70	75 påmeldt pr. 01.03.20

Oppgaver	Måltall 2021 - Antall brukere	Resultat 2020 - Antall brukere
Gruppetilbud 2; trening for personer med kroniske lungelidelser	10	11
Individuell fysioterapi, undersøkelse og behandling hjemmeboende personer*	10	14
Fysioterapi til personer med korttidsopphold oppfølging/vurdering på sykehjem	7	7
Fysioterapi til personer med behov for rehabiliteringsopphold på sykehjem	10	10
Fysioterapi til langtidsbeboere på sykehjem	8	7
Fysioterapi under 18 år*		
-Kontroller (4mnd) på helsestasjonen	40	40
-Ekstra oppfølging av kontroller/henvisninger på helsestasjonen		14
-Barn med ukentlig oppfølging	6	8
-Skolebarn med jevnlig oppfølging på Strannasenteret	3	3
-Barn med jevnlig oppfølging i barnehage	8	8
-Barn som har blitt testet/vurdert på skole	4	4
-Hjelpemiddel-vurdering, formidling og oppfølging	8	8

*Fysioterapeut i innsatsteam hverdagsrehabilitering gir i tillegg også fysioterapi til brukere som ellers ville fått individuell fysioterapi. Dette registreres ikke her.

**Ressurs 40 % stilling som gir tjenester til barn med behov for tekniske hjelpemidler, kontroll i på helsestasjon og personer med uttalt behov for tverrfaglig samarbeid. Det er ikke ressurs til forebyggende virksomhet og tidlig innsats i barnehage og skole.

Måltall for 2021 er vanskelig å beskrive, da det er stor usikkerhet hvordan smittevernet skal ivaretas og håndteres i 2021.

Tvedestrand fysioterapi og rehabiliteringssenter har totalt rapportert 7293 konsultasjoner i 2020, 7714 i 2020.

Oppgaver	Måltall 2021 - antall brukere	Resultat 2020 - antall brukere
Innsatsteam hverdagsrehabilitering	80, inkludert sammensatte vurderinger/oppfølging rehabilitering samt kort oppfølging	73 brukere
Aktive brukere med utlånte hjelpemidler fra NAV Hjelpemiddelsentral	300 aktive brukere	290 aktive brukere registrert i Profil. Økning med 50 personer fra 2019.
Helsefremmende hjemmebesøk	20	9***

Oppgaver	Måltall 2021 - antall brukere	Resultat 2020 - antall brukere
Syn - hørselskontakt	70	89 registrerte brukere med varierende grad av kontakt.
KOLS kontakt	10	7
Kreftkoordinator	30-35	33
Helseteam demens/ demens og pårørendekoordinator		93 aktive brukere, 59 personer er hjemmeboende, 13 av disse uten andre tjenester fra kommunen. 46 har andre tjenester. 23 kartlegginger av nye brukere 4 personer har hatt avlastningstilbud på sykehjem
Pårørendeskole Pårørendekafè		12 pårørende, 5 samlinger 2-5
Koordinator/individuell plan	5	7
Tverrfaglig tildelingstjeneste	400	385 vedtak 16 avslag

*** Ergoterapeut midlertidig ansatt med helsefremmende hjemmebesøk som oppgave mars 20. 33 personer i Tvedestrand fylte 78 år i 2020, i tillegg 2 innbyggere fra forrige kull. 12 har takket nei til besøk.

Måltall for 2021 er vanskelig å beskrive, da det er stor usikkerhet hvordan smittevernet skal ivaretas og håndteres i 2021.

Velferdsteknologi

Etter at kommunen fikk «grunnmuren» for velferdsteknologi på plass i 2018, med digitale trygghetsalarmer og nytt signalanlegg på sykehjemmet, har vi i 2019/20 videreutviklet det gode samarbeidet med de andre kommunene gjennom Agderprosjektet og felles kommunalt responscenter.

Tilgjengelige VFT-løsninger i Tvedestrand kommune per januar 2021

Løsning	Ca antall i drift (tilgjeng.)	Oppstart	Kommunalt responscenter?
For hjemmeboende:			
Trygghetsalarm, stasjonær	132 (155*)	des.17	Ja
Trygghetsalarm, bærbar	1 (2)	Medio 2019	Ja, etter hvert
Døralarm	11 (12)	jan.18	Ja
Stemmestyrte trygghetsalarmer	1 (1)	jan.18	Ja
GPS sporingsbrikker	3 (5)	mar.17	Nei
Elektronisk medisindispenser (Pilly)	9 (12)	2016	Nei
APPETITus (ernæringsapp)	5	2016	Nei
Kameratilsyn	1 (1)	aug.19	Nei
Sengesensor	0 (2)	aug.19	Ja

Løsning	Ca antall i drift (tilgjeng.)	Oppstart	Kommunalt responscenter?
Fallsensor	2 (2)	nov.19	Ja
Elektroniske låser (m/ nøkkelkort)	17	2016	Nei
Digital hjemmeoppfølging (før Telma-prosjektet)	2	Ultimo 2018	Ja, TMS i Arendal
For institusjonsbeboere:			
Digitalt sykesignalanlegg	46 rom	sep.18	Nei
Døralarm	2 (3)	2017	Nei
Bevegelsessensor	-10	2016	Nei
Sengesensor	1 (3)	2016	Nei
Fuktsensor	0 (2)	2016	Nei
Passeringssensor (smile-ID)	10 (15)	des.18	Nei
Kameratilsyn	4 (5)	feb.18	Nei
Trygghetsalarm, bærbar	0 (0)	2016	Nei
GPS sporingsbrikker	3 (4)	mar.17	Nei
Annet:			
Mobil trygghetsalarm med GPS (kollegavarsling)	5 (5)	okt.18	Nei

Innovasjonsprosjekter i sektoren:

- «Hjemme best- riktige tjenester til riktig tid - for både innbyggere med demens og deres pårørende» delvis finansiert med tilskudd til styrking av habilitering/rehabilitering fra Statsforvalter 2019-2020. Det overordnede målet med dette prosjektet har vært å sikre riktige tjenester til riktig tid til innbyggere med demens - og deres pårørende.
- «Kvalitetssikring av legemiddelhåndtering», organisert på tvers av sektor for velferd, psykisk helse og habilitering og sektor for helse, familie og rehabilitering. Finansiert med innvasjonstilskudd fra Statsforvalter. Mål for prosjektet i 2020 har vært å kvalitetssikre opplæring i legemiddelhåndtering i organisasjon i endring, etablere rutine for gode avviksmeldinger i QM+, bruke statistikk fra QM+ aktivt i forbedringsarbeidet, forbedre ivaretagelse av internkontrollforskriften samt å gi økt kunnskap og trygghet hos ansatte.

Forskning

Kristin Jeppestøl, avansert geriatrisk sykepleier, startet opp et fireårig forskningsprosjekt som offentlig Ph.d. stipendiat 01.01.18. Stipendiatet er medfinansiert av forskningsrådet, Østre-Agder interkommunale samarbeid og Tvedestrand Kommune. Ph. d.-prosjekt er «Identifisering og igangsetting av tiltak ved akutt/subakutt funksjonssvikt hos eldre hjemmeboende som mottar hjemmesykepleie i Østre Agder.»

Avdeling for helse og familie

Jordmortjenesten	2019	2020
Antall fødsler	42 (43 barn)	40

Interkommunal barneverntjenestetall for Tvedestrand	2019	2020
Antall meldinger i perioden	47	83* (48)
Antall barn i hjelpetiltak pr. 31.12	46	34
Antall barn under omsorg pr. 31.12	17	15

* Fra og med 1.1.2020 er kommunene pålagt å registrere meldinger i aktive undersøkelser og tiltakssaker. Dette ble ikke gjort tidligere. Dersom man trekker fra disse tallene i 2020 blir antallet meldinger 48.

Listenivået i kommunens legetjeneste (Tjenna Legekontor og Tvedestrand Legesenter) var ved årsslutt – 7170. Antallet på hver liste kan være noe høyere eller lavere enn hva som er maksantallet.

I helsestasjonen: helsestasjons- og skolehelsetjenesten og i jordmortjenesten er oppfølging av gravide, barn, unge og deres familier utover det som er lovpålagt behovsprøvd. Helsestasjonen har vært redusert bemannet grunnet fravær i 2020. Helsestasjonen har jobbet nøysomt med å prioritere oppgaver på en slik måte at de lovpålagte oppgavene i tjenesten har blitt i varetatt. Helsestasjonen har hatt fokus på å ivareta oppgavene i tråd med statlige føringer og smittevern grunnet Covid 19. Ansatte i helsestasjonen har bidratt noe i oppgaver som har vært knyttet til Covid 19. I samsvar med statlige føringer har oppgavene som har vært knyttet til Covid 19 som har blitt lagt til helsestasjonen vært begrenset, for å kunne ha et særlig fokus på se og være tilstede for barn og unge.

Tjenna Legekontor har ivaretatt driften i henhold til statlige føringer og smittevern grunnet Covid 19. 2020 har vært et krevende år for fastlegene og de som jobber på legekontoret. Covid 19 har medført merarbeid og behov for fortløpende justeringer og endringer i driften i samsvar med gjeldende smittevernregler for å kunne ivareta oppgavene på legekontoret.

Avdelingsleder er folkehelsekoordinator og leder for koordinerende enhet i kommunen. Det er vertskommunene som skriver årsmelding i de tjenestene som er interkommunale.

Tvedestrand kommune deltar i to prosjekter i Folkehelseprogrammet, BTI – bedre tidlig innsats og «Nye Mønstre» - tiltak for lavinntektsfamilier.

Kommunen fikk i desember 2020 tilskudd fra Bufdir for å utarbeide en helhetlig kommunal samhandlingsmodell for å kunne identifisere og følge opp barn og unge i kommunen. Avdelingsleder i avdeling helse og familie er prosjektansvarlig for tilskuddet.

Konsekvenser av koronasituasjonen for sektoren

Konsekvenser av koronasituasjonen har påvirket alle våre tjenester. Dette pga. merarbeid i forbindelse med smittevern, besøksrutiner, fravær o.l. Sektoren har ansvar for smittevernutstyr for hele kommunen. Det er brukt tid på å utarbeide gode rutiner og planer

for eventuelle smitteutbrudd, blant annet klargjøring av Dypvåg bofellesskap til en mulig smitteavdeling.

Møter og kompetanseutvikling har i stor grad blitt satt på vent.. Flere av våre tjenester har i perioder vært stengt eller vært redusert. Det er ikke gjennomført faste perioder for avlastning for pårørende til hjemmeboende personer med demens i 2020. Behovet har blitt ivaretatt på sykehjemmet pga ledig kapasitet.

Tvedestrand fysioterapi og rehabiliteringssenter ble stengt ned i 5 uker i mars. Noen pasienter ble fulgt opp pr. telefon og videokonsultasjoner.

Fysioterapi barn og unge. Gruppene på helsestasjonen har vært avlyst siden mars og ut året. Fysioterapeut har forsøkt å ivareta dette i den individuelle 4mnd. konsultasjonen og at de ser videoen hjemme. Det har også vært perioder hvor treningssalen på Strannasenteret har vært stengt og hvor alle avtaler med faste barn har måtte avlyses. Konsekvensen har vært at i enkelte perioden ikke fått barn fått fullverdig treningen som HABU har vurdert er behov for med mål om å utvikle seg motorisk og/eller forebygge at funksjonsnedsettelsen

Bassenget har vært stengt hele 2020, pga. tekniske problemer. Dette har ført til at noen barn med kroniske diagnoser ikke har fått sine faste treningsøkter i bassenget som flere tidligere har hatt 1-2 ganger per uke.

Fysioterapi voksen. Tjenesten har opprettholdt nødvendig helsehjelp i form av en til en behandling og oppfølging det meste av 2020, med noe unntak under nedstenging i mars/april. Treningsgrupper var i perioden mars til april nedstengt, med unntak av en Frisklivsgruppe som ble gjennomført utendørs. Noen pasienter/brukere ble i mars/april fulgt opp pr. telefon. Tilrettelegging av smitteverntiltak har ført til mindre tjenesteproduksjon grunnet økt administrasjon (avlysning/telefonid, innkalling, dokumentasjon) og betydelig merarbeid knyttet til desinfeksjon, tilstedeværelse og Treningstilbud ansatte er i sin helhet avlyst fra 12.03 og ut året.

Informasjonssikkerhet

Alle ansatte i enheten har skrevet under datainstruks.

Avvik

Sektoren melder avvik i pasientjournalssystem og i nytt avvikssystem Qm+. Avvik håndteres fortløpende. Alvorlige avvik tas opp på ledermøte i sektoren.

Tilsyn

- Branntilsyn – Familiehuset

«Byggverket brukes av diverse kommunale helse og omsorgstjenester. Største bruker er helsestasjonen. Med ansvar for ivaretagelsen av brannsikker bruk. Under tilsynet viste bruker meget god ivaretagelse av sine forebyggende plikter jmf. forskrift om brannforebygging».

- Våren 2020 opprettet statsforvalteren tilsynssak etter klage på Tvedestrand Helsestasjon. Det ble ikke avdekket brudd på forsvarlighetskravet og ledelsens plikt til å sørge for systematisk styring av virksomheten, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 jf. forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring §§ 6 – 9.

6.1.3 Sykefravær

Måleindikatorer	Sykefravær gj.sn. 2020
Korttid	2,1% —
Langtid	6,5% —
Sum fravær	8,5% —

Tabellen henter tall fra Innsikt i HR-portalen.

Sykefraværet er noe over kommunens målsetting på 7 %.

6.1.4 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		Det er ikke gjennomført i 2020 blant annet pga korona, men det ble gjennomført «hva er viktig for deg i dag» for ansatte og brukere
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2 (kommune)	Ikke gjennomført i 2020
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 % (kommune)	
	Sykefravær, totalt	7,0 %	8,5 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,1 %
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	- 0,2 %

Økonomi og sykefravær er kommentert under egne avsnitt.

6.1.5 Fokusområder

- Bærekraftig utvikling; kontinuerlig fokus på mestring, forebygging og tverrfaglighet
- Rekruttering/heltidskultur
- Anskaffelse og implementering av velferdsteknologi samt digitalisering av tjenesten. Faglighet og fleksibilitet og best mulig utnyttelse av ressurser.
- Leve hele livet reformen
- Fortsette å forankre utvikling og omstillingsprosessen slik at ansatte føler seg trygge og har fått nok informasjon.
- Tverrfaglig samarbeid med kommunens enheter og tjenester som ivaretar tjenester til barn, unge og familier – det skal legges til rette for systematisk samhandling i samsvar med aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER

- *Forankring av ny ledergruppe og ny organisering*
- *Fortsette arbeidet med utvikling av bærekraftige tjenester og fokus på lavest mulig omsorgsnivå.*
- *Fortsette arbeidet med struktur og sammenheng relatert til tjenester og økonomi*

6.1.6 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

Det er avholdt noen medarbeidersamtaler og seniorsamtaler i 2020, men ikke i den grad man skulle ønske. Etter omorganiseringen har hver avdelingsleder adskillig færre ansatte som de har personalansvar for og det er planlagt medarbeidersamtaler med alle ansatte i løpet av våren 2021.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Totalt for 2020 ble det meldt 37 HMS meldinger i vårt avvikssystem Qm+. Dette nye avvikssystemet ble innført i 2.kvartal og tallene er derfor ikke helt representative da det tar tid å innarbeide nytt system. For 4. kvartal ble det meldt inn 26 HMS-avvik.

Avholdte øvelser

Det ble ikke avholdt noen øvelser i 2020 pga. koronasituasjonen.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er gjennomført vernerunder i alle avdelinger. Avdelingsledere i hver avdeling har tatt en oppsummering pr avdeling og resultatet av vernerunder er tatt opp i ledergruppen i sektoren.

Kompetansehevingstiltak

3 ansatte i hjemmetjenesten sluttførte velferdsteknologi på fagskolenivå våt 2020, og har nå blitt utpekt som ressursperson VFT i hver sin sone i hjemmetjenesten. Dette styrker arbeidet med VFT i praksis, og særlig kartlegging av brukere fokuseres nå i oppstarten.

1 helsefagarbeidere tar sentralisert sykepleierutdannelse på deltid, ferdig våren 2022.

1 helsefagarbeider tok fagskole innen demens og psykiatri, startet september 2018, og var ferdig våren 2020, 1 helsefagarbeider tok videreutdannelse i kronisk sykdommer hos eldre gjennom fagforbundet/AOF, 1 sykepleier startet i august 2020 på videreutdanning innen diabetes.

2 assistenter går som privatist fagarbeider, og er ferdig på skolen i juni 2021.

3 sykepleiere fra hjemmetjenesten, TR og sykehjemmet fullførte videreutdanning i lindrende pleie.

1 sykepleier startet på videreutdanning psykisk helsearbeid. Det er gjennomført flere ABC kurs i psykisk helse og demensomsorgens ABC.

I desember startet 4 sykepleiere på videreutdanning i avansert sykepleie.

Flere av tiltakene som ble søkt kompetansemidler til ble ikke gjennomført bl.a som følge av koronasituasjonen.

Vedlegg:

Husdyrhold i perioden 2012-2020

Husdyrholdet perioden 2012 - 2020 (telledato 1. januar/1. mars)

	Melkekyr	Alt storfe	Voksne sauer	Avlspurker	Alle griser	Alle geiter	Hester
2012	126	472	590	135	2292	36	42
2013	122	502	638	119	1718	54	47
2014	129	493	661	129	1953	50	42
2015	135	477	616	140	2215	56	35
2016	134	492	767	139	2060	60	33
2017	127	560	789	137	2369	46	14
2018	119	496	989	155	2055	31	13
2019	121	482	899	153	2251	31	16
2020	121	449	957	151	2115	11	17

Jordbruksareal i drift og antall søkere - perioden 2012 - 2020

	Areal - dekar	Antall søkere
2012	5702	33
2013	5633	34
2014	5770	33
2015	5663	31
2016	5710	30
2017	5802	32
2018	5836	32
2019	5994	31
2020	6097	33

Felte elg i Tvedestrand 2011 - 2019

	Kalver	1 1/2 år	Voksne	Alle
2011	9	16	16	41
2012	14	14	16	44
2013	6	16	18	44
2014	11	6	17	34
2015	4	5	9	18
2016	8	6	11	25
2017	6	7	11	24
2018	11	9	13	33
2019	9	10	17	36

Felte hjort i Tvedestrand 2012 - 2019

	Kalver	1 1/2 år	Voksne	Alle
2012	5	4	13	22
2013	2	6	9	17
2014	6	10	10	26
2015	8	6	8	22
2016	11	12	12	35
2017	10	7	17	34
2018	9	11	18	38
2019	10	12	12	34

Felte rådyr i Tvedestrand 2013 - 2019

	Kalver	1 1/2 år og voksne	Alle
2013	79	177	256
2014	90	137	227
2015	80	162	242
2016	82	165	247
2017	112	165	277
2018	79	160	239
2019	77	155	232

Egenerklæringer og konsesjon

Egenerklæringer om konsesjonfrihet og bopliksaker etter forskrift om nedsatt konsesjonsgrense										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Meknader/forklaringer
Alle egenerklæringer i hele kommunen	266	270	252	237	216	316	239	250	248	Erverv av fast eiendom godkjennes av kommunen ved å bekrefte opplysninger på egenerklæringsskjema eller at det søkes konsesjon (offentlig tillatelse) til ervervet. Det er mange ulike unntak fra hovedregelen enten p.g.a. eiendommens karakter eller slektsskap
Alle egenerklæringer i bopliktområdene	86	106	54	45	20	76	54	52	70	
Herav Borøya	22	31	24	26	13	27	24	27	32	
Herav Sandøya	29	30	19	13	5	40	14	18	22	
Herav Sentrum	34	28								Ikke boplikt etter oktober 2013
Herav Lyngør	7	13	11	6	2	9	16	7	16	
Alle erverv iht slektskapsunntaket i kommunen	37	51	61	70	70	98	75	Proriteres ikke utenom Bor-Sand-Lyng		På disse eiendommene oppstår det <u>ikke</u> boplikt ved erverv. Dette fordi det er gitt unntak for en viss slektsskapskrets i konsesjonsloven. Dette unntaket er ikke satt ut av kraft ved lokal forskrift om nedsatt konsesjonsgrense.
Herav Borøya	10	23	16	13	4	16	14	12	18	
Herav Sandøya	18	15	11	6	4	26	7	11	13	
Herav Sentrum	6	5								Ikke boplikt etter oktober 2013
Herav Lyngør	3	8	8	4	1	5	12	5	6	

Solgt i markedet i kommunen	49	55	191	167	146	218	164	Proriteres ikke utenom Bor-Sand-Lyng		Dette er andelen egenerklæringer hvor erverver er utenfor slektskap. Dvs at de enten har ervervet eiendom som ikke er eller har vært helårsbolig (ikke boplikt), at området ikke er regulert til boligformål (ikke boplikt), det er ubebygd tomt i område regulert til boligformål (boplikt for erverv fom oktober 2013) eller at erverver bekrefter at boligen tas i bruk som helårsbolig innen ett år (skal oppfylle boplikt)
Herav Borøya	12	8	8	13	9	11	10	15	14	
Herav Sandøya	11	15	8	7	1	14	7	7	9	
Herav Sentrum	22	27								
Herav Lyngør	4	5	3	2	1	4	4	2	10	
Egenerklæringer på erverv av helårsboliger fra markedet med boplikt (fom 2013 tom februar 2019) - ikke folkeregistrert person pr desember 2020										Dette er erverv som kommunen må kontrollere nærmere, be om forklaring, eventuelt pålegge søknad om konsesjon og eventuelt iverksette tvangssalgsprosess.
Herav Borøya	1	2	2	3	4	6	3	5	6	
Herav Sandøya	1	3	4	5	5	7	2	4	6	
Herav Sentrum	4									Ikke boplikt etter oktober 2013
Herav Lyngør	1	1	3	5	6	8	2	6	7	

FHI – Folkehelseprofiler Tvedestrand kommune

Lenke: <https://www.fhi.no/hn/folkehelse/folkehelseprofil/>

Velg: 4213 – Tvedestrand kommune